

Aastaruanne

2009

INFO AKTSIONÄRIDELE

KORRALINE ÜLDKOOSOLEK

Harju Elektri aktsionäride korraline üldkoosolek toimub 29. aprillil 2010 kell 10.00 Keila Kultuurikeskuse saalis aadressil Keskväljak 12, Keila.

DIVIDENDID

Harju Elektri juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku maksta ettevõtte 2009. aasta majandustegevuse eest aktsionäridele dividende 0,80 krooni aktsia kohta. Aktsionäride nimekiri, kellel on õigus dividendidele, fikseeritakse seisuga 13. mai 2010 kell 23.59. Dividendid makstakse aktsionäridele välja 26. mail 2010 ülekandega aktsionäri pangaarvele.

MAJANDUSTULEMUSTE AVALDAMINE 2010. AASTAL

Harju Elekter avalikustab firma kvartaalsed majandustulemused järgmiselt:

2010. a 1. kvartali vahearuanne	18. nädalal
2010. a 2. kvartali vahearuanne	31. nädalal
2010. a 3. kvartali vahearuanne	44. nädalal

Majandustulemused avaldatakse eesti ja inglise keeles ning kõik teated on pärast nende avaldamist börsisüsteemis nähtavad ka Harju Elektri koduleheküljel aadressil <http://www.harjuelekter.ee>. Harju Elektri börsiteateid elektronposti teel saab tellida ettevõtte kodulehekülje osast „Investorile“.

Kontaktisik investoritele
Moonika Vetevool
Kommunikatsioonijuht
Tel 671 2761
Faks 674 7401
moonika.vetevool@he.ee

AS Harju Elekter, Paldiski mnt 31, 76606 Keila, Eesti

SISUKORD

▼ Aasta 2009	4
▼ Nõukogu esimehe pöördumine	6
▼ Juhatuse esimehe pöördumine	7
▼ Organisatsioonist	8
TEGEVUSARUANNE	
▼ Majanduskeskkonna ülevaade	9
▼ Tegevustulemused	10
▼ Personal	22
▼ Investeerimine ja arendustegevus	24
▼ Kvaliteedijuhtimine ja keskkonnapoliitika	26
▼ Riskide juhtimine	27
▼ Sotsiaalne vastutus ja heategevus	28
▼ Kontserni tegevus aastal 2010	
▼ Nõukogu, juhatus, audiitorid	29
▼ Aktsionärid ja aktsia	30
▼ Hea ühingujuhtimise tava	33
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	
▼ Juhatuse deklaratsioon	35
▼ Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	36
▼ Konsolideeritud koondkasumiaruanne	37
▼ Konsolideeritud rahavoogude aruanne	38
▼ Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	39
▼ Konsolideeritud raamatupidamisaruande lisad	40
▼ Juhatuse ja nõukogu allkirjad	
2009. a majandusaasta aruandele	76
▼ Audiitori järeldusotsus	77
▼ Kasumi jaotamise ettepanek	78
▼ Info nõukogu ja juhatuse kohta	79
▼ Finantskokkuvõte	81

AASTA 2009

Harju Elektri tütarettevõtted Harju Elekter Elektrotehnika ja Satmatic osalesid veebruaris koos pikaajalise koostööpartneri Siemens Oyga Soomes Tampere energiakongressil Verkosto 2009. Messikülastajatele esitleti kahte metallkorpusega komplekt-alajaama ja metallkorpusega keskpinge fiiderpunkti. Külastajate huvi uudistoodete vastu oli suur, atraktiivseimaks osutus Soome turu jaoks valmistatud õhkisolatsiooni ja keskpingeseadmega alajaam. Aprillis esitles oma tootevalikut üleriigilisel ehitusmessil Eesti Ehitab 2009 Tallinnas ka Harju Elektri kaubandusgrupp.

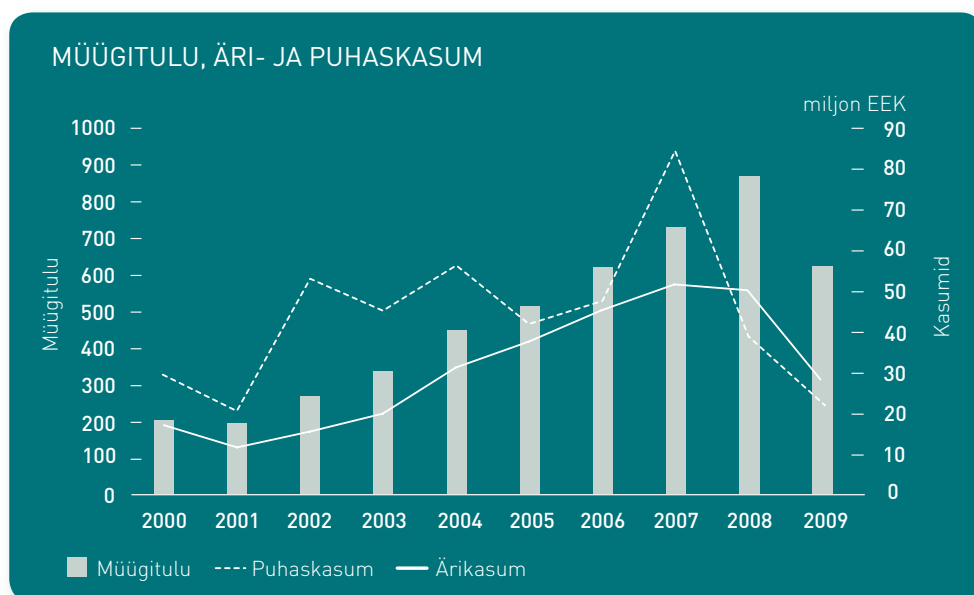
II kvartalis toimusid organisatsioonilised muudatused, mille käigus nimetati 1. juunist ametisse ASi Eltek uus tegevjuht Urmas Paisnik ning tugevdati müügimeeskondasid Eesti tütarettevõtetes, luues mõlemasse firmasse ametikohad ja värvates inimesed, kelle põhiülesanneteks on uute eksportturgude leidmine ja müügi suurendamine.

Keeruline olukord majanduses ei ole suutnud kõigutada juhtkonna usku kontserni edusse ja jätkusuutlikkusse, mistõttu jätkati investeeringute teostamist tootmisvõimsuse tagamiseks. I poolaastal võeti kasutusse tootmispindade laiendused Eesti tütar-ettevõtetes Eltek (ligi 500 m²) ja HE Elektrotehnika (ligi 1 500 m²). Sügisel lisandus 2 000 m² ulatuses tootmispindasid ka Soome tütar-ettevõttele Satmatic, suurendades firma kasutuses olevaid tootmispindu 4 330 m²ni. Aasta lõpuks valmis tehase tootmis-hoone laiendus UABle Rifas, mille järel kasvasid Leedu tütar-ettevõtte tootmispinnad 2 500 m²ni. Septembris alustati Draka Keila Cables tehase laiendamist, mille valmides suurenevad sidusettevõttele renditavad tootmispinnad 3 700 m² võrra 12 300 m²ni.

Septembris ostis Soome tütar-ettevõtte Satmatic Oy Siemens Oy-le kuulunud parklate auto eelsoojenduskilpide tootmise ja turustamise õigused, omandades tehingu käigus nii tehnoloogia ja tootmisvahendid kui ka vajaliku oskusteabe. Parklate soojenduskilpe kasutatakse autode eelsoojendamiseks mootori käivitamisel peamiselt Soomes, kus arvatav aastane turumaht on ca 40 tuhat tükki, kuid potentsiaalse turuna nähakse ka teisi Põhjamaid ja Venemaad. Tegemist on tulevikutootega, mille laienemisvõimalusi nähakse elektriautode laadimispostide, aga ka välistingimustes elektritoitepunktide välja arendamises infrastruktuuriobjektidele.

Oktoobris võeti kontserni emaettevõttes ning tütar-ettevõttes Harju Elekter Elektrotehnika kasutusele uus juhtimis- ja majandus-arvestuse tarkvara Axapta. Aasta jooksul tehti mitmeid ettevalmistustööd uue tarkvara kasutuselevõtuks, alustades informatsiooni ja lõpetades tootekoosluste struktuuri süsteemikõlblikuks mugandamisega. 2010. aastal on kavas liita süsteemiga AS Eltek ning seejärel rakendada seda kogu kontsernis. Lõpptulemusel saame enda käsutusse tuleviku tööriista efektiivsete kulu ja aja planeerimise lahenduste leidmiseks, organisatsioonis ringleva info paremaks juhtimiseks ja ajastamiseks ning kliendiinfo efektiivsemaks analüüsimiseks ja kaasamiseks.

Aksionäride korraline üldkoosolek kinnitas Harju Elektri majandusaasta aruande ja kasumijaotuse, sealhulgas 2008. aasta heade majandustulemuste eest 1-kroonised dividendid aktsia kohta ehk kokku 16,8 miljonit krooni.

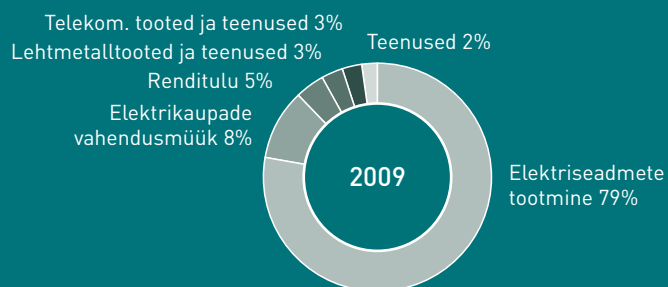

TÄHTSAMAD NÄITAJAD	2009	2008	2007	2009/2008 muutus
(miljon EEK)				
Müügitulu	632,7	871,6	732,0	-27,4%
Ärikasum	28,3	50,1	51,5	-43,4%
Perioodi puhaskasum	19,2	38,6	84,5	-50,1%
EEK				
Omakapital aktsia kohta	26,12	23,64	33,89	
Puhaskasum aktsia kohta	1,14	2,29	5,03	
Dividende aktsia kohta	0,80*	1,00	2,00	
Käibe ärirentaablus	4,5%	5,7%	7,0%	
Käibe puhasrentaablus	3,4%	4,4%	11,5%	
Varade puhasrentaablus (ROA)	3,2%	5,8%	11,4%	
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)	4,4%	8,3%	14,8%	
Omakapitali kordaja	77,7%	66,0%	74,0%	
Töötajate arv perioodi lõpus	464	515	486	

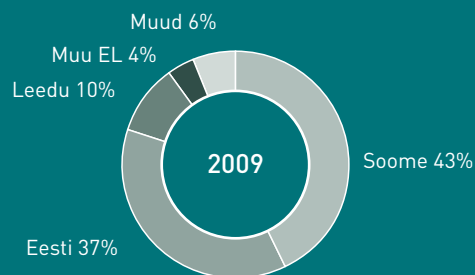
* juhatuse ettepanek

Üksikasjalikum finantskokkuvõte asub leheküljel 81.

MÜÜGITULU TEGEVUSALADE LÕIKES

MÜÜGITULU TURGUDE LÕIKES

UUE AASTAKÜMNE KÜNNISEL

Keeruline 2009. aasta on selja taha jäetud. Kontserni seisukohalt tagasi vaadates oli aasta tervikuna kordaläinud. Oma panuse selleks andsid kindlasti kontserni töötajad, kes nõustusid vähendatud tööaja ja/või palgaga töötama, aidates ettevõttel raske aeg üle elada.

2009. aasta oli kindlasti suurte muutuste, nendele reageerimise ja uue olukorraga kohanemise aasta. Kui firma ei taha kliente ja turuosa kaotada või suisa pankrotti minna, peab ta jooksuma kaasa võistluse ja konkurentsi maailmas. Milline firma saaks öelda, et jah, nüüd tehnilisest progressist aitab? Teeme tasapisi, vähem, paremini, kvaliteetsemalt! Muutmise võimalused on globaalsed. Kui täna muuta ühes paigas tootmine mõistlikumaks ja keskkonnasõbralikumaks, siis kolib osa sellest üle Hiinasse, Indiasse, sinna, kus need standardid ei kehti. Tagajärjeks on ameeriklaste, eurooplaste ja sealhulgas ka eestlaste töökohtadest ilma jäämine. Aasta viimastel päevadel uuendatud kontserni ettevõtete ja töötajate ametiühingu (KETA) vaheline kollektiivleping kindlustab tootmise jätkumise Keilas ka tulevikus. Töötajate kindlustunnet tuleviku osas peaks suurendama ka aasta jooksul tehtud investeeringud – soodsaid ehitushindasid ära kasutades, laiendasime kontserni kõigi ettevõtete tootmispindasid nii Eestis, Leedus kui ka Soomes.

Meie arukat tegutsemist äri edendamisel ja kontserni stabiilsuse tagamisel on märganud ka avalikkus. Aasta lõpus Warren Buffetti edukat investeeringustrateegiat analüüsinud Äripäeva ajakirjaniku sõnul väärisksid legendaarse investori tähelepanu Tallinna Börsil vaid kaks aktsiat – Harju Elekter ja Merko Ehitus. Mõned päevad hiljem kokkuvõtteid tehes tuli majandusajalehel tõdeda, et 2008. aasta lõpust jõuludeni oli Tallinna börsil noteeritavatest aktsiatest tõusnud kõige rohkem – üle 100% – just Harju Elektri aktsia. Tunnustus on meeldiv ning vaatamata sellele, et tänane Harju Elektri aktsia hind kajastab ehk tõesti ettevõtte väärtust, olen kindel, et vähem kui 11-kroonine aktsiahind 2009. aasta kevadel oli selgelt alla hinnatud. Koos ettevõtte arenguga on aktsia hinnal tõusuruumi ka edaspidi.

Keerulisest majanduskeskkonnast hoolimata vaatame positiivselt tulevikku. Tänaoleks oleme suutnud piirata kontserni ettevõtete tegevuskulusid vastavalt käibe vähenemisele ning olukorraga kohanenud. 2010. aastal tellimuste järsku kasvu küll veel ei paista, kuid meid toetab aktiivne eksportturgude otsing ja euro tõenäoline kasutuselevõtt Eestis. Üheskoos saame hakkama, liigume äri jätkumise nimel edasi ja muutume tugevamaks.

Endel Palla
Nõukogu esimees

MIDA HEADEL AEGADEL KÜLVAD, SEDA RASKEL AJAL LÕIKAD!

Aastatepikkuse sihipärase töö jätkamine Harju Elektri kontserni arengu nimel ning pideva tähelepanu hoidmine meie kolmel olulisel sidusrühmal – klientidel, töötajatel ja aktsionäridel, oli 2009. aastal proovikiviks meile kõigile. Probleemid, mis tulenesid ühelt poolt maailmamajanduse langusest ja madalseisust, teisalt Eesti – kui üsnagi väikese ja ümbritsevast keskkonnast sõltuva – majanduse kitsaskohtadest, kandusid teravalt ka Harju Elektri tegevusaastasse. Siiski, tuginedes usaldusele ja koostööle, suutsime selle keerulise aasta lõpetada kasumlikult. Kontserni konsolideeritud müügitulu jõudis 632,7 miljoni kroonini, moodustades aastatagusest 72,6% ning puhaskasum oli 51,6% varasemast. Positiivne on asjaolu, et suutsime muutuva olukorraga paindlikult kaasa minna ning väiksemad tulud kulude vähendamisega tasakaalustada. Viimastel aastatel hoogustunud uute võimaluste otsimine välisturgudelt õigustas end keerulisel 2009. aastal. Tugevalt kokku tõmbunud siseturu tõttu realiseeriti 63,2% kontserni toodetest Eestist väljaspool. Arukad otsused ja juhtimine ning mitmete muude sektoritega võrreldes stabiilsem tegevus mõju-tasid positiivselt ka ettevõtte aktsia hinda Tallinna Väärtpaberibörsil. Harju Elektri aktsia kerkis aastaga koguni 107,0%, jõudes 32,08 kroonini.

Vähese sisenõudluse, aga ka keerulistest majandusoludest tekkinud võimaluste tõttu oli Kontserni ettevõtete konkurentsitu-tl tähtsaimaks tegevuseks eksportturundus. Töötati uute projektide, klientide, turgude ja müügitellimuste saamise nimel. Kõigis meie peamistes tegevuskohtades – Eestis, Soomes ja Leedus, kaasati selleks nii sisemisi ressursse kui ka Euroopa Liidu struk-tuurifondide toetusrahasid.

Aasta olulisimaks arendusprojektiks oli uue tootmis- ja finantsarvestuse tarkvara AX2009 kasutusele võtmine emaettevõttes ja tütarettevõttes, kontserni suurimas tootmisüksuses Harju Elekter Elektrotehnika. Mitmeaastane eeltöö süsteemi analüüsimisel, sobiva tarkvara ja seejärel usaldusväärse partneri välja valimisel jätkus 2009. aastal ettevalmistustoimingutega uue tarkvara kasutuselevõtuks. Oktoobris võeti uus tarkvara igapäevaselt kasutusele. Süsteemi edasiarendused jätkuvad ka lähiaastatel. Lõppeesmärgiks on arendada kontserni ettevõtetele välja võimas tööriist, mille abil saab oluliselt paremini analüüsida äriprot-sesse ja teenindada paindlikumalt meie kliente ja partnereid.

Täna meie kliente ja partnereid, tänu kellele ja kellega koos suutsime lõppenud majandusaasta – küll oludest mõjutatuna, kuid siiski igati rahuldavalt – lõpetada. Loodan, et hea koostöö aitab meil lahendada ka käesoleval aastal eesseisvad ülesanded või probleemid. Kuna keeruline aasta mõjutas olulisel määral ka meie kontserni töötajate sissetulekuid, kohustades panustama varasemast rohkemgi, on meil põhjust olla tänulik nende mõistlikkusele, meelekindlusele ja töötahtele.

Taas kord leidis kinnitust veendumus, et jätkusuutlik panustamine kliendisuhetesse ja oma töötajate motivatsiooni ja lojaalsus-põhimõtetele parematel aegadel, avaldus oma parimal moel just keerulisel 2009. aastal. 2010. aastalt ootan olukorra stabilisee-rumist ning eelmisel aastal tehtud pingutuste vilja kandmist, seda eriti ekspordi suunal.

Andres Allikmäe
Juhatuse esimees

MISSION

Olla üks Läänemere regiooni suurimaid elektriseadmete ja -materjalide tootjaid, lahendades kliendi vajadustest tulenevad ülesanded asjatundlikult, tähtaegselt ja kvaliteetselt, pakkudes koostööprojektides mõlemale osapoolele lisaväärtust ja kindlust.

EESMÄRK

Olla pikaajaliselt edukas, kasvatades firma kapitali ja tootes tulu koostööpartneritele ja omanikele ning pakkudes motiveerivat tööd, palka ja arenguvõimalusi oma töötajatele.

AS HARJU ELEKTER

	Tütarettevõtte	Sidusettevõte	Strateegilised investeeringud
EESTI	HARJU ELEKTER ELEKTROTEHNIKA 100% Keilas asuv elektriseadmete tootja energiajaotus-, tööstus- ja ehitussektori tarbeks	EESTI DRAKA KEILA CABLES 34% Jõu- ja installatsioonikaablite tootja	SOOME PKC GROUP 8% Juhtmesarjade valmistaja
SOOME	SATMATIC 100% Tööstusautomaatikaseadmete tootja Ulvilas ja Keraval		LÄTI ENERGOKOMPLEKSS 14% Kesk- ja madalpingeseadmete müügiorganisatsioon
LEEDU	RIFAS 51% Juhtimis- ja jaotuskeskuseid ning tööstusautomaatikaseadmeid tootev ettevõtte Panevėžys AUTOMATIKOS IRANGA 51% Panevėžyses asuv projekteerimisettevõtte		
EESTI	ELTEK 100% Telekom- ja fiiberoptiliste toodete valmistaja Keilas		

Harju Elekter toodab elektriseadmeid 1968. aastast. Kontserni põhitulu annavad elektrienergia jaotusseadmed, sh alajaamad, kaablijaotus- ja liitumiskilbid ning automaatika- ja juhtimiskeskused energia- ja tööstussektori ning infrastruktuuri tarbeks. Kontserni toodangust 63% turustatakse väljaspool Eestit asuvatel turgudel.

Tegevusaruanne

MAJANDUSKESKKONNA ÜLEVAADE

MAAILMAMAJANDUS

2009. aasta kujunes kogu maailma majandusele erakordselt raskeks ja keeruliseks. Eelnenud aastate finants- ja majanduskriisist tugevalt räsitud, toimus aasta teises pooles siiski maailma majanduskliima mõningane paranemine – stabiliseerumist ning taastumist oli märgata Eurosooni majanduses, mitmes arenevas riigis mõõdeti lausa 10% lähenevaid majanduskasvu numbreid. Tõusis nii tarbijate kui ka ettevõtete kindlustunne, tõus oli ka finantsturgudel. Majanduse elavdamiseks langetasid keskpangad intressimäärad ajaloo madalaimale 0,99 protsendi tasemele. Naftabarreli hind maailmaturul püsis alla 80 USD piiri. Siiski ei saa väita, et tegemist on jätkusuutliku kasvuga, kuna kasv arenenud maades on toimunud eelkõige valitsuste toetuspakettide toel. Jõukate riikide laenukoormus on järsult tõusnud. Struktuurimuutused majanduses ei ole olnud piisavad, püsivad nii inflatsiooni- kui ka deflatsioonirisk ning probleemid finantssektoris ei pruugi laheneda. Samuti napib just jõukates riikides kasvutegurid: liigsed tootmisvõimsused piiravad investeringuid, tarbijate ebakindlus suure tööpuuduse tõttu ei soodusta tarbimist, valitsuste võimalused kulutada on piiratud ning ekspordivõimalused kõrgetest hindadest ja valuutakurssidest tingitud nõrga konkurentsivõime tõttu napid. Siiski ootavad juhtivad analüütikud lähiaastatel maailmamajanduse tagasihoidlikku kasvu.

BALTIKUM JA EESTI

Üldjoontes olid kolme Balti riigi majandusarengud sarnased: ulatuslik sisenõudluse langus, hindade langus, tööpuuduse kiire kasv, palkade langus ja jooksevkontode puudujääkide vähenemine. Ebakindlus maailmas ja välisnõudluse märgatav vähenemine avaldasid väikeste riikide majandustele tugevat mõju. Riiklike statistikaametite andmetel oli 2009. aasta majanduslangus Lätis 18%, Leedus 16% ja Eestis 14%.

2009. aasta Eestis oli muutuste ja kohandumise aasta. Aasta jooksul vähenes enamiku tegevusalade lisandväärtus, teistest enim ehituses, finantsvahenduses ja töötlevas tööstuses. Suurimat mõju SKPle avaldas töötleva tööstuse ning hulgi- ja jaekaubanduse lisandväärtuse vähenemine. Kiirele langusele aitasid kaasa nii nõrk sisemajanduse nõudlus, kodumaiste tellimuste vähenemine kui ka halvenenud välisnõudlus. Ebastabiilsuse tõttu tõmbusid kokku ka investeringud. Aktsiisi- ja käibemaksutõusust hoolimata ei suutnud tootjad hindu tõsta, kuna tarbimine püsis kasvava tööpuuduse, laenukoormuse, ebamäärase tuleviku tõttu terve aasta äärmiselt nõrk. Samal ajal, kui töötajate palgad vähenesid, kasvas tööpuudus kiiresti 15% juurde ning töötukassa oli sunnitud töötuskindlustuse määra tõstma 4,2%ni. Konjunktuuriinstituudi andmetel jõudis Eesti majandus praeguse majandusliku põhja 2009. aasta suvel, millele viitasid ka mitmed märgid ekspordis, tööstuses ja tööturul. Kuigi aasta II pooles oli näha ka esimesi märke kosumisest, ootavad analüütikud pigem aeglast taastumist. Positiivsena tuleb esile tõsta valitsuse pingutusi eelarvepuudujäägi hoidmisel allpool Maastrichti kriteeriumiga nõutava 3% taseme piiri SKPst. Eestil on kõik võimalused, et täita eurosooni liikmeks saamise tingimused ja ühineda euroalaga 2011. aastal.

Suurimat mõju SKPle avaldas töötleva tööstuse ning hulgi- ja jaekaubanduse lisandväärtuse vähenemine.

SOOME JA SKANDINAAVIA

Eesti ühe suurema väliskaubanduspartneri Soome sisemajanduse kogutoodang vähenes eelmisel aastal 7,8 protsenti, olles suurim langus pärast 1917.-18. aastat. Toodang vähenes kõige rohkem aasta esimeses pooles, aasta lõpupoolel langus peatus, kuid kasvu sellele ei järgnenud. Töötuse tase oli Soomes aasta lõpuks 8,3%. Eksport vähenes aastaga 24%, investeeringud üle 13% ja eratarbimine 2,1%. 2010. aastal oodatakse siiski Soome majanduselt kiiremat kasvu kui euroalal keskmiselt. Kasvu eelduseks on nii eksporttelliuste numbrite kosumine kui ka kodumaise tarbija usalduse taastumine.

Rootsi ja Norra majandustel läks 2009. aastal võrreldes lähiriikide ja muu Euroopaga suhteliselt hästi, kogedes vaid mõningasi tagasilööke aasta alguses. 2010. aastaks ootavad Nordea panga analüütikud neisse riikidesse juba väikesi majanduskasve, mida toetavad tarbijate usalduse taastumine nii maailmas kui ka koduturul, suurenev eksport, aga ka tööpuuduse stabiliseerumine ning laovarude taastamiseks tehtavad tellimused.

VENEMAA

2009. aasta II poolaasta alguses tabas Venemaad oodatust suurem majanduslangus. Aasta lõpus ilmnes majanduses küll mõningaid paranemise märke. Eeldatust madalamad naftahinnad vähendasid nii riigi ekspordi- kui ka valitsuse maksutulust. Ebakindlust lisasid võimalikud probleemid pangandussektoris seoses laenukahjumitega, suur tööpuudus, kahanevad palgad. Positiivse trendina võib esile tuua inflatsiooni vähenemist. Tänapäevase väikese sisenõudluse ja madala investeerimisaktiivsuse taustal loodetakse uut majanduskasvu toorainete ekspordi ja tootmise suurenemisest.

TEGEVUSTULEMUSED

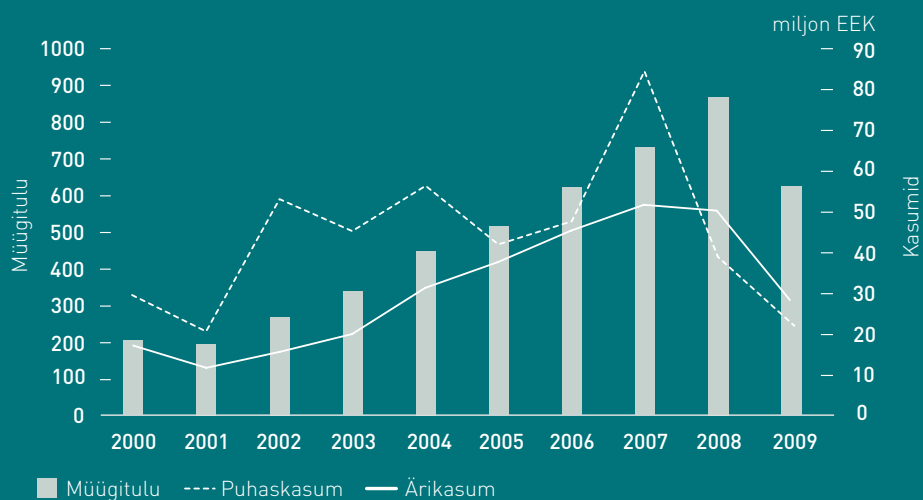
2009. aasta majandusaruandes on rida-realt konsolideeritud ASi Harju Elekter (konsolideeriva üksuse) ja tema tütarettevõtete ASi Harju Elekter Elektrotehnika, ASi Eltek, Satmatic Oy ja UAB Rifas (koos kasutatuna Kontserni) finantsnäitajad ning laiendatud kapitaliosaluse meetodil sidusettevõtte ASi Draka Keila Cables tulemused.

AS Harju Elekter omab 8,3%list osalust Soome ettevõttes PKC Group Oyj. Ettevõtte aktsiad on noteeritud Helsingi Börsil ja on finantsseisundi aruandes kajastatud turuhinnas. Aktsia turuhinna muutustest tekkinud kasumid/kahjumid kajastatakse otse omakapitalis. Aktsia turuhinna muutusel võib olla oluline mõju Kontserni varade väärtusele ja omakapitalile.

KASUMIARUANNE

Üldist majanduse olukorda arvestades olid Kontserni majandustulemused ootuspärased ning Kontsern tegutses 2009. aastal kasumlikult.

MÜÜGITULU, ÄRI- JA PUHASKASUM

Kontserni 2009. aasta konsolideeritud müügitulu oli 632,7 miljonit krooni, mis on 27,4% väiksem 2008. aasta tulemusest.

Kontserni 2009. aasta konsolideeritud müügitulu oli 632,7 miljonit krooni, mis on 27,4% väiksem 2008. aasta tulemusest. Konsolideeritud müügitulust andsid 47% (44%) Eesti, 36% (41%) Soome ja 17% (15%) Leedu ettevõtted. Kontserni põhitegevuseks on elektrienergia jaotus- ja juhtimisseadmete tootmine ja müük, samuti nendega seotud tegevused (edaspidi „Tootmine“), mis andis ka suurima osa - ligi 90% (88,3%) müügitulust. Kinnisvara ja muu äritegevus moodustasid kokku pisut enam kui kümnendiku Kontserni müügi-mahust.

Turgudest domineerisid aruandeaastal taas Kontserni koduturud – peamiselt Eesti ja Soome, kuhu realiseeriti 79,5% (82%) Kontserni toodetest ja teenustest ning Leedu 10,5%ga (11,3%). Teistele Euroopa Liidu turgudele – Läti, Saksamaa, Taani ja Portugal – realiseeriti kokku 3,7% (5,4%), mis oli eelmise aastaga võrreldes ligi 24 miljonit krooni vähem. 2008. aastal realiseerus ühekordne 16,6 miljoni krooni suurune tellimus Poola, 2009. aastal moodustas müük Poola turule 1,2 miljonit krooni. Müügi-mahtude vähenemise siin kompenseerisid 29,0 miljoni krooni võrra suurenenud müügitulud väljapoole Euroopa Liitu – Venemaale, Valgevenesse ja Norrasse, kus realiseeriti kokku 6,3% (1,3%) toodetest.

Nõudluse, tootmis- ja müügi-mahtude vähenemisest tulenevalt on Kontsernis tegeletud nii muutuv- kui ka püsikulude kokkuhoiu ja optimeerimisega. Kontserni ärikulud vähenesid müügituludega samas tempos – aastaga kokku -26,5%. Aasta keskmine töötajate arv vähenes 49 töötaja võrra 452ni. Kaheteist kuuga maksti töötajatele tasude ja hüvitistena välja 114,3 miljonit krooni (2008: 132,4 miljonit krooni). Eelmise majandusaasta heade töötulemuste eest töötajatele esimeses kvartalis välja makstud boonustasude ja lahkumis- ning koondamishüvitiste osas olid 2008. aastal moodustatud reservid ning need kulud kajastusid juba eelmise majandusaasta tööjõukuludes. Aastaga vähenesid kulutused tööjõule üle 14%.

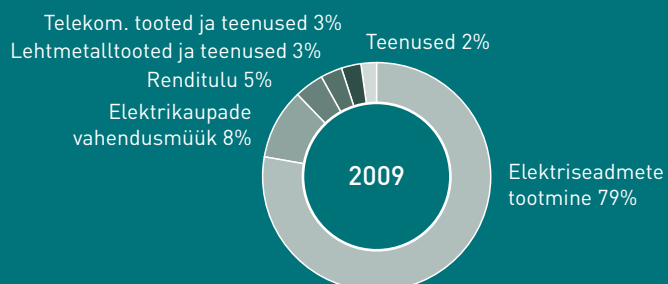
Aruandeperioodil mõjutas Kontserni kasumlikkust enim tihenevast konkurentsist tingitud surve müügi-hindadele. Oma mõju oli ka klientide makseharjumuste halvenemisel, mistõttu olid kulud nõuete allahindlusest aruandeperioodil tavapärasest suuremad. Aastaga hinnati alla ja kanti äritegevuse nõudeid kuludesse 1,3 (2008: 1,1) miljoni krooni ulatuses.

Perioodi põhivarade kulum moodustas 19,9 miljonit krooni (2008: 18,9 miljonit krooni). Ärikasum enne kulumit oli 48,3 (2008: 69,0) miljonit krooni ja käibe ärirentaabluseks enne kulumit kujunes 7,6%, mis on 0,3 protsendipunkti vähem kui eelmisel aastal. Kontserni ärikasum oli 28,3 miljonit krooni ja ärirentaablus 4,5%, võrreldaval perioodil oli ärikasum 50,1 miljonit krooni ning ärirentaablus 5,7%.

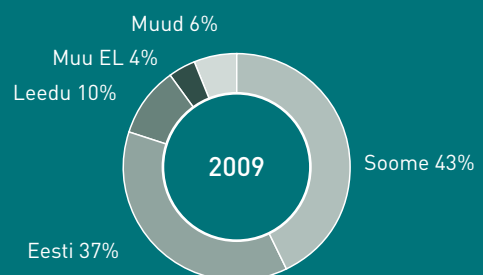
PKC Group Oyj maksis 2009. aastal dividende 3 korda vähem, kui 2008. aastal. Dividendi suuruseks oli 0,15 eurot (2,35 krooni) aktsialt. Kontsern müüs esimeses kvartalis 100 tuhat PKC Grupi aktsiat, saades sellest realiseerunud kasumit 5,0 miljonit krooni. Kokku moodustas tulu finantsinvesteeringult 8,4 miljonit krooni, mis oli 2,7 miljonit krooni vähem kui 2008. aastal. Samas olid seoses intressikandvate võlakohustuste vähenemisega oluliselt väiksemad aruandeperioodi intressikulud.

Turgudest domineerisid aruandeaastal taas Kontserni koduturud – peamiselt Eesti ja Soome, kuhu realiseeriti 79,5% (82%) Kontserni toodetest ja teenustest ning Leedu 10,5%ga (11,3%).

MÜÜGITULU TEGEVUSALADE LÕIKES

MÜÜGITULU TURGUDE LÕIKES

mis kahanesid 2,9 miljonilt kroonilt 2008. aastal 1,1 miljoni kroonini aruandeaastal. Kokkuvõttes vähenes aruandeaastal netotulu finantstegevusest 0,7 miljoni krooni võrra 8,0 miljoni kroonini.

Konsolideeritud puhaskasumile avaldas 2009. aastal enim mõju sidusettevõttest konsolideeritud kahjum 8,2 miljonit krooni, võrreldaval perioodil oli konsolideeritud kahjum 2 korda väiksem.

Maksustatava tulu vähenemise tulemusena Soomes ja Leedus ning põhjusel, et Emaettevõtte maksis 2009. aastal omanikele vähem dividende, vähenes aruandeaasta tulumaksukulu kasumiaruandes 2 korda 6,3 miljoni kroonini.

Kokkuvõttes oli Kontserni 2009. aasta puhaskasum 21,7 (2008: 42,1) miljonit krooni, millest emaettevõtte omanikele kuuluv osa moodustas 19,2 (2008: 38,6) miljonit krooni. Kasum aktsia kohta moodustas 1,14 (2008: 2,29) krooni.

KOONDKASUMID

Müügikõlbliku finantsvara turuhinna muutusest tingituna hinnati finantsinvesteering ümber õiglasesse väärtusesse ja ümberhindluse vahe oli realiseerimata kasum 83,4 miljonit krooni, võrreldaval perioodil oli kahjum 140,9 miljonit krooni. 2009. aastal suurenes ümberhindluse reserv omakapitalis tekkinud kasumi võrra (2008: vähenes). Samas kanti reservist finantstuludesse 100 aktsia müügile vastav proportsionaalne osa realiseerunud kasumit 3,4 miljonit krooni. Muu koondkasum oli kokku seega 80,0 (2008: koondkahjum 140,9) miljonit krooni ning aruandeaasta koondkasumiks kujunes seega 101,7 miljonit krooni, millest emaettevõtte omanike osa moodustas 99,2 miljonit krooni. Võrreldaval perioodil tekkis koondkahjum 98,9 miljonit krooni, millest emaettevõtte omanikele kuuluv osa moodustas -102,4 miljonit krooni.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE JA RAHAVOOD

Konsolideeritud varade maht oli 31.12.2009 seisuga 618,1 miljonit krooni (31.12.2008 602,0 miljonit krooni), kasvades 12 kuuga 16,1 miljoni krooni võrra.

Tootmis- ja müügimahtude vähenemise tulemusena on äritegevuse nõuded ja ettemaksed kaheteist kuuga kahanenud ligi 30 ja varud enam kui 40 miljoni krooni võrra. Kohustuste poolel kahanesid võlad tarnijatele ja muud võlad 36,5 miljonit krooni ja lühiajalised kohustused kokku pea 60 miljonit krooni.

Kontserni 12 kuu likviidsuskordaja oli 0,9 (0,8) ja maksevõime kordaja 1,6 (1,6).

Põhivarade maksumus kasvas 12 kuuga 77,8 miljoni krooni võrra 430,4 miljoni kroonini. Kontsern investeeris 12 kuuga kinnisvarasse 9,2 miljonit krooni (2008: 5,2 miljonit krooni), materiaalsesse põhivarasse 16,3 miljonit krooni ja võrreldaval perioodil 30,9 miljonit krooni ning immateriaalsesse põhivarasse 3,8 miljonit krooni (2008: 1,1 miljonit krooni).

Tingituna kõrgetest intressimääradest tagastas Leedu tütarettevõtte aasta algul kogu pikaajalise laenu summas 6,2 miljonit krooni. Kokku tagastati Kontserni ettevõtete poolt pikaajalist laenu 12 kuuga 16,3 miljoni krooni ja lühiajalist laenu 14,9 miljoni krooni ulatuses ning tasuti kapitalirendi põhimakseid 2,1 miljonit krooni. Intressikandvad võlakohustused vähenesid bilansis kokku 33,2 miljoni krooni võrra 25,2 miljoni kroonini.

Bilansipäeva seisuks
moodustasid põhivarad
bilansimahust
69,6% (2008: 58,6%)
ja omakapital
81,5% (2008: 69,6%).

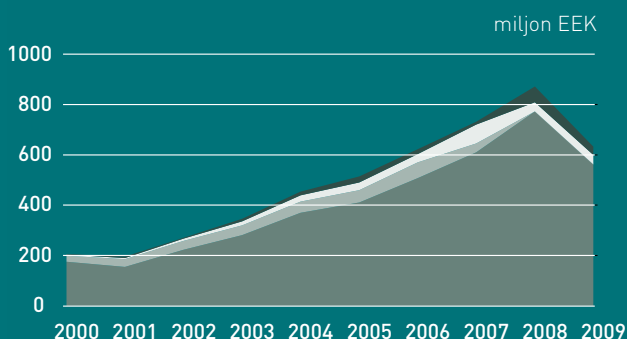
Bilansipäeva seisuks moodustasid põhivarad bilansimahust 69,6% (2008: 58,6%) ja omakapital 81,5% (2008: 69,6%).

Rahavoog äritegevusest oli aruandeperioodil 79,4 (võrreldaval perioodil 45,0) miljonit krooni. Investeeringis- ja finantseerimistegevusest oli rahavoog välja vastavalt 16,3 (2008: 12,9) miljonit krooni ja 50,8 (2008: 34,9) miljoni krooni ulatuses. Raha ja rahaekvivalendid kasvasid 12 kuuga 12,3 miljoni krooni võrra 35,6 miljoni kroonini ja võrreldaval perioodil kahanesid 2,8 miljoni krooni võrra 23,4 miljoni kroonini.

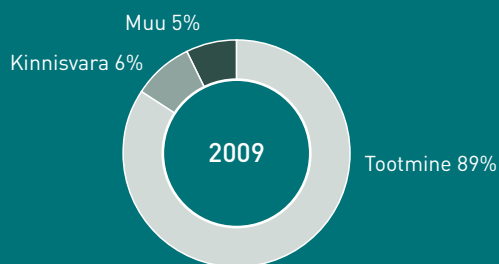
TEGEVUSSEGMENTID

31. detsembri 2009 seisuga toimus Kontserni tegevus kahes valdkonnas, milles tegutsemisega kaasnesid riskid ja hüved erinesid oluliselt ja iga tegevusala oli piisavalt suure osakaaluga, et moodustada eraldi kajastatavat segmenti. Aruandeaastal ei olnud kaubanduse osakaal piisavalt suur, mistõttu kajastati see muude valdkondade koosseisus. Kontserni äritegevus jaotus 2009. ja 2008. aastal kahe ärisegmendi vahel: tootmine ja kinnisvara ning muud tegevused.

TEGEVUSSEGMENTIDE MÜÜGITULUD

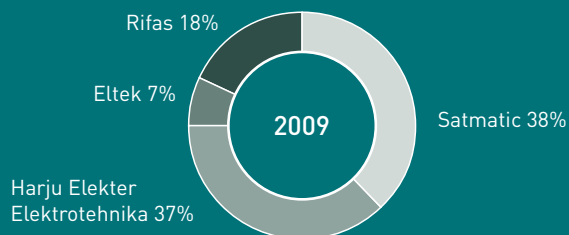
MÜÜGITULU SEGMENTIDE VIISI

TOOTMINE

Tootmise segment hõlmab elektriseadmete tehaseid Eestis (AS Harju Elekter Elektrotehnika), Soomes (Satmatic Oy) ja Leedus (UAB Rifas), kus tehaste põhitoodangu moodustavad elektrienergia jaotusseadmed (alajaamad, kaablijaotus- ja liitumiskilbid) ning automaatika- ja juhtimiskeskused energia- ja tööstussektori ning infrastruktuuri tarbeks. Samuti kuulub segmenti AS Eltek Eestis, mis valmistab tooteid nii andmeside- ja telekommunikatsiooni- kui ka elektrotehnikasektorile.

MÜÜGITULU ETTEVÕTETE KAUPA

AS HARJU ELEKTER ELEKTROTEHNIKA

Harju Elektri 100%line tütarettevõtte AS Harju Elekter Elektrotehnika on Baltimaade juhtiv kesk- ja madalpinge jaotusseadmete tootja ja turustaja. Harju Elekter Elektrotehnika peakontor ja tehas paiknevad Keilas, kus ettevõtte kasutuses on 10 300m² tootmis-, lao- ja kontoripindu. Ettevõtte töötajate keskmine arv oli 2009. aastal 183, neist 30 müügi- ja tootearendusvaldkonnas.

Harju Elekter Elektrotehnika 2009. aasta müügitulu oli 224,7 miljonit krooni, millest 37% moodustas müük väljaspool Eestit. Aasta varasemast ligi veerandi võrra väiksemad müügitulud olid põhjustatud peamiselt energijaotussektori toodete müügitulude langusest nii koduturul kui ka Soomes. 2009. aastal toimusid olulised muutused energiasektori tooterühmas, kui koduturul suurenes nõudlus odavamate toodete järele. Võrreldes majanduskasvu aastatega oli Eestis 2009. aastal mitu korda vähem ehitiste ja infrastruktuuriobjektide liitumisi, mistõttu suurte ja kallimate alajaamade tellimuste arv järsult langes. Samas kasvasid tellimused jaotusvõrgu nn. pingeprogrammi raames, mille eesmärgiks on viia võrguteenuste osas katkestuste arv ja aeg miinimumini, amortiseerunud alajaamade välja vahetamiseks. Seepärast, kuigi koguseliselt müüdi koduturul aasta jooksul 479 jaotus- ja komplektalajaama ehk ligi 100 tükki rohkem, jäid müügitulud võrreldes eelmise aastaga väiksemaks. Eksportturgudel

Aasta tähtsaimaks arendusprojektiks ettevõttes oli uue tootmisjuhtimis-, laovarvestuse ja majandustarkvara AX2009 juurutamine.

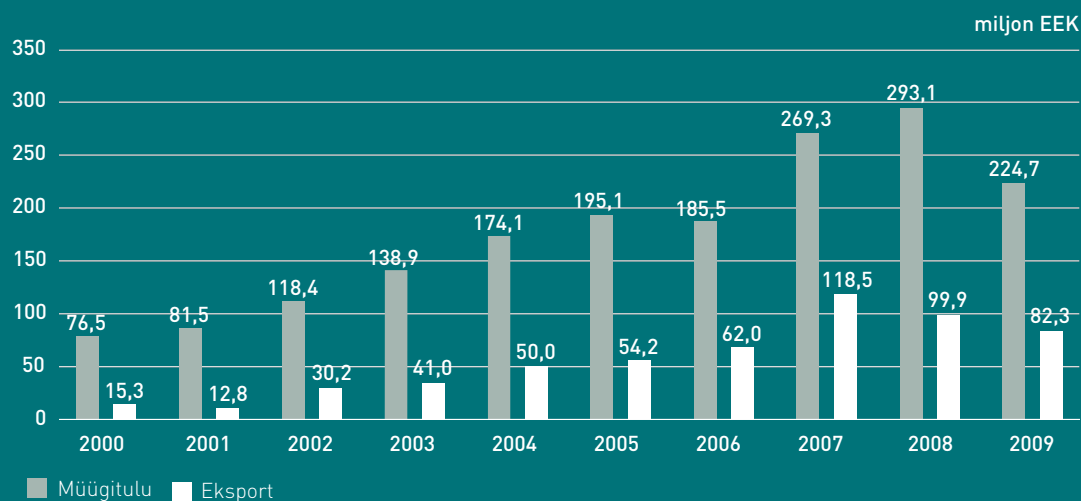
–peamiselt Skandinaavias –tooterühmade struktuurides olulisi muutusi ei toimunud, kuigi majanduslanguse tõttu ka siin seadmete müük energiajaotussektorile vähenes. Aasta jooksul jõudis lõpule ka järjekordne etapp jaotusalajaamade tarnetes Talvivaara kaevandusele Soomes. Kokku toodeti ja realiseeriti aasta jooksul 568 komplekt- ja jaotus-alajaama, neist koduturule 479.

Aasta tähtsaimaks arendusprojektiks ettevõttes oli uue tootmisjuhtimis-, laovarvestuse ja majandustarkvara AX2009 juurutamine. Aasta jooksul teostati tarkvara kasutuselevõtuks mitmeid ettevalmistustöid, alustades informatsiooni ja lõpetades tootekoosluste struktuuri süsteemikõlblikuks mugandamisega. Alates oktoobrist on uus tarkvara igapäevaselt kasutusel ASis Harju Elekter Elektrotehnika. Uue tarkvara kasutuselevõtt annab ettevõtte käsutusse tööriista, mis võimaldab leida kulu- ja ajaefektiivseid lahendusi, paremini juhtida ja ajastada organisatsioonis ringlevat infot ning analüüsida ja kaasata efektiivsemalt kliendiinfot. I poolaastal valmis ja võeti kasutusse ligi 1 500 m² suurune tehase laiendus.

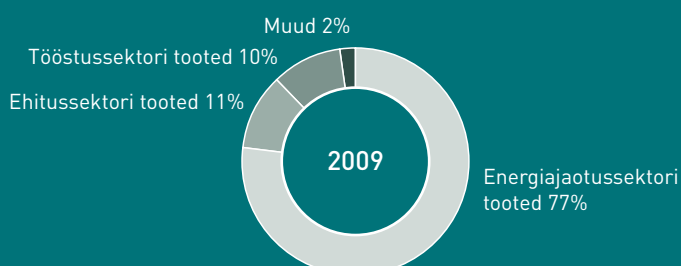
2009. aastal tehti Harju Elekter Elektrotehnikas suurt tööd Euroopa Liidu struktuurifondide toetusrahade kaasamiseks ettevõtte arendusprojektidesse. Eesti Ettevõtluse Sihtasutuse (EAS) vahendusel toodi ettevõttesse 3,1 miljonit krooni Euroopa Liidu toetus-ahasid 6 erineva projekti kaasrahastamiseks. Projektide kogumaksumus oli 9,9 miljonit krooni. Toetusprojektid olid suunatud peamiselt ettevõtte personali arenguprogrammidesse (koolitused, meeskonnatreeningud) ning tehnoloogiainvesteeringuteks (testimiseseadme Omicron ja automaatse revolverstantsimise tootmisliini sorteerimis- ja mahalaadimisseadme ostuks). Arenguprojektide eesmärgiks oli tõsta töötajate kvalifikatsiooni või motiveeritust ning tehnoloogiainvesteeringute tulemusena suurendada läbi tootmisvõimekuse, toodete kvaliteedi ja tarnekindluse tõusu ettevõtte edu eksportturgudel. Projektide seast vajab eraldi esile toomist arendustöötaja ametikoha loomine ja töötaja värbamine Harju Elekter Elektrotehnikasse.

AS HARJU ELEKTER ELEKTROTEHNIKA

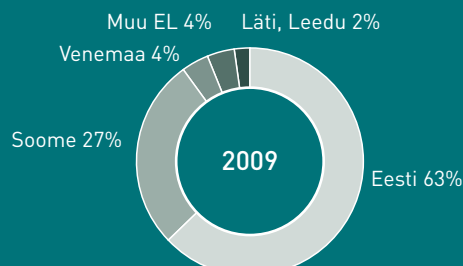
MÜÜGITULU

TOOTEGRUPID

TURUD

Palgatud välisspetsialisti põhiülesanneteks on müügi suurendamine uutel eksportturgudel ja 3-aastase projekti eesmärgiks on kasvatada ekspordi osakaalu ettevõtte müügikäibes 50%ni. Müügitöö tõhustamiseks välisurgudel osaleti messidel Soomes ja Rootsis.

Kvaliteedijuhtimise ja keskkonnapoliitika põhimõtetest lähtuvalt keskendus AS Harju Elekter Elektrotehnika 2009. aastal teras-lehtmetallijäätmete ning värvilise metalli jäätmete suhtelise osakaalu vähendamisele, et minimeerida materjalikulu ja -kaod. Samuti pööras firma täiendavat tähelepanu töökeskkonna parendamisele, mille tulemusel saavutati haiguspäevade vähenemine. Tehase töötajatele korraldati tuleohutuse õppus, kus teoreetilisele osale järgnes praktiline väliõppus. Vastavalt kvaliteedistandardite ISO 9001 ja ISO 14001 nõuetele toimuvad ettevõttes vähemalt kord aastas sisemised ja välimised audidid ning iga kolme aasta järel ka resertifitseerimine. Järgmine korraline resertifitseerimine toimub 2010. aastal.

Keeruline 2009. aasta nõudis tööülesannete täpsustamist, organisatsiooni korrastamist ning tootmisprotsesside optimeerimist, muutes selle läbi ettevõtte tugevamaks ja konkurentsivõimelisemaks. Sihipärane pidev töö firma tooteportfelli kaasajastamisel ja laiendamisel on laiendanud firma võimalusi müügipakkumiste võitmiseks. Ettevõtte professionaalne tooteportfell, järjepidevad investeeringud tootmisvõimsuste suurendamiseks, töötajate kompetentsi kasv ning firma hea maine ja usaldus klientide hulgas annavad kindlust ka 2010. aastaks.

AS ELTEK

ASi Harju Elekter 100%lise tütarettevõtte ASi Eltek põhitegevus on erinevate lehtmetalltoodete valmistamine ning allhanke- ja teenustööde teostamine elektrotehnika- ja telekommunikatsioonisektorile. Ettevõtte koosseisu kuulub ka mehaanikajaoskond, mis tegeleb peamiselt Keila Tööstusküla ettevõtetele suunatud eritellimuste täitmisega ning firmal on tegevusluba tulekahju- ja valvesignalisatsioonisüsteemide projekteerimis-, paigaldus- ja hooldustööde teostamiseks.

2009. aastal olid ASi Eltek müügitulud 39,5 miljonit krooni, mis olid kolmandiku võrra väiksemad kui aasta varem. Majanduse madalseisust ja üldisest usalduskriisist tingituna hakkasid kliendid aktiivselt langetama laovarusid, mis jättis firma ilma senini stabiilsest tellimismahust. Samas kasvas hinnasurve ning kokkutõmbunud turul tihenes konkurents. Võidetud tellimused olid reeglina väikese mahuga ja lühikese tarneaajaga, mis nõudis ettevõtet kogu tarneprotsessi ümber korraldamist. Kõik eelnev kajastus ettevõtte tellimuste vähenemises ja müügitulude kahanemises. Suurem oli tagasimineku koduturul.

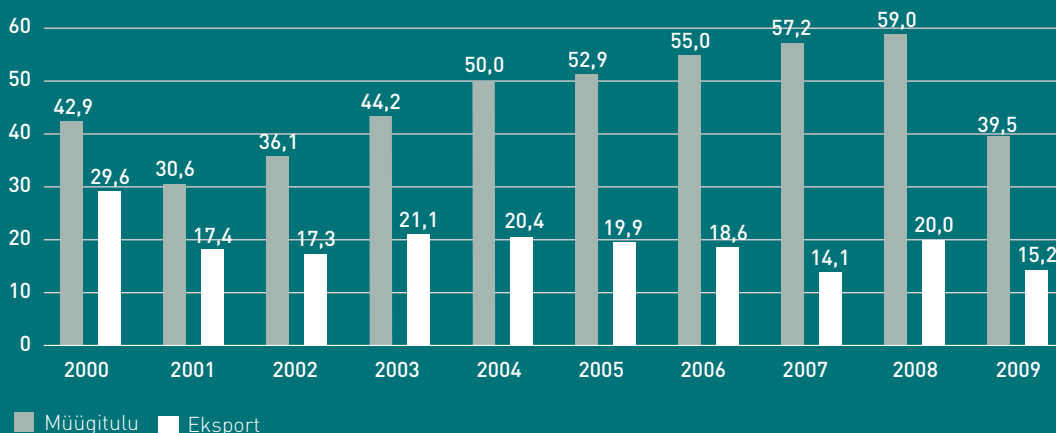
2009. aasta II kvartalis toimusid ASis Eltek organisatsioonilised muudatused, mille käigus nimetati 1. juunist ametisse uus tegevjuht Urmas Paisnik ning tugevdati müügimeeskonda, värvates sinna spetsialisti, kelle põhiülesandeks on uute eksportturgude leidmine ja müügi suurendamine. Tööjõukulude kokkuhoiu eesmärgil rakendati ettevõttes osalist tööaega, uuendati palga- ja motivatsioonisüsteeme. Kõige selle tulemusena aktiveerus müügitöö ja kasvas kliendipäringute arv. Hea turundustöö tulemusena leiti uued potentsiaalsed koostööpartnerid Soomes, Rootsis ja Saksamaal.

Hea turundustöö
tulemusena leiti
uued potentsiaalsed
koostööpartnerid
Soomes, Rootsis
ja Saksamaal.

AS ELTEK

MÜÜGITULU

miljon EEK

EASi toetusel ja koostöös Change Management OÜga käivitati ettevõtte võtmevaldkondade arendamise programm.

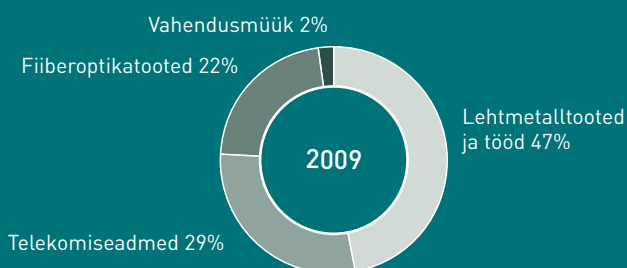
Aasta II pooles alustati Elteki tegevusstrateegia uuendamist, kui kaardistati ettevõtte kompetentsid, tooterühmad, turusegmenid ja sihtturud. Sügisel käivitus ka ettevõtte tarne- ja tootmisprotsesside ülevaatus ja kaasajastamine. Materjalihalduse reorganiseerimise käigus uuendati materjalihalduse ja laovarvestuse reegleid. Samuti parandati kontrolli ettevõtte varade ja varude arvestuse ning haldamise üle. EASi toetusel ja koostöös Change Management OÜga käivitati ettevõtte võtmevaldkondade arendamise programm, mis kujundab ümber nende hoiakuid ja kaasab neid muutuste läbiviimisesse.

Viimastel aastatel on ettevõtte teinud piisava tootmisressursi tagamiseks ja kaasajastamiseks märkimisväärsed investeeringuid nii tootmistehnoloogiasse kui ka -pindadesse. Klientide paremaks teenindamiseks ja toodangu kvaliteedi tõstmiseks soetati 2009. aastal ettevõttesse uudne tihendamistehnoloogia, mis võimaldab paigaldada paneel-tüüpi detailidele ühtlase kvaliteediga hästi nakkuva ja ilma liitekohtadeta polüuretaantihendeid. Sellist tehnoloogiat kasutatakse maailmas juba mõnda aega mitmesuguste tööstuslike toodete valmistamisel nt autonduses ning lehtmetailist toodete nagu side-ja elektrikilpide tootmisel, parandades oluliselt toote kvaliteeti.

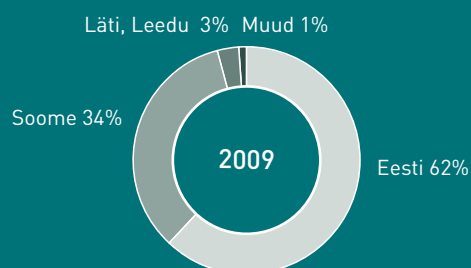
2010. aastal jätkub kohandumisprotsess ja ettevõtte struktuuri vastavusse viimine muutunud oludega. Viimaste aastate jooksul tehtud investeeringud tootmisvõimsuste suurendamiseks on valmis teenindama oluliselt suuremat tellimuste hulka. Seepärast on täna võtmetähtsusega müügimeeskonna tugevus ja edukus aktiivses müügi- ja turundustöös. Lähiaastate prioriteetide hulka jäävad endiselt nii tegevuskulude pidev jälgimine ja optimeerimine kui ka personali kompetentsi kasvatamine ja motiveeritus.

AS ELTEK

TOOTEGRUPID

MÜÜGITULU TURGUDE LÖIKES

SATMATIC OY

Harju Elektri 100%line tütarettevõtte Satmatic Oy on Soome juhtiv tööstusautomaatika- ning elektrienergia jaotus- ja ülekandeseadmete tootja. Ettevõtte edu aluseks on pikaajalise kliendisuhete väärtustamine, kus kvaliteetse ja professionaalse lahenduse väljatöötamise kõrval pööratakse suurt tähelepanu mõlemapoolse lisaväärtuse pakkumisele. Satmaticu tootevalik katab klientide vajadused toodete-programmide-projektide väljatöötamisest hooldusteenuseni. Firma peakontor ja tehas asuvad Pori lähedal Ulvilas. Helsingi ettevõtluspiirkonna ja sealsete klientide teenindamiseks on ettevõttel müügiesindus ja koostetehas ka Helsingi lähedal Keraval.

Eksporttellimuste tooterühma mahu kahanemise suutis mingis osas korvata tellimuste suurenemine energijaotussektori toodete osas.

2009. aastal teenis Satmatic Oy müügitulusid 230,5 miljoni krooni väärtuses, mis oli kolmandiku võrra väiksem eelneva aasta mahust. Kesisemad müügitulud olid tingitud keerulisest olukorrast maailma majanduses ja koduturul, eelkõige aga Soome ekspordisektori tellimuste drastilisest vähenemisest. Ettevõtte tooteportfellis suurimat osakaalu omava tööstussektori tooterühma toodangu pikaajalised kliendid vähendasid seoses maailmas levinud ebakindluse ja suurenenud riskidega oma tavapäraseid tellimusmahtusid ning siirdasid need Soomest odavamatesse maadesse või lõpptarbijale ligemale. Eksporttellimuste tooterühma mahu kahanemise suutis siiski mingis osas korvata tellimuste suurenemine energijaotussektori toodete osas, mis peamiselt jäävad koduturule.

Sügisel 2009 ostis Satmatic Siemens Oylt parklate auto eelsoojenduskilpide tootmise ja turustamise õigused, saades enda käsitusse tootmise tehnoloogia, tootmisvahendid ja vajaliku oskusteabe. Senini oli ettevõtte valmistanud soojenduskilpe Siemensi allhankijana. Uus olukord võimaldab firmal aktiveerida toote müügi- ja turundustegevust ning kasvatada tooterühma müügi- ja turundustegevust. Tüüpiliselt kasutatakse parklate soojenduskilpe autode eelsoojendamiseks mootori käivitamisel peamiselt Soomes, kus arvatav aastane turumaht on ca 40 tuhat tükki, kuid tootele on potentsiaalset turgu ka teistes Põhjamaades ja Venemaal. Satmatic näeb tooterühma laienemise võimalusi elektriautode laadimispostide, aga ka välitingimustes elektrihoiuruumide välja arendamises infrastruktuuriobjektidele.

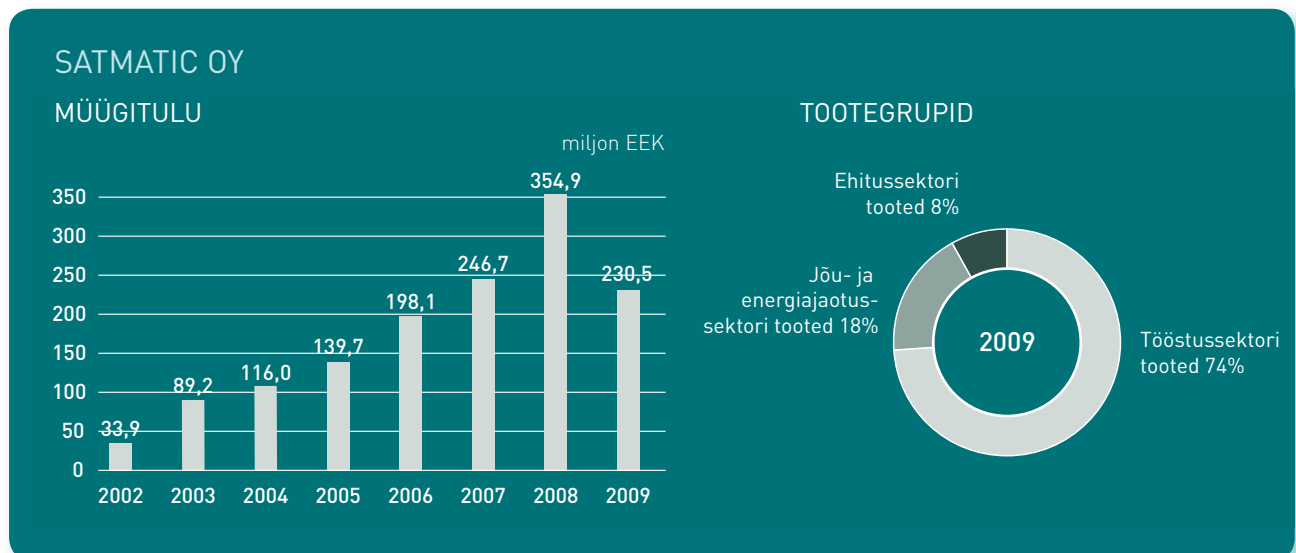
2009. aasta sügisel jõudsid lõpule Satmaticu Ulvila tehase ligi aasta kestnud laiendustööd. Ulvila linnavalitsuse operaatorfirma andis ettevõttele üle ligi 2 000 m² ulatuses uusi tootmispindasid, mille järel kasvasid tehase kasutuses olevad pinnad 4 330 m²ni. Lisandunud pinnad võimaldasid ühise katuse alla tuua ka seni eraldi paiknenud rendipindadel arendusosakonna, laopinnad, aga ka ressursipuudusest tingitud allhanketööd. Kõik see muudab firma tootmistegevuse oluliselt efektiivsemaks ja paindlikumaks; ühise katuse all paraneb ka suhtlemine erinevate osakondade vahel. Investeeringu kogumaksumus oli 1,6 miljonit eurot.

Olenemata headest või veidi kehvematest aegadest lähtutakse ettevõtte töö ja tootmisprotsesside korraldamisel keskkonnasäästlikkusest. Satmaticu personal on saanud spetsiaalse väljaõppe jäätmekäitluse ja pakendiringluse eeskirjade järgimiseks ning energia tarbimise vähendamiseks. Aruandeaastal valmis ettevõttes keskkonnajuhtimise käsiraamat ning lähitulevikus on eesmärgiks firma äriprotsesside sertifitseerimine vastavalt rahvusvahelisele keskkonnajuhtimise kvaliteedistandardile.

2009. aastal läbis Satmatic edukalt kvaliteedijuhtimissüsteemi ISO 9001:2008 resertifitseerimise auditid, mille viis läbi Bureau Veritas Certification. Sertifikaat kehtib aastani 2012. Elektrotehniliste tootmisprotsesside ja toodete vastavustunnistuste auditid teostas ettevõttes SGS Fimko.

2010. aastal jätkab Satmatic aktiivset müügi- ja turundustegevust, mis majandussurutise tingimustes kvaliteetse toote kõrval aina määravamaks muutub. Jätkatakse ekspordisektori suunatud projektipõhiste toodete eelisarendamist ja tehakse tööd tooterühma osakaalu suurendamiseks tooteportfellis. Olulise tähtsusega on ekspordile orienteeritud klientide tellimuste taastumine. Eeliseid ja lisavõimalusi pakuvad Satmaticu nimetamine tuuma-energiasektori ametlikuks tarnijaks Teollisuuden Voima poolt ning Sivacon frantsiisipartneriks Siemens AG poolt.

2009. aastal läbis Satmatic edukalt kvaliteedijuhtimissüsteemi ISO 9001:2008 resertifitseerimise auditid.

RIFAS GRUPP

Rifas on Harju Elektri 51%line tütarettevõtte Leedus Panevežys. Firma põhitegevus on tööstusautomaatikaseadmete ning elektrienergia jaotus- ja ülekandeseadmete tootmine ja turustamine. Rifas Gruppi (edaspidi: Rifas) kuuluvad Leedu tootmisettevõtte Rifas UAB ning tema projekteerimisega tegelev tütarettevõtte UAB Automatikos Iranga.

Jõudsalt kosunud eksporttellimused korvasid suurel määral ka vähenenud tellimustehulga koduturul.

2009. aasta oli Rifasele vaatamata mõningasest müügitulude langusest edukas. Firma müügitulud olid 107,3 miljonit krooni, millest eksport moodustas 38,6%. Jõudsalt kosunud eksporttellimused korvasid suurel määral ka vähenenud tellimustehulga koduturul. Oluliste välisurgudena jätkasid Norra ja Valgevene, uue tõusva välisuruna kerkis esile Taani.

Aastat iseloomustas aktiivne müügitöö uute tellimuste ja projektide võitmise nimel nii vanadel kui uutel turgudel, nii pikaajaliste kui uute potentsiaalsete klientide juures. Kuna 2008. aastal kasvas ettevõtte müügituludes olulise määrani elektriseadmete müügi osakaal laevaehituse sektori tarbeks, siis otsustati 2009. aasta suvel osaleda Norras toimival maailma suurimal laevaehituse messil „Nor-Shipping”. Messil esitleti Rifase laevaehituse sektori jaoks välja arendatud tooteid ning kohtuti tellijate ja klientidega. Aasta jooksul tehti pidevat tööd tootmisprotsesside efektiivsemaks muutmiseks ja tarneaegade vähendamiseks, et rahuldada vähenenud turunõudlusest tingitud tiheneva konkurentsi olukorras klientide suurenenud nõudmist.

2009. aastal jätkus tootmispindade laiendamine Rifases. Aasta lõpuks valmis tehase tootmishoone laiendus, mille järel kasvasid Leedu tütarettevõtte tootmispinnad 2 500 m²ni. Aasta varem oli valminud ruumikas ja kaasaegse tehnikaga sisustatud büroohoone, mis paikneb otse tootmishalli kõrval, olles sellega ühendatud.

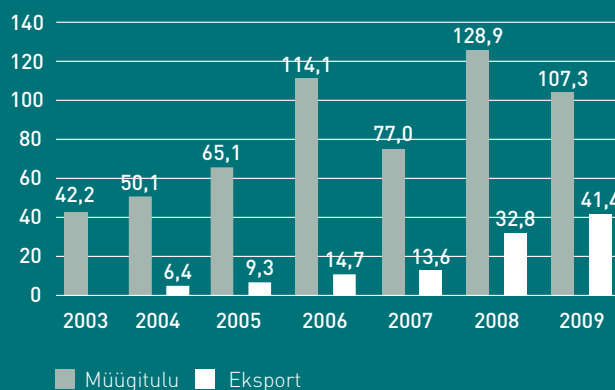
Seoses tootmisprotsesside moderniseerimise ja optimeerimise ning uute toodete lisandumise ja juurutamisega tehase tootevalikusse suurenesid nõudmised ka töötajaskonnale, mistõttu jätkati töötajate kutseoskuste parandamiseks käivitatud koolitusprogrammi läbiviimist. Aasta jooksul saadi positiivne tagasiside ka mitmetele Euroopa Liidu poolt rahastatavatele projektidele, teiste seas personali arenduskoolituseks, firma ekspordivõimekuse suurendamiseks ning uute tehnoloogiate kaasmiseks ja tootmise efektiivsuse tõstmiseks.

2010. aastal on kavas jätkata tööd tootesortimendi täiustamise ning uute klientide ja projektide võitmise nimel nii kodu- kui ka välisurgudel. Seda toetavad suurenenud tootmisvõimsused, aktiivne müügitöö ja tänaseks juba teostatud edukad projektid. Uute turgude ja partnerite leidmiseks on kavas osaleda erialamessidel Põhjamaades. Suuremahuliste välisellimuste lisandumise toel on eesmärgiks kasvatada ettevõtte ekspordimahtu müügituludes veelgi.

RIFAS GRUPP

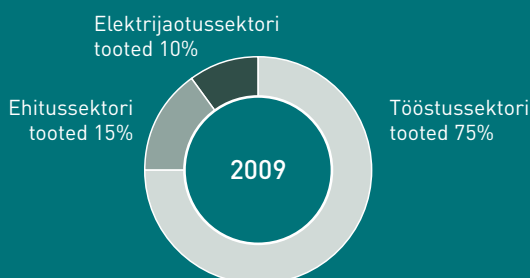
MÜÜGITULU

miljon EEK

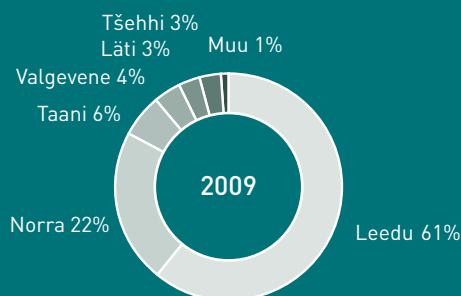

RIFAS GRUPP

TOOTEGRUPID

MÜÜGITULU TURGUDE LÕIKES

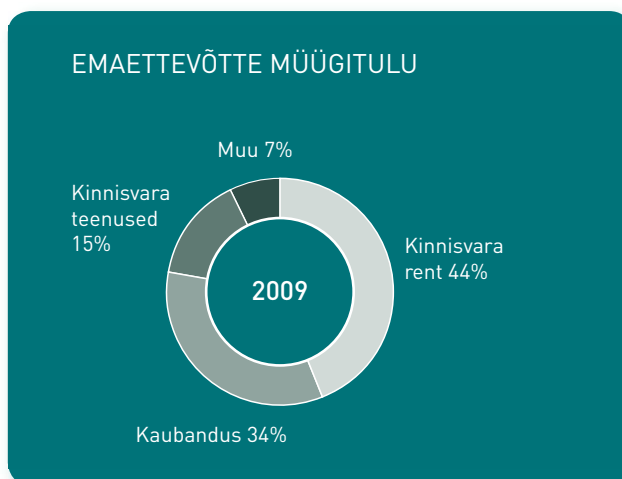

KINNISVARA JA MUUD TEGEVUSED

Kontserni emaettevõtte AS Harju Elekter tegevusaladeks on kinnisvara arendamine, hooldus ja rentimine, kinnisvara ja tootmisvõimsuste ülalpidamisega seotud teenused ja teenuste vahendamine, moodustades eraldi tegevussegmenti Kinnisvara. Segmenti ärituludest moodustavad 75% renditulud ja veerand mitmesugused kinnisvaraga seotud teenused ja teenuste vahendus. Kinnisvara äritulud olid 51,3 (2008: 49,6) miljonit krooni, sellest müügitulu kontsernivälistelt klientidelt moodustas 37,6 (2008: 36,5) miljonit krooni. Tulude kasv oli peamiselt tingitud rendipindade mõningasest suurenemisest aasta jooksul.

Muud emaettevõtte tegevusvaldkonnad ei moodusta ükski eraldi tegevussegmenti ja on koondatud Muud tegevused alla. Segmenteerimata tegevusteks on kontserni ettevõtete vahelise koostöö koordineerimine, nõukogu ja juhatuste kaudu tütar- ja sidusettevõtete juhtimine, kontserni rahavoogude, investee-ringute planeerimine ja juhtimine ning arendustegevus. Samuti kaubandusgrupi kaupluste professionaalse majandustegevuse tagamine. Tallinnas, Tartus ja Keilas paiknevate kaupluste vahendusel on korraldatud Kontserni ja temaga seotud ettevõtete toodete ning muude elektriinstallatsiooni töödeks vajalike kaupade müük peamiselt jaeklientidele ning väiksema ja keskmise suurusega elektripaigaldusfirmadele. Muude tegevuste äritulud olid 2009. aastal 36,7 (2008: 64,9) miljonit krooni, sellest müügitulu kontsernivälistelt klientidelt moodustas 33,2 (2008: 62,5) miljonit krooni. Kinnisvaraturul toimuv on kõige enam mõjutanud kaubandustegevust. Peamiseks põhjuseks on hulgimüügi mahtude märgatav vähenemine väike ja keskmise suurusega elektripaigaldusfirmadele.

Kokku andis emaettevõtte äritegevus konsolideeritud müügitulust enam kui 11%.

SIDUSETTEVÕTE

Kontsernil on aasta lõpu seisuga 34%line osalus sidusettevõttes Draka Keila Cables. Sidusettevõtte tulemused on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud ühel real, kasutades laiendatud kapitaliosaluse meetodit. Põhjstatuna toorainehindade järsust langusest ning sellest tingitud varude allahindlusest 2008. aasta lõpul ja 2009. aasta alguses, konsolideeriti 2009. aastal sidusettevõtet 8,2 miljonit krooni kahjumit. 2008. aastal ulatus konsolideeritud kahjum sidusettevõtet 4,1 miljoni kroonini.

AS DRAKA KEILA CABLES

AS Draka Keila Cables on Baltimaade suurim kaablitootja, kelle aktsiakapital jaotub maailma juhtiva kaablikontserni Draka Holding (66%) ja ASi Harju Elekter (34%) vahel. Keilas paiknev tehas on spetsialiseerunud peamiselt alumiiniumist jõukaablite tootmisele. Lisaks ettevõtte omatoodangule turustatakse laias sortimendis Draka kontserni tooteid, olles Draka kontserni esindaja koduturul.

Positiivsena saab siiski esile tuua ekspordi osakaalu tõusu müügituludes 71%ni ning turuosa kasvu Baltikumi ehitus-, energeetika- ja telekommunikatsiooni segmentides.

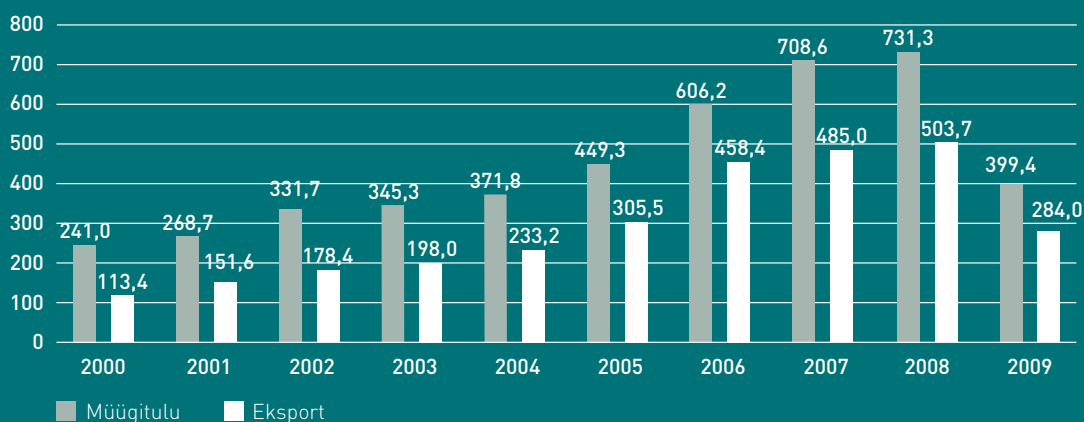
2009. aastal jätkus ülemaailmsest majanduskriisist põhjustatud ehitusturu mahu vähenemine ettevõtte peamistel müügiturgudel, millele lisandus järsk kaabli toorainehindade langus. Ettevõtte 2009. aasta käive oli 399,4 miljonit krooni, vähenedes võrreldes eelnenud aastaga 45%. Positiivsena saab siiski esile tuua ekspordi osakaalu tõusu müügituludes 71%ni ning turuosa kasvu Baltikumi ehitus-, energeetika- ja telekommunikatsiooni segmentides. Aasta lõpuks saavutati ka klienditeeninduse põhieesmärgid tarnekindluse parandamiseks ja klientide rahulolu tõstmiseks. Siiski tuleb nentida, et peamiselt vähenenud müügitulude ja aasta alguses toimunud laovarude ümberhindluse tõttu lõpetas ettevõtte aasta kahjumiga. Ladude optimeerimise ning kulude vähendamise tulemusena jõuti aasta teisel poolel igakuiselt siiski taas kasumisse.

2009. aasta investeeringud tootmises olid suunatud seadmete töökindluse suurendamiseks uue tehase laienduse ettevalmistamiseks, jätkusid ka toodangu kvaliteedi parandamisele ning tooraine ülekulu vähendamisele suunatud tegevused. Keerulise majandusolukorra ja organisatsiooniliste ümberkorralduste tulemusena vähenes ettevõtte töötajate arv 35 inimese võrra.

2010. aastal keskendutakse tehase laienduse tõrgeteta käivitamisele, mille tulemusena avanevad uued ekspordivõimalused, tootmisse lisanduvad uued tooted ja firmasse uued töökohad. Laienduse tulemusena paraneb ka olemasolevate seadmete kasutusaste. Seadmete käivitamine toimub märtsis ja alates maist töötab tehas täisvõimsusel. 2010. aasta I pooles valmivad tootmis- pinnad kasvatavad ettevõtte poolt Harju Elektrilt renditavate pindade mahtu 3 700m² võrra 12 300m²ni.

MÜÜGITULU

miljon EEK

MUUD FINANTSINVESTEERINGUD

SIA ENERGOKOMPLEKSS

SIA Energokompleks on Läti müügiorganisatsioon, mis asutati 2006. aastal. 2009. aasta I kvartalis suurendas Kontsern oma osalust ettevõttes 10%lt 14%le, makstes investeeringu eest 178 tuhat krooni. Osalus SIA Energokompleksis annab võimaluse ühiselt osa võtta suuremahulistest kesk- ja madalpingeseadmete hankekonkurssidest peamiselt Lätis.

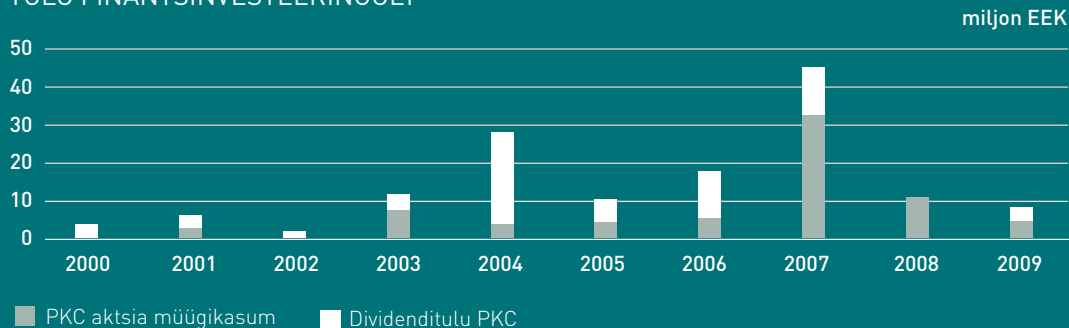
PKC GROUP OYJ

PKC Group Oyj (edaspidi PKC) on Soome börsiettevõte, mille põhitegevus on juhtmeköidiste ja ühenduskaablite valmistamine auto-, telekommunikatsiooni- ja elektroonikatööstustele.

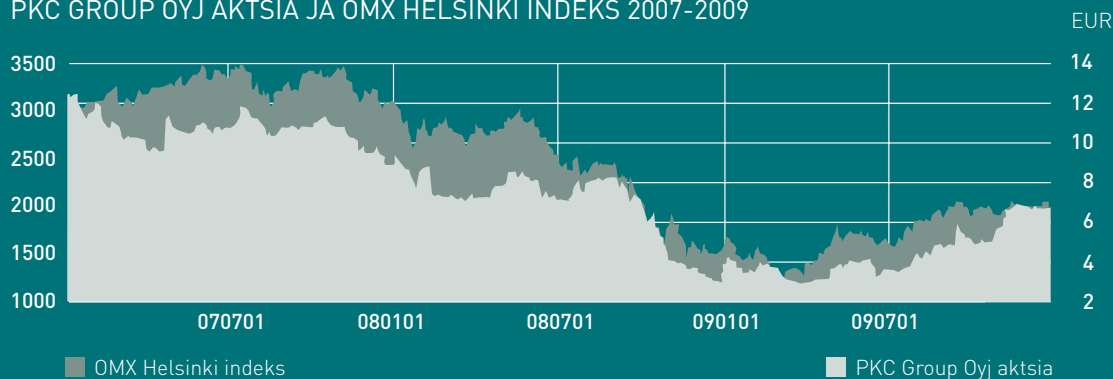
PKC aktsiad on noteeritud Helsingi Börsil. Seisuga 31.12.2009 oli ettevõtte suurim aktsionär AS Harju Elekter, kellele kuulus 8,3%line osalus. PKC aktsiad on kajastatud Harju Elektri finantsseisundi aruandes turuhinnas ning aktsia turuhinna muutusel võib olla oluline mõju Kontserni finantsnäitajatele. PKC aktsia turuhind kasvas 2009. aastal 3,60 euro võrra ja viimasel kauplemispäeval oli aktsia hind Helsingi Börsil 6,60 eurot (2008: 3,00 eurot). Aktsia ümberhindlusest kasvas investeeringu väärtus aruandeaastal kokku 83,4 miljoni krooni (5,3 miljoni euro) võrra.

PKC maksis 2009. aastal dividende 0,15 eurot (2,35 krooni) aktsialt, aga 2008. aastal 0,45 eurot (7,04 krooni) aktsialt. Aasta alguses müüs Kontsern 100 tuhat aktsiat, realiseerunud ühekordne kasum aktsiate müügist oli 5,0 miljonit krooni (0,32 miljonit eurot). Kokku moodustas tulu finantsinvesteeringult 8,4 miljonit krooni (0,54 miljonit eurot), mis oli 2,7 miljonit krooni (0,17 miljonit eurot) vähem kui 2008. aastal.

TULU FINANTSINVESTEERINGULT

PKC GROUP OYJ AKTSIA JA OMX HELSINKI INDEKS 2007-2009

PERSONAL

Bilansipäeva 31.12.2009 seisuga oli Kontsernis 464 (2008: 515) töötajat). Töötajate lahkumise kontsernist tingis kas oma soovi-avaldu (24), pensioniikka jõudmine (9) või koondamine (24). Kontserni töötajatest suurem osa – 307 inimest – töötab Eestis, sealhulgas ematettevõttes 47 inimest. Soomes töötavate inimeste arv oli aasta lõpus 79 ning Leedus 78. Kontserni 464st töötajast 350 töötajat olid mees- ja 114 naissoost. Kõrghariduse oli omandanud 102, kesk-eri või keskhariduse 218 ning põhihariduse 144 kontserni töötajat. Töötajate kutseoskuste ja kvalifikatsiooni parandamiseks ja tõstmiseks on koostöös kõrg- ja ametikoolidega käivitatud mitmeid ühised tasemekoolitusi ning täiendõppeprogramme.

Kontserni keskmine töötajate arv 2009. aastal oli 452 (2008: 501). Aruandeaasta tööjõukulu moodustas 147,2 miljonit krooni, vähenedes aastaga üle 14%. Kokku maksti 12 kuuga töötajatele tasude ja hüvitistena välja 114,3 (2008: 132,4) miljonit krooni, sellest 2,2 miljonit krooni eelmisel majandusaastal moodustatud reservide arvelt. Keskmine brutopalk kontsernis oli 21 074 (2008: 22 003) krooni.

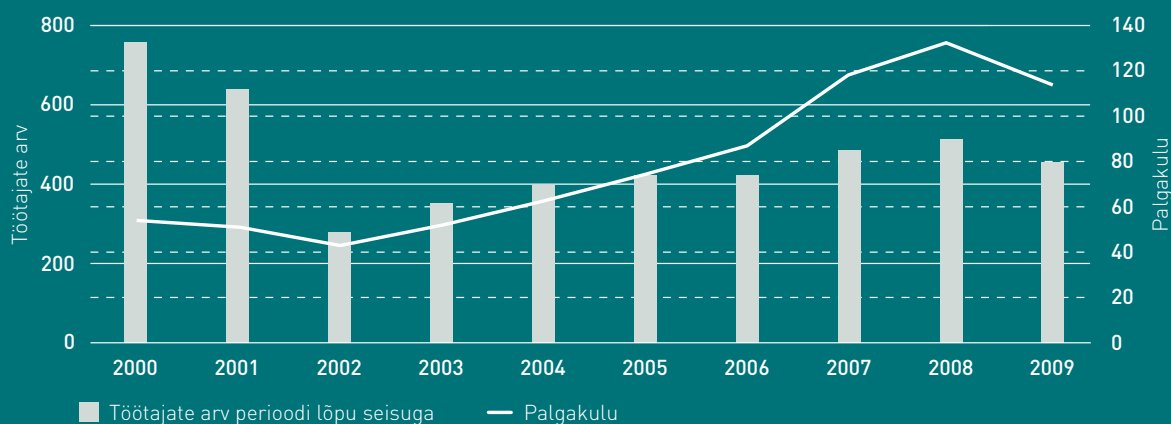
Ametialade struktuuris toimuvatest muutustest tulenevalt on oodata kõrgema haridustasemega töötajate osatähtsuse kasvu.

Kiire majanduskasvu perioodil loodi nii kontserni tegevuspiirkonnas kui mujalgi maailmas hulgaliselt uusi töökohti, millest 2009. aastal majanduslanguse tõttu on paljud kadunud või kadumas. Buumiaastate suur tööjõupuudus asendus kiiresti tööpuudusega, mis aruandeaastal Eestis lausa kolmekordistus, jõudes 15% juurde. Palju parem polnud olukord ka Kontserni teistes tegevusmaades Soomes ja Leedus. Tööjõu ülepakkumine tõi kaasa muutuse pikka aega kestnud üldisesse tugevasse palgasurve, mis asendus palgade vähendamise, vähendatud tööaja ja palgata puhkustega. Kontserni ettevõtetes võeti olulise tähelepanu alla kulude kokkuhoiu eesmärgil optimeerimine ja organisatsiooni efektiivne toimimine. Tellimuste vähenemise ja ümberkorralduste tulemusena koondati nii mõnedki ametikohad.

Hetkeolukorrale vaatamata on oodata peatselt aega, mil tänase tööpuuduse asemele kerkib taas päevakorda tööjõu puuduse teema seoses rahvastiku vananemise, aga ka (peamiselt Eestis, Leedus) töötajate suurenenud väljavooluga välisriikidesse. Ametialade struktuuris toimuvatest muutustest tulenevalt on oodata kõrgema haridustasemega töötajate osatähtsuse kasvu, uute tehnoloogiate kasutuselevõtt eeldab keerulisi seadmeid käsitlevate töötajate olemasolu. Ohuks võib osutuda nii piisavalt kvalifitseeritud tööjõu leidmine, aga ka tegevusharus pakutava palgataseme vähenemine atraktiivsus.

PERSONAL JA PALGAKULU

miljon EEK

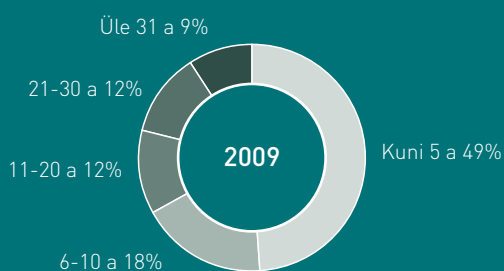
Harju Elektri kontserni iseloomustab väljakujunenud tugev organisatsioonikultuur. Pikaajalises töösuhtes olevate töötajate suur osakaal soodustab traditsioonide järgimist ja jätkamist ka uute kolleegide poolt. Enam kui 5-aastane tööstaaž on igal teisel Harju Elektri kontserni töötajal ning Harju Elekter, stabiilse tööandjana, oskab töötajate lojaalsust vääriliselt hinnata.

Kontserni töötajate keskmine vanus on 42 aastat. Noorte võimekate töötajate leidmiseks teeb Harju Elekter tihedat koostööd ülikoolide ja kutseõppeasutustega, kes kasutavad kontserni ettevõtteid vajadusel ka suvise praktikabaasina või täiend- ja ümberõppeprogrammide raames. Harju Elekter on Tallinna Tehnikaülikooli kuldsponsor. Tänapäevaks on TTÜ Arengufondi ja Harju Elektri stipendiumiprogrammi toel kontserniga liitunud üheksa noort inseneri. Tihedad sidemed on teistegi õppeasutustega nagu Tallinna Kutsehariduskeskus, Tallinna Polütehnikum, Satakunna Ametikõrgkool Soomes jt.

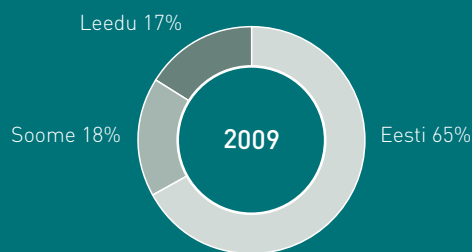
Personali motiveerimiseks kasutab kontsern ärikasumist sõltuvat premeerimissüsteemi. Mudelisse on kaasatud kõik töötajad. Kasumist sõltuvad boonused motiveerivad töötajaid lähtuma tehtava töö tulemuslikkusest ettevõttele tervikuna. Samuti arendatakse edasi töötajate firmadevahelist ja riikideülest vahetusprogrammi, soodustades sel viisil teadmiste ja kogemuste kiiret arengut kontsernis ning pakkudes töötajatele rotatsioonivõimalusi.

Vastutustundliku hooliva tööandjana pakub Harju Elekter töötajatele kaasaegseid töö- ja olmetingimusi. Kontsernil on konstruktiivne koostöö Keila Tööstusküla Ametiühinguga, kelle vahendusel on sõlmitud töötajate esindajatega kollektiivleping. Harju Elektri stabiilsus, sotsiaalsed garantiid ja motivatsioonipaketid sisendavad usaldust firma ja tema töötajate vahel ning säilitavad töörahu.

TÖÖSTAAŽ KONTSERNI ETTEVÕTETES

TÖÖTAJAD RIIKIDE KAUPA

INVESTEERIMINE JA ARENDUSTEGEVUS

2009. aastal investeeris Kontsern põhivarasse kokku 29,3 miljonit krooni, mis on 21,2% vähem kui 2008. aastal.

2009. aastal investeeris Kontsern põhivarasse kokku 29,3 miljonit krooni, mis on 21,2% vähem kui 2008. aastal. Investeeringud kinnisvarasse moodustasid 9,2 (2008: 5,2), materiaalsesse põhivarasse 16,3 (2008: 30,9) ja immateriaalsesse põhivarasse 3,8 (2008: 1,1) miljonit krooni.

Investeeringud võib jagada kaheks, millest üks pool on suunatud kontserni edasise arengu toetamiseks ja kindlustamiseks ning teine on taastuvinvesteeringud tootmisruumide ja -tehnoloogia kvaliteedi ja kaasaja nõuetele vastavuse tagamiseks.

2009. aastat ilmestasid kaks vastupidist tendentsi: ühelt poolt keeruline ja kiiresti muutuv olukord maailma majanduses ja teiselt poolt soodne võimalus investeeringuteks ja tootmisvõimsuste kasvatamiseks. Tugevalt kapitaliseeritud ettevõtted kasutasid sellise

võimaluse kõhklemata ära. Aasta jooksul võeti kasutusse uued tootmispinnad nii Eestis (2 000 m²), Soomes (2 000 m² rendipinnad) kui ka Leedus (1 150 m²). Tootmishoonete soetusmaksumuseks kujunes 8,9 miljonit krooni, sellest 2009. aasta investeering moodustas 1,9 miljonit krooni ja lõpetamata ehituse arvelt 7,0 miljonit krooni.

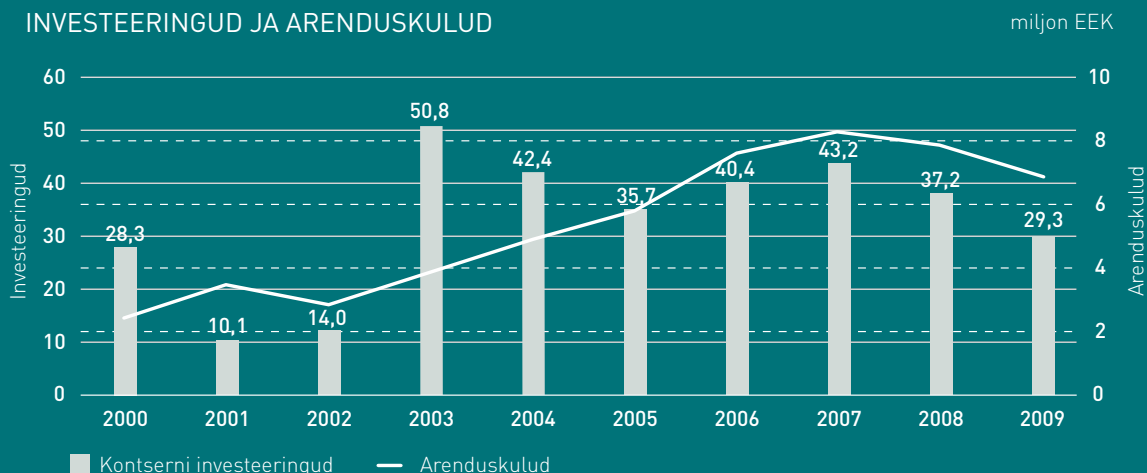
Septembris alustati Draka Keila Cables tehase laiendamist, mille valmides suurenevad sidusettevõttele renditavad tootmispinnad 2010. aastal 3 700 m² võrra 12 300 m² ni. Lõpetamata ehituse maksumus oli 31.12.2009 seisuga 8,6 miljonit krooni.

Metalltoodete ja -detailide kvaliteedi parandamiseks, tööaja efektiivsemaks kasutamiseks ning jäätmete hulga vähendamiseks võeti tütarettevõttes Eltek pärast polüuretaantihendite (PUR) valmistamiseks ette nähtud valutihendimasina soetamist kasutusele uudne tihendamistehnoloogia. Kokku soetati Kontsernis aasta jooksul tootmisseadmeid ja transpordivahendeid 4,2 (2008: 14,1) miljoni krooni väärtuses.

Aasta tähtsaimaks arendusprojektiks kontsernis oli uue juhtimis- ja majandustarkvara AX2009 juurutamine emaettevõttes ning tütarettevõttes AS Harju Elekter Elektrotehnika, millega kaasnesid lisainvesteeringud serveriruumi uuendamiseks, serverite ja tootmise tagasiside terminalide ning tarkvaralitsentside soetamiseks. Kokku olid investeeringud infotehnoloogia seadmetesse 1,5 miljonit krooni. Lõviosa ehk 3,6 miljonit krooni immateriaalse põhivara 3,8 miljoni krooni suurusest soetusest moodustasid tarkvara litsentsid ja arendustööd.

Alates oktoobrist 2009 on uus juhtimis- ja majandustarkvara AX2009 igapäevaselt kasutusel emaettevõttes ja ASis Harju Elekter Elektrotehnika. Sellele eelnesid majandustarkvaraprogrammide analüüsid ning koostööks sobivaima konsultatsioonifirma valik. Lisaks teostati aasta jooksul mitmeid ettevalmistustöid uue tarkvara tõrgeteta kasutuselevõtuks, alustades informatsiooni ja lõpetades tootekoosluste struktuuri süsteemikõlblikuks mugandamisega. Kasutajate koolitamine uue tarkvarasüsteemiga

INVESTEERINGUD JA ARENDUSKULUD

töötamiseks toimus Euroopa Liidu struktuurifondide toetusrahade kaasabil. 2010. aastal on kavas liita süsteemiga AS Eltek ning seejärel rakendada seda kogu kontsernis. Lõppeesmärgiks on võtta kasutusele tuleviku tööriist aja ja kulude tõhusamaks planeerimiseks, organisatsioonis ringleva info paremaks juhtimiseks ning kliendiinfo efektiivsemaks analüüsimiseks ja kaasamiseks.

Eesti Ettevõtluse Sihtasutuse (EAS) toel kaasati kontserni Eesti ettevõtete arendusprojektidesse aastateks 2007 kuni 2013 3,15 miljonit krooni Euroopa Liidu struktuurifondide toetusrahaid, millest on realiseerunud 200 tuhat krooni. Toetusprojektid olid suunatud peamiselt ettevõtete võtmevaldkondade arendamisse, strateegiate välja töötamisse ja personali arenguprogrammidesse (koolitused, meeskonnatreeningud). Suurim neist oli arendustöötaja ametikoha loomine ja töötaja värbamine tütarettevõttesse AS Harju Elekter Elektrotehnika. Palgatud välisspetsialisti põhiülesanneteks on uute eksportturgude leidmine ja müügi suurendamine. 3-aastase projekti eesmärgiks on kasvatada ekspordi osakaalu tütarettevõtte müügikäibes 50%ni. Sihtotstarbeliste tehnoloogiaetuste kaasabil parandati läbi tehnoloogiatäiustamise AS Harju Elekter Elektrotehnika tootmisvõimekust, mis tõi kaasa edukaks ekspordiks vajaliku toodete kvaliteedi ja tarnekindluse tõusu ning lühema tootmistsükli.

Kontserni arenduspõhimõtete kohaselt on Harju Elektri tootearenduse eesmärk pidevalt moderniseerida ja töötada välja tellijate vajadustele vastavaid tooteid ning täiustada tehnoloogiat. Kontserni omahinna arvelt tehtud arenduskulud ulatusid 2009. aastal 6,9 (2008: 7,4) miljoni kroonini, moodustades 1,1% kontserni müügimahust. 2009. aastal õnnestus nii Harju Elektri kontserni Eesti kui ka Leedu ettevõtetes kaasata firmade arendustegevusse olulisel määral Euroopa Liidu toetussummasid.

Peamine tootearendusressurss on kontsernis koondunud tütarettevõttesse Harju Elekter Elektrotehnika. 2009. aastal juurutas sinne arendusmeeskond tootmisesse täiendava lahenduse (tüüp DM1-W) keskpinge sekundaarjaotussüsteemile SM6. 2010. aastasse on kavandatud lisaseadme - väljatõmmatava võimsuslülitikambri - prototüübi ehitus ning toote sertifitseerimine. Turu nõudlusest tingituna teostati lokaalne lisaarendus keskpinge primaarjaotusseadmele NEX, mille lüliti motoriseerimine võimaldab nüüd ka seadme juhtimist distantisilt. Tellijatelt saadud tagasiside põhjal töötati erinevate õhklüliti lahenduste katsetuste tulemusena välja lihtsam ja konkurentsivõimelisem tupikalajaama mudel ning kliendi nõudlusest tingituna juurutati väikeseeriatootmisesse kolm uut elamu jaotuskilbi tüüpmodelit. Tellijatelt sai positiivse vastukaja eksportturgude ja peamiselt just Põhjamaade tarbijatele välja arendatud spetsiaalne trafopunkt. Aasta jooksul tihenes koostöö arhitektidega, kelle juhtnööride järgi kohandati keskkonnale sobivaks alajaamade tüüpmodelite värvi-, viimistlusmaterjali- ja disainilahendusi.

Peamine toote-
arendusressurss
on kontsernis
koondunud tütar-
ettevõttesse Harju
Elekter Elektro-
tehnika.

Soome tütarettevõttes jätkus elektroonilise andmekäitlussüsteemi edasi arendamine, muutes tellimuste käsitlemise oluliselt kiiremaks ja ka lihtsamaks. Tänapäeval on süsteemiga liidetud enamus klientidest ja koostööpartneritest.

Kontserni kõigi ettevõtete tootmiskorraldused vastavad rahvusvaheliste kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimise standarditele ISO 9001 ja ISO 14001.

KVALITEEDIJUHTIMINE JA KESKKONNAPOLIITIKA

Kvaliteetne äri- ja juhtimismudel on üks AS Harju Elekter kontserni väärtustest. Eesmärk on arendada äriprotsesse, toimimisviise ja süsteeme jätkuva parendamise põhimõttel, vastavuses klientide vajaduste ja ootustega. Kvaliteedi arendamine on pidev protsess, kus kõikidel töötajatel on keskne roll. Erilist tähelepanu pööratakse kontsernis klientidelt saadava tagasiside käsitlemisele, et vajalik info jõuaks minimaalsete viivitustega vajalike töötajateni ning korrigeerivad ja vältivad tegevused saaksid mõjusalt ellu viidud.

Harju Elekter Elektrotehnika keskendus 2009. aastal teras-lehtmetailijäätmete ning värvilise metalli jäätmete suhtelise osakaalu vähendamisele, et minimeerida materjalikulu ja -kaod. Samuti pööras firma täiendavat tähelepanu töökeskkonna parendamisele, mille tulemusel saavutati suhteline haiguspäevade vähenemine. Tehase töötajatele korraldati tuleohutuse õppus, mille teoreetilisele osale järgnes ka praktiline väliõppus. Jätkus ettevõtte siseinfo kvaliteedi parandamine.

Eltek võttis kasutusele uudse tihendamistehnoloogia ja soetas valutihendimasina polüuretaantihendite (PUR) valmistamiseks. Selline tehnoloogiline uuendus aitab efektiivsemalt kasutada tööaega ja vähendab jäätmete hulka. Kogu tootmisprotsess on auditeeritud ja vastab rahvusvaheliste kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimisstandardite nõuetele.

Tootmine Harju Elektri kontserni ettevõtetes ei oma olulist keskkonnakahjulikku mõju. Siiski, keskkonnapoliitikast lähtuvalt jälgivad ja mõõdavad kontserni ettevõtted pidevalt oma keskkonnamõjusid, korraldavad ohtlike jäätmete kogumist ja üleandmist jäätmekäitlusfirmadele. Keskkonnast hoolimine on igapäevaste rutiinide kindel osa, mis ulatub kontserni kõigi ettevõtete igapäevategevustesse. Kontserni ettevõtetes on välja töötatud ja juurutatud süsteem pakendite kogumiseks ja taaskasutamiseks vastavalt pakendiseaduses esitatud nõuetele. Kontsern on MTÜ Eesti Pakendiringlus lepinguline partner. Harju Elektri kaubandusgrupi kauplustes on vastavalt jäätmeseadusele tagatud elektroonikaromude (boilerid), päevavalguslampide ja patareide kogumine ja/või kõrvaldamise korraldamine.

Kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimissüsteemide resertifitseerimine toimus 2009. aastal tütarettevõttes Satmatic Oy, kes läbis edukalt Bureau Veritas Certification poolt teostatud kvaliteedijuhtimissüsteemi ISO 9001:2008 resertifitseerimise auditid. Sertifikaat kehtib aastani 2012. Elektrotehniliste tootmisportsesside ja toodete vastavustunnistuste auditid teostas ettevõttes SGS Fimko. Resertifitseerimised läbisid edukalt ka Leedu tütarettevõtte UAB Rifas ning sidusettevõtte AS Draka Keila Cables. Kontserni teistes ettevõtetes toimusid vaid korralised auditid. Järgmised resertifitseerimised toimuvad 2010. aastal ASis Eltek ja ASis Harju Elekter Elektrotehnika.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Harju Elekter Elektrotehnika	ISO 9001 ISO 14001				●			kuni 1/2010		
Eltek			ISO 9001 ISO 14001			●			kuni 1/2011	
Rifas				ISO 9001 LST EN ISO 9001:2001			●			kuni 12/2009
Satmatic				ISO 9001			●			kuni 10/2009
Draka Keila Cables	ISO 9001 ISO 14001			●			●			kuni 3/2009

● - resertifitseerimine

RISKIDE JUHTIMINE

Oma äritegevuses lähtub kontsern põhimõttest võtta põhjendatud ja kaalutud riske nii, et tehingu tulemusena on ettevõtte jaoks tagatud optimaalne tulu ja riski suhe ning et negatiivsete sündmuste puhul on tehingust tekkiv kaotus minimaalne.

Kontserni edasise kasvuga seotud riskide ennetamiseks on välja töötatud sisekontrolliprotseduurid, mille täitmist jälgib siseaudiitor, kes annab regulaarselt aru kontserni juhatusele ja nõukogule.

Vähendamaks tegevusest tulenevaid riske, kasutatakse lisaks muudele meetmetele ka varade kindlustamist. Harju Elektris on kindlustatud nii tootmise põhivara, käibevara kui ka tootmishooned. Lisaks on kindlustatud ka äritegevusega seotud tootevastutus- ja personaliriskid.

FINANTSRIKID puhul lähtub kontsern järgmisest:

- *valuutarisk*: kontsern ei ole olulises osas valuutariskidele avatud, kuna piiriülesed tehingud toimuvad reeglina eurodes.
- *hinnarisk*: Kontsern puutub kokku omakapitaliinstrumentide hinnariskiga, mis tuleneb Kontserni hoitavatest investeringutest, mis on liigitatud finantsvaradeks. PKC Group Oyj aktsiate turuhinna kõikumine võib oluliselt mõjutada Kontserni varade väärtust.
- *intressirisk*: tuleneb pikaajalistest laenudest. Intressirisk on esmalt sõltuvuses euribori (Euro Interbank Offered Rate) võimalikust muutusest, kuna osa kontserni laenudest on euriboriga seotud. Risk suureneb, kui intressimäärad tõusevad. Riski maandamiseks sõlmitakse osa laenulepinguist fikseeritud intressimääraga.
- *krediidirisk* – kui kliendid või tehingupartnerid jätavad omapoolsed kohustused täitmata – juhtimiseks on välja töötatud regulatsioonid. Riski vältimiseks uuritakse enne tehingu sõlmimist kliendi tausta ja maksevõimet. Pidevalt jälgitakse maksedistsipliini. See on võimaldanud hoida krediidiriskist tulenevaid kahjusid 0,1-0,2% müüginahust.
- *likviidsusrisk*: kui Kontsern ei suuda oma vajalikke kulusid ja investeringuid katta rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega, nagu laenu ja kapitalirent.

TOORAINERIKID haldamisel järgitakse järgmiseid põhimõtteid:

- musta metalli osas on sõlmitud pikaajalised lepingud suuremate tarnijatega. Parima hinna saamiseks teevad kontserni ettevõtted ühiseid hankeid;
- elektrikomponentide sisseostuks on sõlmitud kogu kontserni hõlmavad lepingud juhtivate tarnijatega ning parima hinna saamiseks korraldatakse ühiseid hankeid.

PERSONALIGA SEOTUD RISKID on kontserni juhtkonna hinnangul järgmised:

- *personali erialaste oskustega seotud riskid*: kontsern vajab kindla erialase väljaõppega inimesi. Selleks tehakse koostööd kutseõppeasutustega (nt Tallinna Ehituskool, Tallinna Tööstushariduskeskus) ning kõrgkoolidega (nt Tallinna Tehnikaülikool, Tallinna Polütehnikum, Satakunna Ametikõrgkool Soomes). Firma kui tulevase tööandja tutvustamiseks korraldatakse koostööpäevi ja ekskursioone tehastesse. Inseneride pideva juurdekasvu kindlustamiseks on kontsern käivitanud koostöös TTÜ Arengufondiga stipendiumiprogrammi TTÜ bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilastele, osaletakse tudengite infopäevadel ja –messidel. Lisaks toimub pidev ettevõttesisene koolitustegevus.
- *personali geograafilise paiknemisega seotud riskid*: kontserni peamaja ja Eesti tehased asuvad Keilas, lisaks on kontsernil tehased Soomes Ulvilas ja Keraval ning Leedus Panevėžys. Välismaal asuvad tütarettevõtted tegelevad personaliküsimustega iseseisvalt. Eesti ettevõtete personaliteenistus on koondunud kontserni tasandile, kus toimub nii protsesside igapäevane haldamine kui ka personaliotsing.
- *personalivoolavus*: kiire majanduskasvu aastate suur tööjõupuudus asendus 2009. aastal kiiresti tööpuudusega, mis Eestis tõusis 15%ni. Palju parem polnud olukord ka kontserni teistes tegevusmaades Soomes ja Leedus. Personali voolavus kontserni Eesti ettevõtetes oli 2009. aastal 5,5% (2008: 13,9%). Töötajate lahkumise kontsernist tingis kas oma sooviva valdus (24), pensioniikka jõudmine (9) või koondamine (24). Töötajate vähest voolavust aitab kontrolli all hoida pidev töö inimestega, sisemise infokorralduse kvaliteedi tagamine ning töötajate kursishoidmine firma eesmärkidega. Lisaks on kontsernis välja töötatud selged ja atraktiivsed palga- ning preemiasüsteemid ning töötajate motivatsiooniprogrammid, mida pidevalt ajakohastatakse. Rahvusvahelise kontsernina on töötajatel võimalik end täiendada ja/või töötada rotatsiooni korras ka kontserni teistes riikides paiknevates tehastes.

SOTSIAALNE VASTUTUS JA HEATEGEVUS

Keskkond meie ümber loob või piirab tegutsemisvõimalusi. Enam kui 40-aastase ajalooga Harju Elekter on Keila ja selle lähipiirkonna üks suuremaid ettevõtteid, mistõttu tunneme kohustust võtta vastutus nii ühiskonna üldise arengu kui ka ühiskonnaliikmete heaolu suurendamise eest. Aastate jooksul on kontsernis välja kujunenud neli peamist toetusvaldkonda.

SOTSIAALSE VASTUTUSE KANDMINE

Kohaliku suurettevõttena tunnetab Harju Elekter vastutust nii piirkonna üldise arengu kui ka siinsete ühiskonnaliikmete heaolu suurendamise eest fookusega laste ja noorte õpingute toetamisele ning vaba aja sisustamisele. Ettevõttel on pikaajaline koostöö Keila Gümnaasiumi ja lasteasadadega ning Keila noorte korv- ja jalgpalliklubidega.

INSENERIHARIDUSE TOETAMINE EESTIS

Ettevõtte teeb tihedat koostööd haridusasutustega insenerihariduse kaasajastamiseks, edasiarendamiseks ja populariseerimiseks. Harju Elekter on Tallinna Tehnikaülikooli kuldsponsor, andes igal aastal välja kuni kolm bakalaureuse- või magistriõppe stipendiumi elektri või mehhaanika eriala üliõpilastele. Lisaks arendatakse erinevaid koostööprogramme Tallinna Kutsehariduskeskuse, Tallinna Polütehnikumi ning Tallinna Ehituskooliga.

NOORSPORTLASTE INNUSTAMINE JA TOETAMINE

Harju Elekter on spordile suunatud toetustes panustanud enim noorte spordile, orienteerudes pikaajalisele järjepidevale toetamisele ja spordiala kandepinna laiendamisele. Ettevõtte on Eesti Suusaliidu ja kahevõistlejate järelkasvukoondise pikaajaline toetaja. 2008/2009. aasta hooajast alates toetatakse lisaks noorsportlasi Algo Kärp'i ja Vahur Teppanit. Suusaliidu noorteprojektide näol on tegemist tulevikku suunatud projektidega, mille eesmärgiks on hea esinemine Sotši 2014. aasta olümpiamängudel.

TÖÖTAJATE TERVISESPORDI EDENDAMINE

Koostöös Harju KEKi Rahvaspordiklubiga luuakse võimalused ja soodustatakse töötajate aktiivset sportlikku eluviisi. Terved energilised töötajad on ettevõtte jaoks hindamatu väärtusega ressurss. Kokku ulatus erinevate toetusprogrammide maht 2009. aastal 218,2 (2008: 355,5) tuhande kroonini.

KONTSERNI TEGEVUS AASTAL 2010

Harju Elekter näeb müügitulude kasvu allikaid jõulises sisenemises uutele välis- ja turgudele ning senistel turgudel müügi suurendamises. Põhirõhk on suunatud Põhja- ja Lääne-Euroopa Liidu riikide turgudele ja projektide, klientide ja koostööpartnerite leidmisele ja kaasamisele. Eelolevatel aastatel suunatakse kõik kontserni ressursid müügitöö tõhustamiseks. Ekspordijuhi fookuses on nii uute turgude leidmine, arendamine kui ka aktiivne kohalolek. Ühtlasi jätkatakse atraktiivsete ettevõtete otsimist, et neid huvide kattumisel Harju Elektri kontserniga liita.

Kontserni ettevõtete tiheda koostöö ja toimivuse aluseks on kaasaegsete ühilduvate infosüsteemide kasutamine ja rakendamine. Oktoobris 2009 emaettevõttes ja Harju Elekter Elektrotehnikas kasutusele võetud juhtimis- ja majandustarkvara AX2009 on kavas 2010. aastal juurutada ASis Eltek ning seejärel laiendada süsteemi kogu kontsernis. Lõppeesmärgiks on rakendada kontsernis tuleviku tööriista õigete kulu- ja ajaefektiivsete lahenduste leidmiseks, organisatsioonis ringleva info paremaks juhtimiseks ja ajastamiseks ning kliendiinfo efektiivsemaks analüüsimiseks ja kaasamiseks.

Harju Elekter näeb müügitulude kasvu allikaid jõulises sisenemises uutele välis- ja turgudele ning senistel turgudel müügi suurendamises.

Ettevõtete edukuse kindlustab klientide vajaduste ja nõudmistega kooskõlas tootearendus, professionaalne lai tootevalik ja omatoodangu turustamine. Sellele aitavad kaasa nii sektori kui ka klientide, koostööpartnerite arengukavade ja -suundadega kaasas käimine ning nende toetamine. Tänapäeva tarbija on üha enam orienteeritud energiatõhusale, individuaalsete mõõtmis- ja monitoorimisvõimaluste ning rohelist vms alternatiivenergiat pakkuvale tootelahendusele. Sellistest arengutest lähtuvalt on püstitatud ka kontserni tootearenduse lähiaastate eesmärgid ja ülesanded.

Kontsern suunab üha enam ressursse lõpptarbijale orienteeritud omatoodangu eelisarendamisse, nähes selles pikaajalist edu ning ka paremat kasumlikkust. Selleks avavad üha paremaid võimalusi Harju Elektri kaubamärgi kasvav tuntus ja toodete laitmatu kvaliteet. Toote- ja teenustevaliku pakkumisel klientidele seatakse tulevikueesmärgiks täisteenuse olemasolu, alustades toote välja töötamisest ja tootmisest ning lõpetades sellele garantiiteenuse ja hooldustööde tagamisega. Projektipõhiste tööde osas on hea koostöö ja üksteisemõistmine võtmetähtsusega.

Kontsernis jätkub laienemine tootekeskset müügit tehnoloogiliste portsesside juhtimise ja energiavarustuse tarkvara programmide arendamise valdkonda. Eesmärk on pakkuda klientidele täislahendusi, mis sisaldavad nii elektriseadmeid kui ka nende juhtimiseks vajalikke programme.

Kontsernis on tehtud sihipäraseid jõupingutusi oskusteabe kasvatamiseks sõlmides litsentsilepinguid, panustades töötajate kvalifikatsiooni ja erialaste teadmiste tõstmisesse või muul viisil. Investeeringud personali on suunatud peamiselt töötajate erialase tasemekoolituse tõhustamisele ja nende kvalifikatsiooni tõstmisele. Väga oluline on ka kontserni ettevõtete vahelise koostöö tihendamine kõigil tasanditel, et ühiselt õigeid valikuid tehes ja õigeid võtteid kasutades keerulised ajad üle elada.

NÕUKOGU, JUHATUS, AUDIITORID

Vastavalt Harju Elektri põhikirjale valib ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek ettevõtte nõukogu. Viieliikmeline nõukogu sai heakskiidu ettevõtte 2007. aasta üldkoosolekult, kes kinnitas koosseisu järgmiseks viieks aastaks. ASi Harju Elekter juhtkonnas 2009. aastal muutusi ei toimunud. Nõukogu jätkas koosseisus Endel Palla (esimees ja ASi Harju Elekter arendusdirektor) ning liikmed Ain Kaval (Kaval&Partners OÜ, juhataja), Lembit Kirsme (OÜ Kirschmann, juhataja), Madis Talgre (ASi Harju KEK juhataja) ja Andres Toome (konsultant). Nõukogu koosolekud toimuvad reeglina täiskooosseisus. Aruandeaastal oli erandiks vaid nõukogu liige Lembit Kirsme, kes tervislikel põhjustel nõukogu koosolekutel ei osalenud. Nõukogu pädevuses on aktsiaseltsile juhatuse esimehe valimine ning tema ettepanekul juhatuse liikmete ametisse nimetamine.

2009. aastal ei toimunud muutusi ka ettevõtte juhatuses, mille esimehena jätkas Andres Allikmäe ning liikmetena Karin Padjus (finantsdirektor) ja Lembit Libe (peaökonomist). Kõik juhatuse liikmed kuuluvad ka firma tegevjuhtkonda. Juhatuse esimees saab tasu vastavalt ametilepingule, juhatuse liikmetele eraldi tasu ei maksta. Juhatuse pädevus ja volitused on ära toodud ettevõtte põhikirjas, muid erisusi või kokkuleppeid ei esine.

Detailsem informatsioon nõukogu ja juhatuse liikmete hariduse, karjääri, äriühingute juhtorganites osalemiste nagu ka aktsiasaluste kohta ASis Harju Elekter on ära toodud ettevõtte koduleheküljel internetis: <http://www.harjuelekter.ee>.

ASi Harju Elekter nõukogu ja juhatuse liikmetele maksti aruandeperioodil liikme- ja töötasudena kokku 3,4 miljonit krooni ja võrreldaval perioodil 4,2 miljonit krooni. Juhatuse liikmed ei saa Kontsernilt pensioniga seotud õigusi. Juhatuse esimehega on sõlmitud ametileping, mis määratleb sotsiaalsed garantiid ametist lahkumise puhul.

Vastavalt aktsionäride üldkoosoleku otsusele 23.aprillist 2009 viib ASi Harju Elekter 2009.-2011.aasta auditid läbi KPMG Baltics AS koostöös audiitorfirmadega UAB Baltijos Auditas Leedus ja Pyydönniemi Ky Soomes.

AKTSIONÄRID JA AKTSIA

ASi Harju Elekter aktsiad noteeriti Tallinna Väärtpaberibörsil 30.septembril 1997. aastal. Tallinna Börs kuulub maailma suurimasse börsikontserni NASDAQ OMX Group, mis loodi Balti- ja Põhjamaade börsigrupi OMX liitmisel NASDAQ OMX Groupiga 2008. aasta alguses. Täna võimaldab börsikontsern kauplemist, börsitehnoloogiate ja noteeritud ettevõtetega seotud teenuseid kuuel mandril ning on üle 3 900 noteeritud ettevõttega maailma väärtpaberiturgude hulgas esikohal.

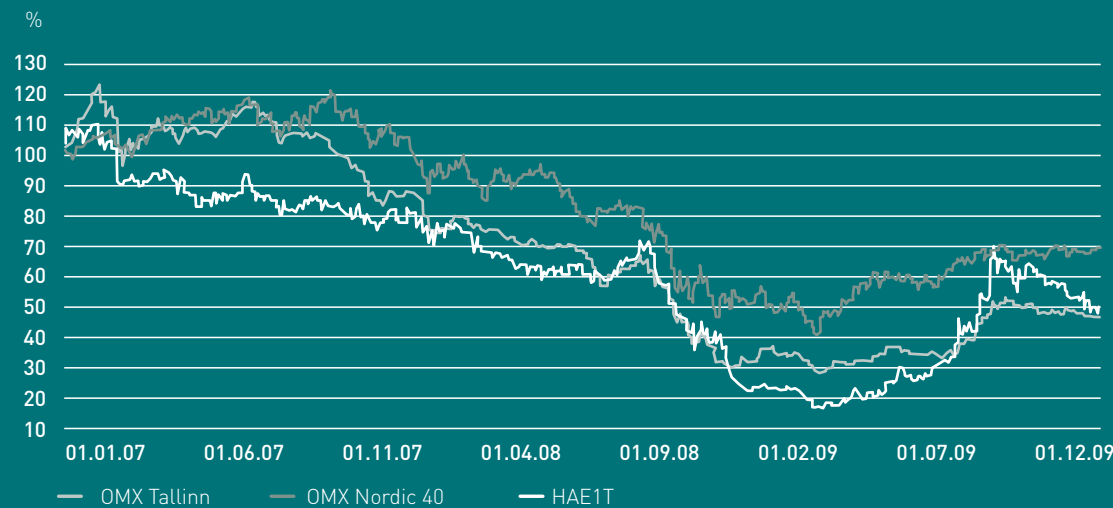
ASi Harju Elekter aktsiakapital on 168 miljonit krooni, mis on jaotatud üheliigilisteks nimelisteks 16,8 miljoniks lihtaktsiaks. ASi Harju Elekter aktsia sümbol NASDAQ OMX-l on HAE1T. ISIN: EE3100004250. Aktsia nominaalväärtus on 10 krooni. Kõik aktsiad on börsil vabalt kaubeldavad ning iga aktsia annab võrdse hääle- ja dividendiõiguse. Ettevõtte kõik aktsionärid on võrdsed ning eraldi hääleõigust käsitlevad piirangud või kokkulepped puuduvad. Harju Elektrile teada olevalt ei ole aktsionäride omavahelistes lepingutes mingeid piiranguid seoses väärtpaberite võõrandamisega, nagu ka spetsiifilisi kontrolliõigusi.

AKTSIA NÄITAJAD	2005	2006	2007	2008	2009
Aktsiate arv (tuhat tükki)	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800
Aktsia sulgemishind (EEK)	64,15	64,93	53,20	15,49	32,08
Ettevõtte turuväärtus (tuhat EEK)	1 077,72	1 090,24	893,76	260,23	544,13
Kasum aktsia kohta (EEK)	2,48	2,84	5,03	2,29	1,14
P/E suhe	25,87	23,06	10,58	6,76	25,60
Dividendi aktsia kohta (EEK)	1,60	1,80	2,00	1,00	0,80
Dividendimäär (%)	2,49	2,77	3,76	6,46	2,49
Dividend/puhaskasum (%)	64,53	63,95	39,78	43,58	69,91

AKTSIA HIND JA KAUPLEMINE

2009. aastal tehingute arv Tallinna Börsil kasvas, kuigi kogukäive oli viimaste aastate väikseim. Börsil tehti aastaga 84 757 väärtpaberitehingut ning kogukäive ulatus 266,6 miljoni euroni (4,17 miljardi kroonini). Tehingute arvu poolest tehti börsil viimase kümnendi paremuselt teine tulemus. Kahanenud päevakäibed ja tehingute suur koguarv viitasid aga keskmise tehingumahu alla 3 200 euro ehk 50 tuhande krooni piiri jõudmisele. Väärtpaberikeskuse andmetel oli börsiinvestorite arv möödunud aasta jooksul stabiilne. Tallinna börsil noteeritud väärtpabereid oli enam kui 22 000 väärtpaberikontol.

HARJU ELEKTRI AKTSIA INDEKSITE VÕRDLUSES 2007-2009

2009. aastal tõusis Harju Elektri aktsia hind 107,0% 32,08 kroonini ning Kontserni turuväärtus ulatus aasta lõpu seisuga 544,13 miljoni kroonini. Samal perioodil tõusis Tallinna Börsi üldindeks, OMX Tallinn, 47,2%. Aasta jooksul vähenes Harju Elektri aktsiatega kaubeldavus – kaubeldud aktsiate arv langes 2008. aasta 4,6 miljonilt 1,6 miljonile 2009. aastal. Samal ajal kasvas ettevõtte aktsionäride arv ligi 15% 1 184ni.

	2005	2006	2007	2008	2009
Kõrgeim hind (EEK)	85,80	69,47	71,97	53,98	46,78
Madalaim hind (EEK)	48,82	51,63	47,25	14,86	10,48
Sulgemishind (EEK)	64,15	64,93	53,20	15,49	32,08
Muutus (%)	+35,17	+1,22	-18,1	-70,9	+107,0
Kaubeldud aktsiaid	2 064 396	4 549 191	5 787 606	4 634 592	1 559 830
Käive (mln EEK)	278,96	277,51	335,42	178,25	33,51

Täiendav info: <http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/>

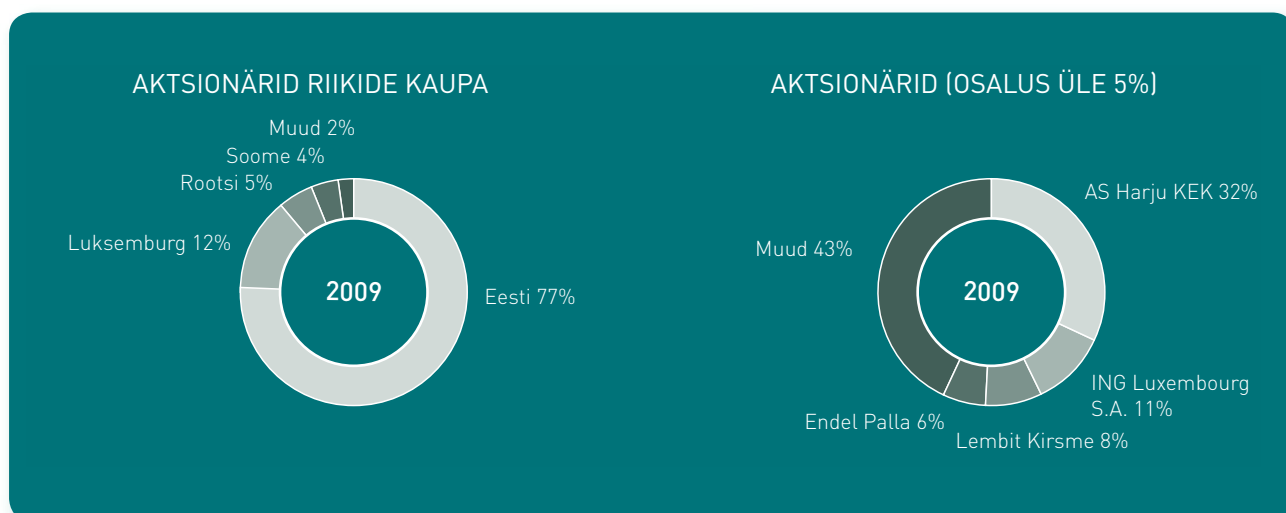
AKTSIONÄRID

Seisuga 31.12.2009 oli ASil Harju Elekter 1 184 aktsionäri. Aasta jooksul suurenes aktsionäride arv 151 võrra.

ASi Harju Elekter suurim aktsionär on kohalikul kapitalil baseeruv AS Harju KEK, kellele kuulus 2009. aasta lõpu seisuga 32,1% ettevõtte aktsiakapitalist. Kontserni nõukogu ja juhatuse liikmetele ning nendega seotud isikutele või firmadele kuulub 17,7% ASi Harju Elekter aktsiatest. Harju Elektri aktsionäride täielik nimekiri on kättesaadav Eesti väärtpaberite keskregistri kodulehel (www.e-register.ee).

Aktsionäride jagunemine osaluse suuruse järgi seisuga 31.12.2009

AKTSIONÄRID OSALUSE JÄRGI	aktsionäride arv	osa üldarvust	hääleõiguse %
üle 10%	2	0,2%	43,4%
1,0 - 10,0%	10	0,8%	28,9%
0,1 - 1,0 %	50	4,2%	15,0%
alla 0,1%	1122	94,8%	12,7%
KOKKU	1184	100%	100%

DIVIDENDID

Kontserni dividendipoliitika järgi makstakse dividendideks kolmandik majandusaasta puhaskasumist. Lisaks on Kontsernis kujunenud heaks tavaks maksta edasi muudelt finantsinvesteeringutelt saadud dividendid. Tegelik dividendimäär sõltub aga Kontserni rahavoogudest ning arenguperspektiividest ja nende finantseerimise vajadusest.

Tugevast kapitaliseeritusest, rahuldavatest majandustulemustest ning positiivsest kasvuväljavaatest tulenevalt teeb juhatus ettepaneku maksta 2009. aasta dividendideks 0,80 krooni aktsia kohta, kokku 13,44 (2008: 16,80) miljonit krooni, mis moodustab 70% (2008: 44%) puhaskasumist.

DIVIDENDIDE AJALUGU

Dividendide ajaloo ja suhtarvude kohta on esitatud info tabelis Aktsia näitajad.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA

Harju Elekter lähtub oma äritegevuse korraldamisel ettevõtte põhikirjast, riikide õigusnormidest ning Tallinna Börsi nõuetest. Aktsionäride üldkoosoleku pädevuses on põhikirja muutmise ja uue kinnitamise, aktsiakapitali suuruse muutmise, nõukogu liikme tagasikutsumise ja ettevõtte tegevuse lõpetamise, jagunemise, ühinemise ja ümberkujundamise otsustamine, eeldades vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud aktsionäride hääle heakskiitu. Kontserni tasemel juhivad igapäevast äritegevust vastavalt vastutusvaldkonnale emaeetvõtte juhatuse liikmed ning ettevõtte tööga igapäevaselt tegelev osa nõukogu liikmetest. Väljaspool Eestit tagab äritavade järgimise kohalik juhtkond. Kontserni kõigi liikmete juhtkondasid iseloomustab pikaajaline, enam kui 10-aastane staaž.

Börsiettevõtte
lähtub AS Harju
Elekter avatuse
ja investorite
võrdse kohtlemise
põhimõttest.

Arvestades ettevõtete suhteliselt väikesearvulist tippjuhtkonda, ei ole seni tekkinud praktilist vajadust eriotstarbeliste komiteede ning muude taoliste täiendavate juhtimisorganite loomiseks. Vajalikud protseduurid on reguleeritud eeskirjadega. Juhatuse ja nõukogu koosolekud toimuvad kokkulepitud regulaarsusega ja vastavalt vajadustele. Kontserni riskide paremaks hindamiseks ja juhtimiseks on loodud siseauditi funktsioon, mis regulaarselt raporteerib juhtkonnale.

Juhtkonna motivatsiooniskeemid on solidaarsed kõigi teiste töötajatega ning lähtuvad ettevõtte ärikasumist.

Börsiettevõtte lähtub AS Harju Elekter avatuse ja investorite võrdse kohtlemise põhimõttest. Börsireglemendis nõutavat infot avaldatakse regulaarselt kooskõlas tähtaegadega. Seejuures lähtub Harju Elekter põhimõttest mitte avaldada ettevaatavaid prognoose – kajastatakse ja kommenteeritakse toimunud faktilist informatsiooni.

Investorite ja avalikkuse operatiivseks teavitamiseks peab Harju Elekter kodulehekülge, mis sisaldab kõiki börsiteateid, majandusaruandeid ning samuti ülevaadet kontserni ajaloost, toodetest ja muust olulisest. Kõigil kontserni tütar- ja sidusettevõtetel on ka oma kodulehed.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE 2009

Vastavalt Tallinna Börsi ja Finantsinspektsiooni poolt 1. jaanuarist 2006 kehtima hakanud Hea Ühingujuhtimise Tavale (HÜT) koostas Harju Elekter HÜT aruande, kus ettevõtte juhatuse kinnitab HÜT nõuete järgimist või selgitab mittejärgimise põhjuseid. AS Harju Elekter järgib aastaaruande koostamisel enamikku HÜT juhistest. Samas ei järgi Harju Elekter mõningaid HÜT nõudeid, mille põhjuseks on peamiselt ettevõtte ärivaldkonna iseärasused. Järgnevalt ongi välja toodud nimetatud nõuded ja nende mittejärgimise selgitused.

2.2.1 „Nõukogu esimees sõlmib juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu.“

Ettevõtte juhatusse kuuluvad töötajad, kes vastutavad ettevõtte strateegiliste valdkondade eest: juhatuse esimees – peadirektor, juhatuse liikmed: finantsdirektor ja peaökonomist. Juhatuse liikme leping on sõlmitud juhatuse esimehega. Teiste juhatuse liikmetega on sõlmitud töölepingud. Vastavalt ettevõtte põhikirjale ja juhatuse ning organisatsiooni tööjaotuse regulatsioonile, on sätestatud juhatuse ülesanded, kohustused ja vastutus.

2.2.7 „Iga juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitis, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning HÜT aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või töö- nälise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga.“

Juhatuse liikme tasu makstakse vaid juhatuse esimehele, teised juhatuse liikmed saavad töötasu vastavalt ametikohale ja töölepingule. Juhatuse esimehe tasu ja lahkumishüvitise suurus ning maksmise tingimused on määratud ametilepinguga ja ei kuulu poolte kokkuleppel avalikustamisele. Juhatuse teiste liikmete lahkumishüvitise suurus ja maksmise tingimused tulenevad töölepingu seadusest.

Tulemuspalka makstakse juhatuse liikmetele ühistel alustel emaeetvõtte administratsioonipersonaliga ning selle summaarseks määraks on 4,0% kontserni ärikasumist. Tulemuspalk jaotatakse vastavalt põhipalgale ja tööpanusele, kusjuures juhatuse liikmete tulemuspalk kooskõlastatakse nõukogu esimehega. Tulemuspalk makstakse välja kvartali kaupa 90% ulatuses, ülejäänud 10% makstakse pärast majandusaasta tulemuste selgumist.

Juhatuse liikmetele makstakse aastapreemiat summaarselt 0,3% konsolideeritud puhaskasumist. Aastapreemia kinnitab nõukogu esimees ning see makstakse välja pärast kontserni aastaaruande auditeerimist.

Lisatasu tööstaaži eest makstakse kõigile alalistele töötajatele tööstaaži alusel, mille hulka kuulub pideva töötamise aeg Harju Elektri kontsernis. Staažitasu määr on kuni 10% põhipalgast.

3.2.5 „Üldkoosoleku määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi HÜT aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitis ja muud makstavad hüved)“.

Harju Elektri aktsionäride üldkoosoleku pädevuses on valida ja kinnitada nõukogu koosseis ja volituste aeg. 26.4.2007 toimunud ettevõtte aktsionäride üldkoosolek kinnitas nõukogu koosseisu ja liikmed järgnevas 5 aastaks, määrates samas nõukogu liikme tasuks 8 000.- krooni kuus ja nõukogu esimehe tasuks 25 000.- krooni kuus, kusjuures ettevõttes arendusdirektorina töötavale nõukogu esimehele rakendatakse ASis Harju Elekter kehtivat premeerimissüsteemi. Nõukogu liikmele lahkumishüvitust ette nähtud ei ole.

5.3 „Emitendi veebilehel on aktsionäridele kättesaadavad muuhulgas ka nõukogu poolt kinnitatud emitendi üldised strateegiasuunad.“

Ettevõtte juhatus on seisukohal, et strateegia kuulub ettevõtte ärisaladuste hulka ning ei kuulu avalikustamisele. Siiski on üldised suunad ja olulised teemad ära toodud aastaaruande kohustusliku lisana avaldatavas juhatus tegevusaruandes.

5.6 „Emitent avalikustab analüütikutega kohtumiste, analüütikutele või investoritele või institutsionaalsetele investoritele tehtavate esitluste ja pressikonverentside toimumise ajad ja asukohad emitendi veebilehel. Emitent võimaldab aktsionäridel osaleda nimetatud üritustel ning teeb ettekanded kättesaadavaks oma veebilehel. Emitent ei korralda kohtumisi analüütikutega ega investoritele tehtavaid esitlusi vahetult enne finantsaruandluse avalikustamise kuupäevi.“

Ettevõtte lähtub oma tegevuses alati aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibist. Kohustuslik, oluline ja hinnatundlik info avalikustatakse esmalt Tallinna Börsi süsteemis, seejärel firma koduleheküljel. Lisaks on igal aktsionäril õigus küsida ettevõttelt vajadusel lisainfot ja kokku leppida kohtumisi. Ettevõtte juhatus ei pea oluliseks erinevate aktsionäride kohtumiste aja- ja päevakorragaafiku pidamist, sest kohtumistel piirduakse juba avalikustatud teabega. See reegel kehtib kõigi kohtumiste korral, ka vahetult enne finantsaruandluse avalikustamist.

6.2. „Audiitori valimine ja raamatupidamise aastaaruande auditeerimine.“

Harju Elektri aktsionäride 23.04.2009 üldkoosolek valis ettevõtte audiitori 2009.-2011. aastaks, kelleks osutus audiitorfirma KPMG Baltics AS. Informatsioon audiitori kohta on kättesaadav ettevõtte koduleheküljel internetis. Audiitori tasustamine toimub vastavalt lepingule ning tasu suurust poolte kokkuleppel ei avalikustata. Vastavalt Finantsinspeksiooni 24.9.2003 juhendile „Riikliku finantsjärelevalve teatud subjektide audiitorite rotatsioonist“ korraldab ettevõtte audiitori rotatsiooni, tagades audiitori sõltumatuse, vahetades täiteaudiitorit vähemalt iga viie aasta järel.

JUHATUSE KINNITUS TEGEVUSARUANDELE

Juhatus deklareerib oma vastutust ning kinnitab oma parimas teadmises, et lehekülgedel 9 kuni 34 esitatud tegevusaruanne on ASi Harju Elekter 31. detsembril 2009 lõppenud majandusaasta aruande lahutamatu osa ning annab õige ja õiglase ülevaate ASi Harju Elekter ja selle tütarettevõtete kui terviku äritegevuse arengust, tulemustest ning finantsseisundist ja sisaldab peamiste riskide ning kahtluste kirjeldust:

19. märts 2010

Andres Allikmäe
juhatuse esimees

Lembit Libe
juhatuse liige

Karin Padjus
juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

JUHATUSE DEKLARATSIOON

Juhatus võtab vastutuse lehekülgedel 35 kuni 75 esitatud ASi Harju Elekter (edaspidi emaettevõte) ja selle tütarettevõtete (edaspidi koos kui „Kontsern”) konsolideeritud 2009. a raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsuse eest ning kinnitab, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtted on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemusi ja rahavoogusid;
- kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani 19. märts 2010, on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
- AS Harju Elekter ja tütarettevõtted on jätkuvalt tegutsevad.

19. märts 2010

Andres Allikmäe
juhatuse esimees

Lembit Libe
juhatuse liige

Karin Padjus
juhatuse liige

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

		EEK '000		EUR'000	
31. DETSEMBRI SEISUGA	Lisa	2009	2008	2009	2008
KÄIBEVARA					
Raha- ja pangakontod	5	35 640	23 379	2 278	1 494
Äritegevuse ja muud nõuded	6	70 238	99 449	4 489	6 356
Ettemaksed	7	2 499	3 217	160	205
Sealhulgas ettevõtte tulumaks	18	0	47	0	3
Varud	8	79 352	123 351	5 071	7 884
KÄIBEVARA KOKKU		187 729	249 396	11 998	15 939
PÕHIVARA					
Investeeringud sidusettevõttesse	9	9 681	17 907	619	1 144
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	10	153 172	74 323	9 789	4 750
Kinnisvarainvesteeringud	11	137 176	133 737	8 768	8 547
Materiaalne põhivara	12	124 575	123 423	7 962	7 889
Immateriaalne põhivara	14	5 815	3 201	371	205
PÕHIVARA KOKKU		430 419	352 591	27 509	22 535
VARAD KOKKU		618 148	601 987	39 507	38 474
KOHUSTUSED					
Võlakohustused	15	18 166	41 958	1 161	2 682
Võlad tarnijatele ja muud võlad	17	75 890	112 395	4 850	7 183
Maksuvõlad	18	10 367	11 216	663	717
Sealhulgas ettevõtte tulumaks	18	620	1 551	39	99
Lühiajalised eraldised	19	1 157	1 294	74	83
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud		1 564	0	100	0
Lühiajalised kohustused kokku		107 144	166 863	6 848	10 665
Pikaajalised võlakohustused	15	7 016	16 381	448	1 046
KOHUSTUSED KOKKU		114 160	183 244	7 296	11 711
OMAKAPITAL					
Aktiivkapital	21	168 000	168 000	10 737	10 737
Ülekurss		6 000	6 000	384	384
Reservid	21	149 760	69 746	9 571	4 457
Jaotamata kasum		156 770	153 445	10 020	9 808
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		480 530	397 191	30 712	25 386
Vähemumosalus		23 458	21 552	1 499	1 377
OMAKAPITAL KOKKU		503 988	418 743	32 211	26 763
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		618 148	601 987	39 507	38 474

Aastaaruande lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

01. JAANUAR KUNI 31 DETSEMBER	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2009	2008	2009	2008
Müügitulud	22, 23	632 675	871 610	40 435	55 706
Müüdud toodete kulud	23	-528 071	-733 467	-33 750	-46 877
BRUTOKASUM		104 604	138 143	6 685	8 829
Turustuskulud	23	-30 731	-38 785	-1 964	-2 479
Üldhalduskulud	23	-46 047	-48 758	-2 943	-3 117
Muud äritulud	23	1 077	324	69	21
Muud ärikulud	23	-590	-860	-38	-55
ÄRIKASUM		28 313	50 064	1 809	3 199
Finantstulud	23	9 160	11 689	585	747
Finantskulud	23	-1 204	-2 995	-77	-191
Kahjum sidusettevõttest kapitaliosaluse meetodil	9	-8 226	-4 068	-525	-260
KASUM ENNE MAKSUSTAMIST		28 043	54 690	1 792	3 495
Tulumaks	24	-6 356	-12 629	-406	-807
ARUANDEAASTA PUHASKASUM		21 687	42 061	1 386	2 688
sh emaettevõtte omanike osa puhaskasumist		19 226	38 551	1 229	2 464
vähemusosaluse osa puhaskasumist		2 461	3 510	157	224
MUU KOONDKASUM		80 014	-140 913	5 114	-9 006
sh finantsvara ümberhindluse netokasum(-kahjum)	10,21	83 365	-140 913	5 328	-9 006
finantsvara müügiga realiseerunud kasum (-)	21	-3 351	0	-214	0
ARUANDEAASTA KOONDKASUM		101 701	-98 852	6 500	-6 318
sh emaettevõtte omanike osa puhaskasumist		99 240	-102 362	6 343	-6 542
vähemusosaluse osa puhaskasumist		2 461	3 510	157	224
KASUM AKTSIA KOHTA					
Tavapuhaskasum aktsia kohta (EEK, EUR)	25	1,14	2,29	0,07	0,15
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (EEK, EUR)	25	1,14	2,29	0,07	0,15

Aastaaruande lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

01. JAANUAR KUNI 31 DETSEMBER		EEK '000		EUR'000	
	Lisa	2009	2008	2009	2008
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST					
Ärikasum		28 313	50 064	1 809	3 199
Korrigeerimised					
Põhivara kulum ja väärtuse langus	11, 12, 14, 23	19 941	18 904	1 275	1 208
Kasum põhivara müügist	23	-111	-13	-7	-1
Aktsiapõhine hüvitis		899	0	57	0
Äritegevusega seotud nõuete muutus		29 847	-15 322	1 908	-978
Varude muutus		43 999	5 288	2 812	338
Äritegevusega seotud kohustuste muutus		-35 127	-109	-2 245	-7
Makstud ettevõtte tulumaks	26	-7 240	-11 080	-463	-708
Makstud intressid	26	-1 130	-2 780	-72	-178
KOKKU RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		79 391	44 952	5 074	2 873
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST					
Tasutud kinnisvarainvesteeringud	11, 26	-7 209	-5 237	-461	-335
Tasutud materiaalne põhivara	12, 26	-17 886	-18 225	-1 143	-1 165
Tasutud immateriaalne põhivara	14	-3 844	-1 108	-246	-71
Tasutud finantsinvesteeringute eest		-178	0	-11	0
Laekunud põhivara müügist		2 313	13	148	1
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	10	6 318	0	404	0
Antud laenud		0	-35	0	-2
Antud laenude tagasimaksed		0	35	0	2
Laekunud intressid	26	746	528	48	34
Saadud dividendid	23	3 474	11 125	222	711
KOKKU RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-16 266	-12 904	-1 039	-825
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST					
Saadud laenud	15	0	14 345	0	917
Laenude tagasimaksed	15	-31 239	-11 364	-1 997	-726
Kapitalirendi põhiosa maksed	15	-2 181	-3 856	-139	-247
Makstud dividendid		-17 355	-34 000	-1 109	-2 173
KOKKU RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		-50 775	-34 875	-3 245	-2 229
KOKKU RAHAVOOD		12 350	-2 827	790	-181
Raha jääk perioodi algul	5	23 379	26 257	1 494	1 678
Rahajääkide muutus		12 350	-2 827	790	-181
Valuutakursside muutuste mõju	23	-89	-51	-6	-3
RAHA JÄÄK PERIOODI LÕPUS	5	35 640	23 379	2 278	1 494

Aastaaruande lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

EEK '000	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital					Vähemus- osalus	KOKKU
	Aktisia- kapital	Ülekurss	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku		
SALDO 31.12.2007	168 000	6 000	207 259	151 894	533 153	18 442	551 595
Koondkasum 2008	0	0	-140 913	38 551	-102 362	3 510	-98 852
Dividendid	0	0	0	-33 600	-33 600	-400	-34 000
Reservkapitali suurendamine	0	0	3 400	-3 400	0	0	0
SALDO 31.12.2008	168 000	6 000	69 746	153 445	397 191	21 552	418 743
Koondkasum 2009	0	0	80 014	19 226	99 240	2 461	101 701
Aktsiapõhine hüvitis	0	0	0	899	899	0	899
Dividendid	0	0	0	-16 800	-16 800	-555	-17 355
SALDO 31.12.2009	168 000	6 000	149 760	156 770	480 530	23 458	503 988

EUR'000

SALDO 31.12.2007	10 737	384	13 246	9 708	34 075	1 179	35 254
Koondkasum 2008	0	0	-9 006	2 464	-6 542	224	-6 318
Dividendid	0	0	0	-2 147	-2 147	-26	-2 173
Reservkapitali suurendamine	0	0	217	-217	0	0	0
SALDO 31.12.2008	10 737	384	4 457	9 808	25 386	1 377	26 763
Koondkasum 2009	0	0	5 114	1 229	6 343	157	6 500
Aktsiapõhine hüvitis	0	0	0	57	57	0	57
Dividendid	0	0	0	-1 074	-1 074	-35	-1 109
SALDO 31.12.2009	10 737	384	9 571	10 020	30 712	1 499	32 211

Informatsioon aktsiakapitali ja reservide kohta on esitatud lisas 21.
Aastaruande lisad on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISARUANDE LISAD

ÜLDINE INFORMATSIOON

AS Harju Elekter on Eestis registreeritud äriühing. Seisuga 31.12.2009 koostatud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab AS-i Harju Elekter (edaspidi Emaettevõtte) ning tema tütarettevõttes AS Eltek (Eesti 100%), AS Harju Elekter Elektrotehnika (Eesti 100%), Satmatic OY (Soome 100%) ja UAB Rifas (Leedu 51%) - koos kasutatuna Kontsern, Kontserni osaluse sidusettevõttes AS Draka Keila Cables (Eesti 34%). AS Harju Elekter on noteeritud Tallinna Väärtipaberibörsil alates 30. septembrist 1997, 32,14% ettevõtte aktsiatest on ASi Harju KEK (Eesti) omandis.

Juhatus allkirjastas 31. detsembril 2009 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 19. märtsil 2010. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolekul.

Kontserni põhitegevusalaks on elektrienergia jaotus- ja juhtimiseseadmete tootmine ja müük energia-, ehitus- ja tööstussektorisse. Täpsemalt kirjeldatakse Kontserni tegevust lisas 22 „Segmendiaruanne“.

1 OLULISED ARVESTUS- JA ARUANDLUSPÕHIMÕTTED

Käesolevate konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted on esitatud allpool. Neid põhimõtteid on rakendatud lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, meetodikamuutuste sisu ja nende mõju on selgitatud vastavates lisades. Kui finantsaruannete kirjete esitust või klassifitseerimise meetodit on muudetud, siis on vastavalt ümber klassifitseeritud ka eelmise perioodi võrreldavad näitajad.

1.1. Koostamise alused

Seoses IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatuse jõustumisega 1. jaanuarist 2009, on käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kasumiaruanne asendatud koondkasumiaruandega, mis ühendab kasumiaruande ja omanikest mittetingitud omakapitali muutused ühte aruandesse. Seoses koondkasumiaruande esitamisega on muudetud omakapitali muutuste aruande esitusviisi ning bilansi asemel on kasutatud mõistet finantsseisundi aruanne. Põhiaruannete esitusviisi muutus ja uued mõisted ei mõjutanud tehingute ja saldode kajastamist ega arvestuspõhimõtteid.

IFRS 8 „Tegevussegmendid“ nõuab ettevõttelt finants- ja kirjeldava informatsiooni avalikustamist tegevussegmentide kohta, baseerudes ettevõttesiseses aruandluses kasutatud informatsioonile, mis on mõeldud kõrgeimatele äritegevust puudutavate otsuste langetajatele. Seoses standardi rakendamisega 1. jaanuaril 2009 raporteeritakse varem eristatud geograafiliste ja ärisegmentide asemel järgmised tegevussegmendid

ehk tegevusvaldkonnad: tootmine ja kinnisvara ning muud tegevused. Tegevussegmendid on määratud vastavalt sellele, kuidas kasutab sisemisi aruandeid Kontserni tegevjuhtkond hindamaks tegevussegmenti tulemuslikkust ja langetamaks otsuseid ressursside osas.

Kontserni 2009. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud müügikõlblikud finantsvarad, mida hinnatakse õiglases väärtuses.

IFRS-ga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis on eeldatavasti asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustuste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil ja tulevastel perioodidel, mida muutus mõjutab. Valdkonnad, milles hinnangute osakaal või keerukuse tase on suurem, või valdkondades, kus eeldused ja hinnangud on konsolideeritud raamatupidamisaruannete suhtes olulised, on esitatud lisas 3.

1.2. Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid ja Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Käesoleva aruande koostamise ajaks on vastu võetud mõned uued rahvusvahelised finantsaruandluse standardid ja nende muudatused ning tõlgendused, mis muutuvad Kontsernile kohustuslikuks 1. jaanuaril 2010 või hiljem algavate perioodide aruannetes. Juhtkonna hinnangul ei avalda need, välja arvatud muudetud IAS 27 Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded, Kontserni finantsaruannetele olulist mõju.

Muudetud standardis IAS 27 on „vähemusosaluse“ mõiste asendatud mõistega „mitte-kontrolliv osalus“, mis on määratletud kui „tütarettevõtte omakapital, mis ei kuulu otseselt ega kaudselt emaettevõttele“. Muudetud standard muudab ka mitte-kontrollivate osaluste arvestust, tütarettevõtte üle kontrolli kaotamist ja kasumi või kahjumi ning muu koondkasumi jaotamist kontrollivate ja mitte-kontrollivate osaluste vahel. Kontsern pole veel lõpetanud muudetud standardi mõju analüüsi.

1.3. Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud ASi Harju Elekter ja tema tütarettevõtete seisuga 31. detsember 2009 lõppenud majandusaasta kohta koostatud finantsaru-

1 OLULISED ARVESTUS- JA ARUANDLUSPÕHIMÕTTED (JÄRG)

annete põhjal. Tütarettevõtete finantsaruanded on koostatud sama perioodi kohta nagu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne, kasutades samu arvestuspõhimõtteid. Kui tütarettevõtte kasutab samades tingimustes toimunud sama-laadsete tehingute puhul konsolideeritud aruandega võrreldes teistsuguseid arvestuspõhimõtteid, tehakse konsolideeritud aruande koostamisel tütarettevõtte finantsaruannetes vastavad korrigeerimised.

(a) Tütarettevõtted

Tütarettevõtted on kõik ettevõtted, milles Kontsern omab kontrolli finants- ja tegevuspoliitika üle eesmärgiga saada selle tegevusest majanduslikku kasu, mis üldiselt kaasneb üle poolte hääleõiguslike aktsiate omamisega. Kui hinnatakse, kas Kontsern omab kontrolli teise ettevõtte üle, võetakse arvesse jooksvalt kasutatavate või vahetatavate potentsiaalsete hääleõiguste olemasolu ja mõju. Tütarettevõtted konsolideeritakse täielikult alates kuupäevast, mil kontroll läheb üle Kontsernile. Nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontroll lõppab.

Kontserni poolt tütarettevõtete omandamise kajastamisel kasutatakse ostumeetodit. Omandatava ettevõtte väärtust mõõdetakse üleantud varade, emiteeritud omakapitaliinstrumentide ja tekkinud või ülevõetud kohustiste õiglastes väärtustes vahetuskuupäeval, millele lisanduvad omandamisega otseselt seotud kulud. Äriühenduses omandatavaid eristatavaid varasid ja võetavaid kohustisi ja tingimuslikke kohustisi mõõdetakse algselt nende õiglastes väärtuses omandamise kuupäeval, olenemata mis tahes vähemusosaluse ulatusest. Omandatud ettevõtte väärtuse osa, mis ületab omandatud eristatavate netovarade Kontserni osa õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Kui omandatud ettevõtte väärtus on omandatud tütarettevõtte netovarade õiglastes väärtusest väiksem, kajastatakse vahe otse koondkasumiaruandes.

Kontserni ettevõtete vahelised tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid ja kahjumid Kontserni ettevõtete vahelistelt tehingutelt elimineeritakse. Vajadusel on muudetud tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid, et tagada järjepidevus Kontsernis rakendatavate põhimõtetega.

(b) Tehingud vähemusosaga

Vähemusosana näidatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes Kontsernile otseselt või kaudselt mittekuuluvat osa tütarettevõtete puhaskasumist (kahjumist). Vähemusosana konsolideeritud finantsseisundi aruandes näidatakse omakapitali koosseisus eraldi real Kontserni tütarettevõtete kontserniväliste aktsionäride või osanike osa tütarettevõtte omakapitalist.

Kontsernis kasutatava arvestuspõhimõtte kohaselt käsitletakse tehinguid ettevõtetega, milles Kontsern omab vähemusosalust, tehingutena kontserniväliste osapooltega. Vähemusosalusega ettevõtte võõrandamisest tulenevad Kontserni kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes.

(c) Sidusettevõtted

Sidusettevõtted on ettevõtted, milles Kontsern omab olulist mõju, aga mitte kontrolli, mis üldiselt kaasneb vahemikus 20% kuni 50%-lise hääleõiguslike aktsiate omamisega. Investeeringuid sidusettevõtetesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvele soetusmaksumuses. Kontserni

investeeringud sidusettevõtetesse hõlmavad omandamisel tuvastatud firmaväärtust, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenevad kumuleerunud kahjumid.

Kontserni osa sidusettevõtete omandamisjärgsetes kasumites või kahjumites kajastatakse koondkasumiaruandes ning Kontserni osa omandamisjärgsetes reservide liikumistes kajastatakse reservides. Kumulatiivseid omandamisjärgseid muutusi kajastatakse investeeringu raamatupidamisliku väärtuse korrigeerimistena. Kui Kontserni osa sidusettevõtte kahjumis võrdub investeeringuga sidusettevõttes või ületab selle, siis lõpetab Kontsern edasiste kahjumiosade kajastamise, välja arvatud siis, kui Kontsern on võtnud sidusettevõtte nimel kohustusi või teinud tema eest makseid.

Realiseerimata kasumid Kontserni ja sidusettevõtte vahelistelt tehingutelt elimineeritakse ulatuses, mis vastab Kontserni osalusele sidusettevõttes. Ka realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud siis, kui tehing sisaldab tõendeid üleantava vara väärtuse languse kohta. Juhul, kui sidusettevõtte arvestuspõhimõtted erinevad Kontserni omadest, korrigeeritakse sidusettevõtte aruandeid ühtlustamiseks arvestuspõhimõtteid Kontserni poolt kasutatavate põhimõtetega.

1.4. Välisvaluuta ümberarvutus

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni ettevõtted kasutavad arvestuses oma majanduskeskkonna valuutat. Kontserni Eesti ettevõtted kasutavad arvestuses Eesti krooni (EEK), Soome ettevõtte eurot (EUR) ja Leedu ettevõtted Leedu litti (LTL). Eesti kroon on fikseeritud euro suhtes kursiga 15,6466 krooni 1 euro kohta ja Leedu liti 3,4528 liti 1 euro kohta.

Konsolideeritud finantsaruanded esitatakse tuhandetes Eesti kroonides, mis on Emaettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta ning kõik arv näitajad on ümardatud lähima tuhandeni, kui pole osutatud teisiti. Vastavalt Tallinna Börsi reeglendi nõuetele on raamatupidamise aastaaruanne lisaks Eesti kroonile esitatud ka eurodes. Kuna Eesti krooni kurss euro suhtes on fikseeritud (vt eelnev lõik), siis ei teki sellisest aruannete esitusviisist valuutakursi erinevusi. Tuhanda Eesti krooni tähisena on aruandes kasutatud lühendit EEK'000 ja tuhande euro tähisena EUR'000.

(b) Välisvaluutapõhised tehingud ja saldod

Välisvaluutas kajastatud tehingud arvestatakse ümber esitusvaluutasse, kasutades tehingute kuupäeval kehtinud vahetuskursse. Selliste tehingute arveldamisest ja välisvaluutas fikseeritud finantsvarade ja -kohustuste aasta lõpu vahetuskursiga ümberarvestamisest tulenevad valuutakursi kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes.

(c) Välisriikides asuvate ettevõtete aruanded

Kontserni kõikide ettevõtete finantstulemused ja -seisund, mille arvestusvaluuta erineb esitusvaluutast, arvestatakse ümber esitusvaluutasse. Välismaiste ettevõtete varad ja kohustused hinnatakse ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval kehtinud valuutakursi alusel. Välismaal asuvate ettevõtete koondkasumiaruanded teisendatakse Eesti kroonidesse fikseeritud kursiga: Soome ettevõtte aruanne Eesti krooni ja euro (15,6466) ning Leedu ettevõtte aruanne Eesti krooni ja Leedu liti (4,53157) Eesti Panga fikseeritud vahetuskursidega. Sellest ajast, kui Eesti kroon ja Leedu liti on euroga seotud, ei

1 OLULISED ARVESTUS- JA ARUANDLUSPÕHIMÕTTED (JÄRG)

teki tehingute esitusvaluutasse konverteerimisel kursivahesid.

Välismaise üksuse osalisel võõrandamisel või müümisel kajastatakse omakapitalis kajastatud valuutakursi vahed koondkasumiaruandes müügikasumi või -kahjumi osana.

Välismaise üksuse omandamisel tekkivaid firmaväärtuse ja õiglase väärtuse korrigeerimisi käsitletakse välismaise üksuse varade ja kohustustena ning need arvestatakse ümber sulgemiskursiga.

1.5. Finantsvarad

Kontsern liigitab oma finantsvarad järgmistesse kategooriatesse: laenud ja nõuded ning müügivalmis finantsvarad. Liigitamine sõltub finantsvarade soetamise otstarbest. Juhtkond määrab finantsvarade liigituse nende arvelevõtmisel.

(a) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on aktiivsel turul noteerimata finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Laenud ja nõuded arvestatakse käibevara hulka, v.a tähtaegade puhul, mis on pikemad kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Need liigitatakse põhivaraks. Kontserni laenud ja nõuded hõlmavad finantsseisundi aruandes äritegevusega seotud nõudeid ja muid nõudeid ning raha ja raha ekvivalente.

- Raha ja raha ekvivalendid, rahavoogude aruanne. Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad sularaha kassas, nõudmiseni hoiuseid pangas, muid lühiajalisi likviidseid investeeringuid, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud. Rahavood äritegevusest on esitatud kaudsel meetodil.
- Nõuded ostjatele võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest ja edaspidi mõndetakse neid amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit, arvates maha kahjumi vara väärtuse langusest. Väärtuse langus määratletakse siis, kui mõistlikul alusel on põhjust eeldada, et Kontsern ei saa tagasi kõiki nõuete esialgsete tingimuste kohaselt saadaolevaid summasid. Erinevus raamatupidamisliku väärtuse ja tulevaste efektiivse intressimäära alusel diskonteeritud rahavoogude vahel kajastatakse allahindluse kahjumina koondkasumiaruandes turustuskuludena. Kui äritegevusega seotud nõue osutub lootusetuks, kantakse see äritegevusega seotud nõuete reservkonto arvelt maha. Varem mahakanatud summade laekumisel krediteeritakse koondkasumiaruandes müügi- ja turunduskulusid.

(b) Müügivalmis finantsvarad

Müügivalmis finantsvarad on finantsvarad, mis on määratletud sellesse kategooriasse kuuluvana ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Need arvatakse põhivarade hulka, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb investeeringu võõrandada 12 kuu jooksul bilansipäevast arvates.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingu kuupäeval – kuupäeval, mil Kontsern otsustab vara osta või müüa. Investeeringud võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest, millele lisanduvad tehingukulud.

Kontserni finantsinvesteeringuid aktsiatesse klassifitseeritakse müügivalmis finantsvaradeks ning neid hinnatakse õiglasest väärtusest. Finantsvarade õiglase väärtuse muutustest

tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse läbi koondkasumiaruande omakapitalis ümberhindluse reservina, välja arvatud juhtudel, kui tegemist on varade väärtuse püsiva langusega. Müügivalmis finantsvarade õiglaseks väärtuseks loetakse nende pakkumisnoteeringuid bilansipäeva seisuga. Kui müügivalmis finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kantakse vastav omakapitali akumulatsioon kasum või kahjum koondkasumiaruandesse.

Muid finantsinvesteeringuid, millel puudub aktiivne turg ja mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Äritegevusega seotud nõuete väärtuse languse kontrollimist on kirjeldatud lisas 1.10.

1.6. Varud

Varusid kajastatakse kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude arvestamisel kasutatakse Kontsernis kaalutud keskmise soetushinna meetodit. Valmis- ja lõpetamata toodangu soetusmaksumus hõlmab projekteerimiskulusid, toormaterjali, otseseid tööjõukulusid, muid otseseid kulusid ja seonduvaid tootmise üldkulusid (tavalise töövoimsuse baasil). Neto realiseerimisväärtus on hinnanguline müügihind tavalise äritegevuse käigus, millest on maha arvatud kehtivad muutuvad müügikulud.

1.7. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on vara, mida ettevõtte hoiab kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna renditulu teenimiseks, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil. Kinnisvarainvesteeringud on näidatud soetusmaksumuse meetodil, see tähendab soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulatsioonid kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest.

Kinnisvarainvesteeringute amortiseerimiseks kasutatakse materiaalse põhivara analoogsete objektide amortiseerimiseks kasutatavaid amortisatsiooninorme/kasulikkude eluiga (vt alljärgnevalt).

1.8. Materiaalne põhivara

(a) Kajastamine ja mõõtmine

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulatsioonid kulum ja varade väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi võrra. Oma tarbeks valmis- ja lõpetatud põhivara soetusmaksumus koosneb materjalikulust, otsestest tööjõukuludest ning proportsionaalsest osast tootmise üldkuludest. Põhivara soetamise, ehitamise või tootmisega seotud laenukasutuse kulutusi ei kapitaliseerita ja need kajastatakse koondkasumiaruandes.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikele elueale.

(b) Edaspidised väljaminekud

Mõne materiaalse põhivaraobjekti osasid tuleb teatud ajavahemike järgi vahetada või renoveerida. Sellised väljaminekud kajastatakse materiaalse põhivara raamatupidamistlikus väärtuses juhul, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjekti osaga seotud tulevast kasu ja varaobjekti osa soetusmaksust saab usaldusväärselt hinnata. Asendatud osade kajasta-

1 OLULISED ARVESTUS- JA ARUANDLUSPÕHIMÕTTED (JÄRG)

mine finantsseisundi aruandes lõpetatakse. Vastavalt eelmises lõigus toodud arvelevõtmise põhimõtetele ei kajastata materiaalse põhivara objekti raamatupidamislikus väärtuses igapäevase hooldusega seotud kulusid. Sellised väljaminekud on tekkepõhiselt perioodikulud.

(c) Kulumi arvestus

Kulum kajastatakse koondkasumiaruandes ning arvestatakse materiaalselt põhivaralt ning selle eristatavatelt komponentidelt lineaarsel meetodil. Maad ja lõpetamata ehitisi ei amortiseerita. Kontserni ettevõtte kasutavad suures osas ühetaolisi amortisatsiooninorme. Hinnangulised majanduslikult kasulikud eluead on järgmised:

Materiaalse põhivara grupp	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	10 - 33 aastat
Tootmiseseadmed	6 $\frac{2}{3}$ - 10 aastat
Muud masinad ja seadmed	4 - 6 $\frac{2}{3}$ aastat
Sõidukid	5 - 6 $\frac{2}{3}$ aastat
Muu inventar	3 - 6 $\frac{2}{3}$ aastat

Materiaalsele põhivarale määratud kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle iga-aastaselt. Muudatustest tulenev mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

1.9. Immateriaalne põhivara

Immateriaalset põhivara (välja arvatud firmaväärtus) amortiseeritakse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse juhul, kui eksisteerib sellele viitavaid asjaolusid, analoogiliselt materiaalse põhivara väärtuse languse hindamisele.

(a) Arenguväljaminekud

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Uute teaduslike või tehniliste teadmiste genereerimise eesmärgil läbiviidud uuringute ja teadustööga seotud kulutused kajastatakse nende tekkimise momendil koondkasumiaruandes kuluna.

Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui varasemate uuringute tulemusi kasutatakse nii tehniliselt kui majanduslikult otstarbeka uue toote või tootmisprotsessi väljatöötamisel ning kui Kontsernil on arendusprojekti lõpetamiseks piisavalt vahendeid. Kapitaliseeritud väljaminekud sisaldavad materjalikulu, otseseid tööjõukulusid ning tootmise üldkulude proportsionaalset osa. Muud arenguväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil koondkasumiaruandes kuluna. Kapitaliseeritud arenguväljaminekud kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulunud kulum (vt. alljärgnev) ja vara väärtuse vähenemisest tulenevad kahjumid. Arenguväljaminekud kantakse kuludesse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille maksimumpikkus ei ületa 5 aastat.

(b) Muu immateriaalne vara

Muu immateriaalne vara hõlmab litsentse ja arvutitarkvara. Omandatud litsentsid kajastatakse soetusmaksumuses. Omandatud arvutitarkvaralitsentsid kapitaliseeritakse

asjaomase tarkvara omandamiseks ja kasutusse võtmiseks kantud kulude põhjal. Muu ostetud immateriaalne vara kajastatakse soetusmaksumuses, vähendatuna akumulunud kulumi ja vara väärtuse vähenemisest tulenevate kahjumite võrra. Muu immateriaalne põhivara kantakse kuludesse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille maksimumpikkus ei ületa 5 aastat.

1.10. Varade väärtuse vähenemine

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Nii toimitakse varadega, mis ei ole varud ja edasilükkunud maksuvarad. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test.

Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse, kui vara või raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vastava vara või raha teeniva üksuse kaetava väärtuse. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes.

Raha teeniva üksuse väärtuse langusest tekkinud kahjum jaotatakse selliselt, et esiteks vähendatakse üksusele (üksuste rühmale) jaotatud firmaväärtuse raamatupidamislikku väärtust ning seejärel hinnatakse proportsionaalselt alla kõik kõnealusesse üksusesse (üksuste rühma) kuuluvad varad.

Kui müügivalmis finantsvara õiglase väärtuse langus on kajastatud otse omakapitalis ja esineb objektiivseid tõendeid varaobjekti väärtuse languse kohta, siis otse omakapitalis kajastatud kumulatiivne kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes, ehkki finantsvara enese kajastamist ei ole lõpetatud. Koondkasumiaruandes kajastatava kumulatiivse kahjumi summa on soetusmaksumuse ja antud hetke õiglase väärtuse vaheline erinevus, millest on maha arvatud eelnevalt koondkasumiaruandes kajastatud kõnealuse finantsvara kõik vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud nõuete kaetav väärtus arvutatakse tulevaste rahavoogude nüüdisväärtusena kasutades varaga seotud algset efektiivset intressimäära. Lühiajalisi nõudeid ei diskonteerita.

Muude varade kaetav väärtus on kõrgem kas vara õiglasest väärtusest, mida on vähendatud müügikulude võrra või vara kasutusväärtusest. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse, kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka varaga seonduvaid riske. Kui vara ei genereeri iseseisvalt rahavoogu, leitakse kaetav väärtus raha teeniva üksuse kohta, mille koosseisu nimetatud vara kuulub.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud nõuete kaetavat väärtust suurendatakse ainult juhul, kui kaetava väärtuse suurenemine on objektiivselt seostatav sündmusega, mis toimus pärast väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi kajastamist.

Müügivalmiks liigitatud omakapitaliinstrumenti tehtud investeeringu väärtuse langusest tulenevaid kahjumeid ei tühistata koondkasumiaruande kaudu. Kui müügivalmiks liigitatud võlainstrumendi õiglane väärtus tõuseb ja seda tõusu saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast vara väärtuse langusest tuleneva kahjumi kajastamist koondkasumiaruandes, siis tühistatakse vara väärtuse langusest tulenev kahjum ja tühistamise summa kajastatakse koondkasumiaruandes.

Teiste varade kaetavat väärtust suurendatakse juhul, kui on viiteid, et vara väärtus on tõusnud ja kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud hinnangud muutuvad. Kui väärtuse testi tulemusel selgub, et vara kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse raamatupidamislikku väärtust. Ülempiiriks on vara raamatupidamislik väärtus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

1.11. Rendilepingud

Kapitalirenditehinguteks loetakse tehingut, mille kohaselt kõik olulised vara kasutamisega seotud riskid ja hüved siirduvad rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

(a) Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa makseteks ja finantstuluks. Finantstulu kajastatakse rendiperioodi jooksul efektiivse intressimäära alusel.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

(b) Kontsern kui rentnik

Kapitalirendiga seotud vara ja kohustused kajastatakse algselt finantsseisundi aruandes vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile nii, et intressimäär oleks igal ajahetkel rendiperioodi jooksul kohustuse jääkmaksumuse suhtes sama. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

1.12. Finantskohustused

Kohustused, mille maksetähtajad on finantsseisundi aruande kuupäevast arvestatuna üle ühe aasta, on finantsseisundi aruandes esitatud pikaajaliste kohustustena. Kohustused liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansipäevast.

(a) Laenud ja võlakohustused

Laenud ja võlakohustused võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud kantud tehingukulud. Edaspidi kajastatakse laene amortiseeritud soetusmaksumuses; erinevused tulude (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastamisväärtuse vahel kajastatakse koondkasumiaruandes laenuperioodi vältel, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

(b) Võlad tarnijatele

Võlad tarnijatele võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses ja edaspidi mõõdetakse neid amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

1.13. Tulumaks

(a) Ettevõtte tulumaks

Eestis 1. jaanuarist 2000 jõustunud tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtte kasumit, vaid dividende. Dividendide väljamaksmisega kaasnevad tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel. Dividendide tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna koondkasumiaruandes samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Tulevase dividendi tulumaksu suhtes ei moodustata eraldist enne dividendide väljakuulutamist, kuid info selle kohta avalikustatakse lisades.

Konsolideeritud koondkasumiaruandes kajastatakse Leedus ja Soomes asuvate tütarettevõtete kasumilt arvestatud ettevõtte tulumaks, edasilükkunud tulumaksukohustus ning Eesti ettevõtete dividendide tulumaks.

(b) Edasilükkunud tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei teki kontserni Eestis asuvatel ettevõtetel erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja raamatupidamislike väärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksukohustus või –nõue. Vastavalt asukohariigi tulumaksuseadustele maksustatakse Soomes ja Leedus ettevõtte kasumit, mida on korrigeeritud nende seadustes ettenähtud erinevustega. (vt alljärgnevalt).

(c) Välismaiste tütarettevõtete tulumaks

Tulumaks koosneb jooksvast ja edasilükkunud tulumaksust. Reeglina kajastatakse tulumaks koondkasumiaruandes, välja arvatud juhul, kui see seondub otse omakapitalis kajastatud tehingutega. Sellisel juhul kajastatakse ka tulumaks otse omakapitalis.

Jooksev tulumaks koosneb majandusaasta maksustatavalt tulult arvestatud tulumaksust, kasutades bilansipäeval kehtivat või sisuliselt kehtivat maksumäära, ning eelmiste perioodide korrigeeritud maksukohustustest.

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse bilansilisel meetodil, mille kohaselt näidatakse finantsseisundi aruandes ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksusummad. Ajutised erinevused on vahed varade ja kohustuste maksubaasi ning raamatupidamisväärtuse vahel. Alljärgnevaid ajutisi erinevusi ei arvestata:

- maksustamisel mittemahaarvatav firmaväärtus;
- varade või kohustuste esmane kajastamine, mis ei mõjuta ei arvestuslikku kasumit ega ka maksustatavat tulu;
- tütarettevõtete investeeringutest tulenevad erinevused, kui on tõenäoline, et ajutine erinevus ei kao lähemas tulevikus. Ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel arvestatakse vara realiseerimise või kohustuse likvideerimise eeldatavat viisi ning maksusumma kalkuleerimisel kasutatakse maksumäära, mis kehtib või sisuliselt kehtib finantsseisundi aruande kuupäeval.

Edasilükkunud maksuvara kajastatakse eeldusel, et ettevõtte teenib tõenäoliselt tulevikus maksustatavat kasumit, mille vastu on maksuvara võimalik ära kasutada ning ulatuses,

1 OLULISED ARVESTUS- JA ARUANDLUSPÕHIMÕTTED (JÄRG)

mille määrab ära tulevane tõenäoline maksustatav tulu. Edasilükkunud maksuvara vähendatakse selle tulevikus tõenäoliselt mitterealiseeruva summa ulatuses.

1.14. Töötajate hüvitised

(a) Kasumiosalus ja boonusskeemid

Grupp kajastab kasumiosalusega ja preemiate maksmisega seotud kohustust ja kulusid valemi abil, mis võtab arvesse pärast teatud korrigeerimisi ettevõtte aktsionäridele omistatavat kasumit. Kontsern kajastab eraldist, kui see tuleneb lepingust või kui varasem praktika on loonud faktilise kohustuse.

(b) Töösuhete lõpetamise hüvitised

Töösuhete lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele siis, kui grupp lõpetab töösuhete enne tavapärase pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja aktsepteerib vabatahtlikku töölt lahkumist vastutasuna nende hüvitiste eest. Kontsern kajastab töösuhete lõpetamise hüvitisi, kui ta on selgelt kohustunud: lõpetama töösuhete olemasolevate töötajatega vastavalt üksikasjalikule ametlikule kavale, millest ettevõttel ei ole reaalselt võimalik taganeda; maksta töötajatele tehtud töösuhete lõpetamist soodustava pakkumise alusel hüvitist. Kui töösuhete lõpetamise hüvitiste maksetähtaeg saabub enam kui 12 kuud pärast bilansipäeva, diskonteeritakse makse.

(c) Aktsiapõhine hüvitis

Kontsernil on omakapitaliinstrumentidega arveldatavaid aktsiapõhiseid hüvitisplaanide (lisa 21.6.). Töötajatelt saadavate teenuste õiglane väärtus kajastatakse kuluna. Igal bilansipäeval korrigeerib ettevõtte oma oodatavalt märgitavate aktsiate arvu prognoosi. Ettevõtte kajastab esialgsete prognooside korrigeerimise (kui neid tehti) mõju koondkasumiaruandes, korrigeerides vastavalt omakapitali.

Aktsiaemissiooni käigus aktsiate eest saadud summad miinus otsesed tehingukulud kajastatakse omakapitalis aktsiakapitali (nimiväärtuses) ja ülekursi kirjetel.

1.15. Eraldised

Eraldised kajastatakse siis, kui: Kontsernil on varasematest sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus; kui on tõenäoline, et selle kohustuse arveldamiseks on nõutav ressursside väljavool; summa on usaldusväärselt hinnatud. Eraldisi ei kajastata tulevase tegevuskahjumi katteks.

Mitme sarnase kohustuse olemasolu korral määratakse kohustuste täitmiseks vajalik ressursside vähenemise tõenäosus kindlaks, vaadeldes kõiki kohustusi kui üht tervikut. Eraldis kajastatakse ka siis, kui ressursside väljavoolu tõenäosus seoses mistahes samasse kohustuste liiki kuuluva artikliga võib olla väike.

Eraldisi mõõdetakse kohustuse täitmiseks eeldatavalt vajalike kulutuste nüüdsväärtuses, kasutades maksueelset diskontomäära, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja kohustusele iseloomulikele riskidele. Aja möödumisest tulenev eraldise suurenemine kajastatakse intressikuluna.

1.16. Tingimuslikud kohustused

Olulised lubadused ja muud kohustused, mis tulevikus võivad teatud tingimustel muutuda kohustuseks, on avalikustatud

raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena. Tingimuslike kohustuste üle peetakse arvestust finantsseisundi aruande väliselt.

1.17. Aktsiakapital

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Uute aktsiate või optioonide emiteerimisega otseselt kaasnevad kulud kajastatakse omakapitalis mahaarvamisenä laekumistest.

Kui Kontserni mistahes ettevõtte ostab tagasi ettevõtte omakapitaliinstrumente (omakapitali), arvatakse makstav tasu, sh otseselt kaasnevad kulud (ilma tulumaksuta), maha ematetvõtte omanike osast omakapitalis kuni aktsiate tühistamise või uuesti emiteerimiseni. Nende aktsiate uuesti emiteerimisel kantakse saadav tasu, millest on maha arvatud otseselt kaasnevad tehingukulud ja seotud tulumaksuõigused, ematetvõtte omanike osasse omakapitalis.

1.18. Segmendiaruandlus

Tegevussegmendid ehk tegevusvaldkonnad on ettevõtte osad, mis osalevad äritegevuses ja millelt ettevõtte võib teenida tulu ja kanda kulusid, millele on kättesaadavad eraldi finantsandmed ja mille ärikasum vaadatakse regulaarselt üle ettevõtte jooksvate otsuste langetajate poolt, otsustamaks segmendile vahendite eraldamise ja hindamiseks segmendi tulemuslikkust.

Segmendiaruandlus on kooskõlas Kontserni jooksvate otsuste langetajale esitatava sisemise aruandlusega. Tegevussegmendid on määratud vastavalt sellele, kuidas kasutab sisemisi aruandeid Kontserni tegevjuhtkond hindamiseks tegevussegmendi tulemuslikkust ja langetamiseks otsuseid ressursside osas.

1.19. Tulu kajastamine

Tulu koosneb Kontserni tavapärase äritegevuse käigus kaupade ja teenuste müügi eest saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest. Tulu kajastamisel arvatakse maha käibemaks, tagastused, hinnavähendid ja allahindlused ning elimineeritakse Kontsernisisene müük.

(a) Kaupade müük – jae- ja hulgimüük

Kontsern toodab ja müüb elektrijaotusseadmeid ja juhtaparatuuri ning mitmesuguseid metalltooteid. Kauba müüki kajastatakse siis, kui Kontserni ettevõtte on tarninud tooted ostjale, ostjal on täielik otsustusõigus toodete üle ning ei ole ühtegi täitmata kohustust, mis võiks mõjutada ostja poolt toodete vastuvõtmist. Tarne ei toimu enne, kui olulised omandiga seonduvad riskid on läinud üle ostjale ja ostja on tooted kooskõlas müügilepinguga vastu võtnud või vastuvõtmistingimused on täidetud või Kontsernil on objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik vastuvõtmise kriteeriumid on täidetud. Müüki kajastatakse müügilepingutes sätestatud hindade põhjal.

Kontsernil on elektritarvete müümiseks jaemüügipunktide kett. Kaupade müüki kajastatakse siis, kui Kontserni ettevõtte müüb toote kliendile. Jaemüügil arveldatakse tavaliselt sularahas või krediitkaardiga.

(b) Teenuste osutamine

Tulu teenuste osutamisest kajastatakse teenuse osutamise momendil või juhul, kui teenuse osutamine kestab pikema perioodi, siis lähtudes teenuse valmidusastmest bilansipäeval.

1 OLULISED ARVESTUS- JA ARUANDLUSPÕHIMÕTTED (JÄRG)

(c) Renditulu

Kinnisvarainvesteeringutest saadud renditulu kajastatakse koondkasumiaruandes rendiperioodi vältel lineaarselt. Antud rendisoodustusi käsitletakse renditulu koostisosana.

(d) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse ajalise suhte alusel, kasutades sise-mise intressimäära meetodit. Kui nõude väärtus on langedud, vähendab grupp raamatupidamislikku väärtust kaetava väärtuseni, milleks on prognoositav tulevane rahavoog, mis on diskonteeritud instrumendi esialgse tegeliku intressimääraga ning jätkab allahindluse kajastamist intressituluna. Intressitulu langenud väärtusega laenudelt kajastatakse, kasutades esialgset tegelikku intressimäära.

(e) Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui tekib õigus makseid saada.

1.20. Puhaskasum aktsia kohta

Tavapuhaskasum aktsia kohta leitakse jagades aruandeaasta emaeettevõtte omanike osa puhaskasumist perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Lahustatud puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades aruandeaasta emaeettevõtte omanike osa puhaskasumist perioodi kaalutud keskmise aktsiate arvuga, arvesse võttes ka potentsiaalselt emiteeritavate aktsiate arvu.

2 RAAMATUPIDAMIS-HINNANGUD JA OTSUSED

Rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite nõuete vastavate finantsaruannete koostamisel tuleb kasutada juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti tuleb juhtkonnal teha arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamisega seotud otsuseid.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel asjaoludel, mille hulka kuuluvad ka sellised prognoosid tulevaste perioodide sündmuste suhtes, mida peetakse olemasolevate tingimuste juures mõistlikeks.

Valdkonnad, mis on seotud olulisemate või keerukamate juhtkonnapoolsete otsuste ja hinnangutega ning mis omavad olulist mõju finantsaruannetele, on kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara eluea määramine ning tingimuslike varade ja kohustuste hindamine.

(a) Nõuete hindamine (lisa 6)

Nõuete hindamisel lähtub juhatus parimast talle teadaolevast informatsioonist arvestades ajaloolist kogemust. Nõuded hinnatakse alla siis, kui mõistlikul alusel on põhjust eeldada, et Kontsern ei saa tagasi kõiki nõuete esialgsete tingimuste kohaselt saadaolevaid summasid. Nõude väärtuse langusele viitavateks asjaoludeks loetakse võlgniku olulisi finantsraskusi, võlgniku pankroti või finantsilise ümberkorralduse

1.21. Dividendide jaotamine

Dividendide jaotamist ettevõtte aktsionäridele kajastatakse kohustusena grupi finantsaruannetes perioodil, mil ettevõtte aktsionärid dividendid kinnitavad.

1.22. Seotud osapooled

AS Harju Elekter aastaaruande koostamisel on seotud osapoolteks loetud:

- AS Harju KEK, kelle omanduses on 32,14% AS Harju Elekter aktsiatest;
- emaeettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmeid;
- eelpool loetletud isikute lähikondlasi;
- ettevõtteid, mida kontrollivad juhatuse ja nõukogu liikmed; ja
- sidusettevõtteid.

1.23. Emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele esitatakse emaeettevõtte konsolideerimata aruanded (st finantsseisundi aruanne, koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne, edaspidi üheskoos „Põhiaruanded“) konsolideeritud aruande lisades. AS-i Harju Elekter konsolideerimata põhiaruanded on esitatud lisa 28 „Finantsinformatsioon emaeettevõtte kohta“. Need aruanded on koostatud konsolideeritud aruandega samu arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid kasutades, välja arvatud tütar- ja sidusettevõtetele tehtud investeeringute puhul, mis on emaeettevõtte konsolideerimata põhiaruannetes kajastatud soetusmaksumuses.

tõenäosust ja maksete maksmata jätmist või maksmisega viivitamist.

(b) Varude hindamine (lisa 8)

Varude hindamisel lähtub juhatus parimast talle teadaolevast informatsioonist arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustinformatsiooni ja võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi. Varude allahindluse suuruse määramisel lähtutakse valmistoodangu ja müügiks ostetud kaupade puhul nende müügipotentsiaalset ning võimalikust neto realiseerimismaksumusest; tooraine ja materjali hindamisel lähtutakse selle kasutuspotentsiaalset valmistoodangu valmistamisel ja tulu teenimisel; lõpetamata toodangu hindamisel lähtutakse selle valmidusastmest, mida saab usaldusväärselt mõõta.

(c) Kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara kasulik eluiga (lisa 1.7, 1.8, 11, 12)

Juhtkond on hinnanud kinnisvara, hoonete ja seadmete kasuliku eluea arvestades tootmise mahte ja tingimusi, ajaloolisi kogemusi antud valdkonnas ning tulevikuperspektiive. Amortisatsioonikulu tõstetakse juhul, kui kasulik eluiga osutub lühemaks esialgselt prognoositust, tehniliselt vananenud varad kantakse maha või hinnatakse alla.

(d) Tingimuslike kohustuste hindamine (lisa 1.16, 20)

Tingimuslike kohustuste realiseerumise tõenäosuse hindamisel lähtub juhtkond oma parimast teadmistest arvestades

ajaloolist kogemust, üldist taustainformatsiooni ning võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi.

(e) Eraldised (lisa 19)

Müügilepingute kohaselt annab Kontsern müüdnud toodetele kaheaastase garantii, kohustudes selle aja jooksul tasuta parandama või välja vahetama mittekvaliteetsed või defekti- dega tooted (sõlmed). Tuginedes eelmiste aastate kogemus- tele moodustatakse potentsiaalsete garantiikulude katteks garantiireserv, mis on kajastatud lühiajalise eraldisena.

(f) Majanduskeskkonna ebakindlus

2007. aastal alanud ning tänaseni jätkuv ülemaailmne rahan- duskriis on muuhulgas põhjustanud madalama likviidsuse

taseme majanduses ning oluliselt raskendanud rahastamis- võimalusi kapitaliturgudel. Lisaks on Eestis alanud langus reaalmajanduses koos sellest tulenevate tagajärgedega, mis on mõjutanud ning võib jätkuvalt mõjutada negatiivselt ette- võtte tegevuse tulemuslikkust. Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel on arvestatud juhtkonna hinnangut Eesti ja maailma majanduskeskkonna mõju kohta ettevõtte majandustulemustele ja finantsseisundile. Arvestades turu- situatsiooni ebakindlust, võib majanduskeskkonna edasiste muutuste mõju ettevõttele erineda oluliselt juhtkonna tänases situatsioonis antud hinnangust.

3 FINANTSRISKIDE JUHTIMINE

3.1. Finantsriski tegurid

Oma igapäevases tegevuses puutub Kontsern kokku erinevate riskidega, mille juhtimine on oluline ning lahutamatu osa ettevõtte äritegevusest. Ettevõtte võime identifitseerida, mõõta ning kontrollida erinevaid riske on oluliseks sisendiks kogu Kontserni kasumlikkusele. Risk on Kontserni juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest. Peamisteks riskifaktoriteks on tururisk (sh valuutarisk, hinnarisk ja intressirisk), krediidirisk, likviid- susrisk ja tegevusrisk ning kapitalirisk. Seoses ülemaailmse majandus- ja finantskriisiga on emaaettevõtte juhatuse hinnan- gul kõik loetletud riskid kasvanud.

Kontserni riskijuhtimise aluseks on Tallinna Börsi, Finants- inspektsiooni ja teiste regulatiivsete organite poolt seatud nõuded, üldiselt aktsepteeritud raamatupidamisstandardite ja hea tava jälgimine ning ettevõtte sisemised regulatsioonid ning riskipoliitikad. Riskide juhtimine üldisel tasandil sisaldab ris- kide määratlemist, mõõtmist ning kontrollimist. Peamine roll riskide juhtimisel ja riskiprotseduuride kinnitamisel on Ema- ettevõtte juhatusel. Emaettevõtte nõukogu teostab järeлvalvet juhatuse riskide maandamiseks võetud meetmete üle.

3.2. Tururisk

(a) Valuutarisk

Kontserni tegevus toimub Eestis (valuuta EEK), Soomes (valuuta EUR) ja Leedus (valuuta LTL). Nii Eesti kroon kui ka Leedu lutt on seotud euroga.

Valuutariskide maandamiseks sõlmitakse kontsernis kõik olulised välislepingud eurodes. Kontsernil puuduvad olulised nõuded (lisa 6) ja kohustused välisvaluutas, mis ei ole seotud euroga. Kõik olemasolevad pikaajalised laenu- ja kapitaliren- dilepingud (lisa 15) on sõlmitud eurodes või kontserniettevõtte kohalikus valuutas, mistõttu käsitletakse neid valuutariskiva- bade kohustustena.

Võlad tarnijatele ja mitmesugused muud võlad kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Kohustuste summad, mille tasumise tähtaeg saabub hiljem kui 12 kuu pärast, on kajasta- tud pikaajalise kohustusena.

Tulenevalt eeltoodust on juhtkond seisukohal, et Kontsern ei ole olulises osas valuutariskidele avatud ja seetõttu ei ole Kontsernis kasutatud eraldi instrumente valuutariskide maan- damiseks 2009. ja 2008. aastal. Informatsioon valuutakursi kasumite ja kahjumite kohta on esitatud lisas 23.

(tuhandetes)	Lisa	EEK		EUR		LTL		KOKKU	
		EEK	EUR	EEK	EUR	EEK	EUR	EEK	EUR
Raha ja pangakontod	5	19 551	1 250	6 658	425	9 431	603	35 640	2 278
Äritegevuse nõuded	6	23 247	1 486	32 663	2 087	14 328	916	70 238	4 489
Müügivalmis finantsvara	10	0	0	153 172	9 789	0	0	153 172	9 789
KOKKU		42 798	2 736	192 493	12 301	23 759	1 519	259 050	16 556
Võlakohustuste lühiajaline osa	15	0	0	17 988	1 150	178	11	18 166	1 161
Ostjate ettemaksed	17	3 201	205	3 103	198	3 363	215	9 667	618
Võlad tarnijatele	17	19 282	1 232	13 190	843	11 324	724	43 796	2 799
Intressivõlad	17	0	0	5	0	0	0	5	0
Võlakohustuste pikaajaline osa	15	0	0	6 902	441	114	7	7 016	448
KOKKU		22 483	1 437	41 188	2 632	14 979	957	78 650	5 026
Avatud valuutaposisioon		20 315	1 299	151 305	9 669	8 780	562	180 400	11 530

(b) Hinnarisk

Kontsern puutub kokku omakapitaliinstrumentide hinnariskiga, mis tuleneb Kontserni hoitavatest investeringutest, mis on liigitatud finantsvaradeks. Muude pikaajaliste finantsinvesteringutena kajastatud PKC Group Oyj aktsiate turuhinna kõikumine võib oluliselt mõjutada Kontserni varade väärtust. Aktsia turuhind kasvas 2009. aastal 3,60 euro (56,33 krooni) võrra ja 2008. aastal vähenes 5,70 euro (89,19 krooni) võrra. Investeeringu väärtus kasvas 2009. aastal 83,4 miljoni krooni (5,3 miljoni euro) võrra ja 2008. aastal langes aastaga 140,9 miljoni krooni (9,0 miljoni euro) võrra.

Ümberhindluse kasum/kahjum kajastati koondkasumiaruandes. Informatsioon PKC Group Oyj aktsiate kohta on esitatud lisa 10.

(c) Intressirisk

Kuna Kontsernil ei ole olulisi intressi teenivaid varasid, on grupi tulud ja äritegevuse rahavood turu intressimäärade muutustest sisuliselt sõltumatud.

Kontserni intressimäära risk tuleneb lühiajalistest ja pikaajalistest laenudest, mis on võetud ujuva intressimääraga. Muutuva määraga laenude kaudu puutub Kontsern kokku rahavoogude intressimäära riskiga. Kontserni intressimäärade risk on esmalt sõltuvuses Euribori (Euro Interbank Offered Rate) võimalikust muutusest. Kontserni pikaajalised võlakohustused seisuga 31. detsember 2009 kandsid 3-kuu Euriboril põhinevat ja lühiajalised laenu 1-kuu Euriboril põhinevat ujuvat intressimäära.

Kontserni intressiriskide maandamiseks jälgitakse põhimõtet, et osa laenulepinguid sõlmitakse fikseeritud intressimääraga. Kontserni juhtkonna hinnangul ei mõjuta intressi fikseerimise asjaolu oluliselt Kontserni pikaajaliste laenude õiglast väärtust. 2009. aastal oli pikaajaliste võlakohustuste keskmine efektiivne intressimäär 3,6% ja fikseeritud intressimäär 4,3% (lisa 15).

Intressimäärade risk on sõltuvuses ka Kontserni ettevõtte asukohariigi majanduslikust olukorrast ning pankade keskmiste intressimäärade muutustest. Kontserni Leedu ettevõtte pikaajalise laenu keskmine intressimäär oli 2008. aastal 7,9%, tõstes Kontserni keskmist efektiivset intressimäära 0,6 protsendipunkti võrra. Riskide maandamiseks tagastati 2009. aastal kogu laenu summas 6,15 miljonit krooni (393 tuhat eurot).

Kui ujuva intressimääraga võlakohustuste intressimäärad oleksid seisuga 31. detsember 2009 olnud ühe protsendipunkti võrra kõrgemad eeldusel, et muud muutuvad tegurid oleksid jäänud konstantseteks, oleks aasta kasum pärast makse olnud 65,7 tuhat krooni ehk 4,2 tuhat eurot (2008: 250,6 tuhat krooni ehk 16,0 tuhat eurot) madalam.

3.3. Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest ning hoiustest pangas ja finantsasutustes ning ka klientide krediidist, sh tasumata nõuetest ja sõlmitud tehingutest. Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib juhul, kui vastaspool ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi.

Krediidiriskide vähendamiseks jälgitakse igapäevaselt klientide maksedistsipliini ja nende võimet endale võetud kohustusi täita. Kontsernisisesest ja -välisest reitingute põhjal kehtestatakse klientidele individuaalsed krediidilimiidid. Krediidilimiitide kasutamise üle teostatakse regulaarset seiret. Jaeklientidele müügil toimub arveldus sularahas või tuntud pankade maksekaartidega – seega ei kaasne jaeklientidega krediidiriski. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu teel.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa on ostjatelt laekumata arvete raamatupidamislik väärtus, millest on maha arvatud nõuete allahindlused ja hoiused krediidasutustes. Bilansipäeva seisuga oli kontserni krediidirisk 102 miljonit krooni (6 miljonit eurot) ja 31.12.2008 seisuga 122 miljonit krooni (8 miljonit eurot). Ehkki nõuete laekumist võivad mõjutada majanduslikud tegurid, on juhtkond seisukohal, et kontsernil puudub oluline kahjumirisk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat.

3.4. Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Kontsern ei suuda oma vajalikke kulusid ja investeeringuid katta rahavoo puudujäägi tõttu. Juhatus jälgib pidevalt rahavooprognose, kasutades Kontserni rahaliste vahendite olemasolu ja piisavust võetud kohustuste täitmiseks ning Kontserni strateegiliste eesmärkide finantseerimiseks.

Likviidsusrisi maandatakse erinevate finantsinstrumentidega, nagu laenu ja kapitalirent. Majandusaasta lõpu seisuga oli Kontsernil vabu rahalisi vahendeid mahus 35,6 miljonit krooni (2,3 miljonit eurot), võlakohustusi mahus 25,2 miljonit krooni (1,6 miljonit eurot) (lisa 15).

3.5. Kapitali juhtimine

Kontserni eesmärk kapitali juhtimisel on kaitsta grupi võimet jätkata tegutseva ettevõtte, et tagada tootlus aktsionäridele ja hüved teistele huvitatud osapooltele ning et säilitada optimaalne kapitalistruktuur kapitalikulu vähendamiseks.

Kapitalistruktuuri säilitamiseks või korrigeerimiseks võib Kontsern korrigeerida aktsionäridele makstavate dividendide summat, tagastada kapitali aktsionäridele, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid võlgade vähendamiseks.

Vastavalt levinud praktikale kasutab Kontsern kapitali jälgimiseks võla ja kapitali suhet ning omakapitali osakaalu. Võla ja kapitali suhe arvutatakse netovõla suhtena kogukapitali. Neto-võlg saadakse raha ja raha ekvivalentide lahutamisel kogu võlast (konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud lühi- ja pikaajalised intressikandvad võlakohustused). Kokku kapital on konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud omakapitali ja netovõla summa.

Omakapitali suhe saadakse omakapitali jagamisel varade kogumahuga.

KONTSERNI OMAKAPITALI SUHE	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Intressikandvad võlakohustused (lisa 15)	25 182	58 339	1 609	3 728
Raha ja rahaekvivalendid (lisa 5)	-35 640	-23 379	-2 278	-1 494
Netovõlg	60 822	81 718	3 887	5 222
Kokku omakapital	503 988	418 743	32 211	26 763
Kokku kapital	564 810	500 461	36 098	31 985
Võla ja kapitali suhe	11%	16%	11%	16%
Varad kokku	618 148	601 987	39 507	38 474
Omakapitali osakaal	82%	70%	82%	70%

3.6. Õiglase väärtuse hindamine

Sularaha, debitorsete võlgnevuste, lühiajaliste laenude ja võlakohustuste õiglased väärtused ei erine oluliselt nende raamatupidamisväärtusest, sest need tasutakse 12 kuu jooksul arvestatuna finantsseisundi aruande kuupäevast. Pikaajaliste laenude ja võlakohustuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende raamatupidamisväärtusest, kuna nende intressimäärad vastavad turul kehtivatele intressimääradele.

Eeldatakse, et äritegevusega seotud nõuete ja kohustuste raamatupidamislik väärtus, millest on maha arvatud väärtuse

langus, on ligilähedane nende õiglasele väärtusele. Finantskohustuste õiglase väärtuse hindamiseks avalikustamise eesmärgil diskonteeritakse tulevasi lepingulisi rahavooge hetkel kehtiva turu intressimääraga, mis on grupile kättesaadav seoses sarnaste finantsinstrumentidega.

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide (müügivalmis väärtpaberid) õiglane väärtus põhineb bilansipäeval noteeritud turuhindadel.

4 FINANTSINSTRUMENDID

4.1. Finantsinstrumendid kategooriate viisi

		EEK '000		EUR '000	
31. DETSEMBRI SEISUGA	Lisa	2009	2008	2009	2008
VARAD FINANTSSEISUNDI ARUANDES					
Raha ja pangakontod	5	35 640	23 379	2 278	1 494
Nõuded ostjatele ja muud nõuded	6	70 238	99 449	4 489	6 356
Müügivalmis finantsvara	10	153 172	74 323	9 789	4 750
KOKKU		259 050	197 151	16 556	12 600
KOHUSTUSED FINANTSSEISUNDI ARUANDES					
Võlakohustused	15	25 182	58 339	1 609	3 728
Võlad tarnijatele ja muud võlad	17	75 890	112 395	4 850	7 183
KOKKU		101 072	170 734	6 459	10 911

4.2. Finantsvarade krediitkõlblikkus

NÕUDED OSTJATELE VANUSELINE ANALÜÜS:		EEK '000		EUR '000	
31. DETSEMBRI SEISUGA		2009	2008	2009	2008
Maksetähtaeg tulevikus		49 107	63 920	3 138	4 085
Kuni 3 kuud üle tähtaja		9 700	13 810	620	883
3 kuni 6 kuud üle tähtaja		4 272	16 055	273	1 026
Rohkem kui 6 kuud üle tähtaja		2 797	3 633	179	232
KOKKU		65 876	97 418	4 210	6 226

5 RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Sularaha kassas	63	92	4	6
Arvelduskontod pankades	24 577	23 287	1 571	1 488
Lühiajaline deposiit	11 000	0	703	0
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID RAHAVOOGUDE ARUANDES	35 640	23 379	2 278	1 494

Raha ja pangakontod valuutade järgi:		EEK '000		EUR '000	
31. DETSEMBRI SEISUGA		2009	2008	2009	2008
EEK		19 551	10 478	1 250	670
EUR		6 658	9 316	425	595
LTL		9 431	3 585	603	229
KOKKU		35 640	23 379	2 278	1 494

Hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal keskmiselt 5,0% (2008: 5,0%).

6 ÄRITEGEVUSE JA MUUD NÕUDED

		EEK '000		EUR '000	
31. DETSEMBRI SEISUGA	Lisa	2009	2008	2009	2008
NÕUDED OSTJATELE					
Ostjatelt laekumata arved		67 750	98 158	4 330	6 273
Ebatõenäoliselt laekuvad arved		-1 874	-740	-120	-47
KOKKU NÕUDED ÕIGLASES VÄÄRTUSES		65 876	97 418	4 210	6 226
Nõuded sidusettevõtte vastu	27	2 663	1 970	170	126
Muud lühiajalised nõuded		1 555	25	100	1
Intressid		1	36	0	3
Muud viitlaekumised		143	0	9	0
NÕUDED KOKKU		70 238	99 449	4 489	6 356

Kontserni äritegevuse ja muude nõuete raamatupidamislik väärtus jaotub alusvaluutade viisi alljärgnevalt:

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
EEK	23 247	22 151	1 486	1 416
EUR	32 663	56 310	2 087	3 599
LTL	14 328	20 988	916	1 341
KOKKU	70 238	99 449	4 489	6 356

Äritegevuse nõuete korrigeeritud soetusmaksumus oli 31. detsembri 2009 seisuga finantsseisundi aruandes summas 65 876 tuhat krooni ehk 4 210 tuhat eurot (2008: 97 418 tuhat krooni ehk 6 226 tuhat eurot).

31. detsember 2009 seisuga on alla hinnatud nõuete summa 1 874 tuhat krooni (120 tuhat eurot) ja 2008. aasta võrreldav summa oli 740 tuhat krooni (47 tuhat eurot). Nõuded hinnatakse alla siis, kui mõistlikul alusel on põhjust eeldada, et Kontsern ei saa tagasi kõiki nõuete esialgsete tingimuste kohaselt saadaolevaid summasid. Nõude väärtuse langusele viitavateks asjaoludeks loetakse võlgniku olulisi finantsraskusi, võlgniku pankroti või finantsilise ümberkorralduse tõenäosust ja maksete maksmata jätmist või maksimisega viitamist (makse hilineb üle 180 päeva).

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates summates		EEK '000		EUR '000	
1. JAANUAR – 31. DETSEMBER		2009	2008	2009	2008
Algsaldo		-740	-97	-47	-6
Laekunud ebatõenäolised arved		0	204	0	13
Kuludesse kantud ebatõenäolised arved		-1 264	-1 082	-81	-69
Lootusetuks kantud ebatõenäolised arved		130	235	8	15
LÕPPSALDO		-1 874	-740	-120	-47

Kulu ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlusest on kantud koondkasumiaruandes turustuskuludesse muude kulude reale (lisa 23).

Nõuete koosseisus olevad teised kirjed ei sisalda allahinnatud varasid.

7 ETTEMAKSED

31. DETSEMBRI SEISUGA	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2009	2008	2009	2008
Maksude ettemaksed	18	805	1 991	52	127
Ettemakstud kulud		1 694	1 226	108	78
ETTEMAKSED KOKKU		2 499	3 217	160	205

8 VARUD

31. DETSEMBRI SEISUGA		EEK '000		EUR '000	
		2009	2008	2009	2008
Tooraine ja materjal		32 081	49 565	2 050	3 168
Lõpetamata toodang		30 326	49 719	1 938	3 178
Valmistoodang		10 922	15 399	698	984
Ostetud kaubad müügiks		5 597	8 220	358	525
Ettemaks tarnijatele		426	448	27	29
KOKKU		79 352	123 351	5 071	7 884
Netorealiseerimisväärtusesse allahinnatud varud		435	1 182	28	76
Kulu varude allahindlusest netorealiseerimisväärtusesse perioodil 1.01. – 31.12.		318	389	20	25

9 INVESTEERINGUD SIDUSETTEVÕTETESSE

ETTEVÕTTE NIMI	TEGEVUSALA	ASUKOHAMAA
Draka Keila Cables AS	Kaablite tootmine ja hulgimüük	Eesti

Draka Keila Cables AS aktsia	2009	2008
Aktsiate arv (tk)	884	884
Osalus (%)	34,0	34,0
Aktsia nimiväärtus 31. detsembri seisuga (EEK)	10 000	10 000
Aktsia nimiväärtus 31. detsembri seisuga (EUR)	639	639

	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Soetusmaksumus 31.detsembri seisuga	8 840	8 840	565	565
Raamatupidamislik väärtus aasta alguses	17 907	21 975	1 144	1 404
Kapitaliosaluse kasum(-kahjum)	-8 226	-4 068	-525	-260
RAAMATUPIDAMISLIK VÄÄRTUS AASTA LÕPUS	9 681	17 907	619	1 144
Omakapital aasta lõpus	28 521	52 729	1 823	3 370
Investeeriija osa omakapitalis	9 697	17 928	620	1 146
Realiseerimata kasumid	-16	-21	-1	-2

Sidusettevõtte aktsiad ei ole börsil noteeritud.

9 INVESTEERINGUD SIDUSETTEVÕTETESSE (JÄRG)

FINANTSKOKKUVÕTE	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Varad 31. detsembri seisuga	192 757	230 817	12 319	14 752
Kohustused 31. detsembri seisuga	164 235	178 088	10 496	11 382
Müügitulud perioodi kohta	399 432	731 272	46 737	46 737
Puhaskasum (-kahjum) perioodi kohta	-24 208	-12 097	-1 547	-773

10 MUUD PIKAAJALISED FINANTSINVESTEERINGUD

31. DETSEMBRI SEISUGA	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2009	2008	2009	2008
Müügivalmis aktsiad		152 836	74 165	9 768	4 740
Muud aktsiad		336	158	21	10
KOKKU		153 172	74 323	9 789	4 750

1. MÜÜGIVALMIS AKTSIAD

Raamatupidamislik väärtus aasta alguses		74 165	215 078	4 740	13 746
Müüdud aktsiad müügihinnas		-6 318	0	-404	0
Müügikasum		1 624	0	104	0
Realiseerimata kasum (+)/kahjum (-)	21	83 365	-140 913	5 328	-9 006
aktsiate ümberhindlusest					
KOKKU		152 836	74 165	9 768	4 740

2. MUUD AKTSIAD

Raamatupidamislik väärtus aasta alguses		158	158	10	10
Soetatud		178	0	11	0
Kokku		336	158	21	10

KOKKU AASTA LÕPU SEISUGA	153 172	74 323	9 789	4 750
---------------------------------	----------------	---------------	--------------	--------------

PKC GROUP OYJ AKTSIA	2009	2008
Aktsiate arv (tk '000)	1 480	1 580
Osalus (%)	8,32	8,89
Aktsia turuhind 31. detsembri seisuga (EEK)	103,27	46,94
Aktsia turuhind 31. detsembri seisuga (EUR)	6,60	3,00

PKC Group Oyj aktsia on noteeritud Helsingi Börsil ja klassifitseeritud müügivalmis finantsvaraks ja seetõttu on need finantsseisundi aruandes hinnatud õiglases väärtuses (lisa 1.5.b). Aktsia õiglaseks väärtuseks on turuhind. Finantsvarade õiglase väärtuse muutustest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse otse omakapitalis ümberhindluse reservina (lisa 21). Aktsia turuhinna muutus võib avaldada olulist mõju Kontserni varade väärtusele ja omakapitalile. Informatsioon pangalaenude tagatiseks panditud PKC aktsiate kohta on esitatud lisa 16. PKC Group Oyj maksis majandusaastal dividende 0,15 eurot (2008: 0,45 eurot) aktsia kohta.

Muud aktsiad on finantsseisundi aruandes hinnatud soetusmaksumuses.

11 KINNISVARAINVESTEERINGUD

	EEK '000			EUR '000		
Lisa	Maa	Ehitised	KOKKU	Maa	Ehitised	KOKKU
31.12.2007 SEISUGA						
Soetusmaksumus	8 885	152 022	160 907	568	9 716	10 284
Kogunenud kulum	0	-27 068	-27 068	0	-1 730	-1 730
JÄÄKMAKSUMUS 31.12.2007	8 885	124 954	133 839	568	7 986	8 554

1.1. - 31.12.2008 TOIMUNUD LIIKUMISED

Soetatud	0	5 237	5 237	0	335	335
Arvestatud kulum	0	-4 720	-4 720	0	-302	-302
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	12	0	-619	0	-40	-40
LIIKUMISED KOKKU	0	-102	-102	0	-7	-7

31.12.2008 SEISUGA

Soetusmaksumus	8 885	156 248	165 133	568	9 986	10 554
Kogunenud kulum	0	-31 396	-31 396	0	-2 007	-2 007
JÄÄKMAKSUMUS 31.12.2008	8 885	124 852	133 737	568	7 979	8 547

1.1. - 31.12.2009 TOIMUNUD LIIKUMISED

Soetatud	0	9 226	9 226	0	590	590
Arvestatud kulum	0	-5 787	-5 787	0	-369	-369
LIIKUMISED KOKKU	0	3 439	3 439	0	221	221

31.12.2009 SEISUGA

Soetusmaksumus	8 885	156 855	165 740	568	10 025	10 593
Kogunenud kulum	0	-37 183	-37 183	0	-2 376	-2 376
JÄÄKMAKSUMUS	8 885	119 672	128 557	568	7 649	8 217
Lõpetamata ehitus	0	8 619	8 619	0	551	551
KOKKU SEISUGA 31.12.2009	8 885	128 291	137 176	568	8 200	8 768

Kontserni kinnisvarainvesteeringuteks on tootmis- ja kontorihooned, mis paiknevad Keilas ja Haapsalus (Eesti), kus samaväärse kinnisvaraga tehtavad tehingud on ebaregulaarsed. Kirjeldatud asjaolust ja kinnisvaraobjektide suurest hulgast tingituna on kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse määramine kulukas ning ei pruugi anda usaldusväärset tulemust, mistõttu ei ole kinnisvarainvesteeringute hindamisi sõltumatute hindajate poolt läbi viidud. Juhtkonna hinnangul jääb kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus vahemikku 150 kuni 170 miljonit krooni (9,6 kuni 10,9 miljonit eurot).

Kinnisvarainvesteeringute otsesed ülalpidamis- ja remondikulud olid 2009. aastal 3,4 (2008: 3,4) miljonit krooni ehk 0,22 (2008: 0,22) miljonit eurot. Saadud renditulude kohta on informatsioon esitatud lisas 13.

12 MATERIAALNE PÕHIVARA

12.1. Materiaalse põhivara liikumine

EEK '000	Lisa	Maa	Ehitised	Masina- ja seadmed	Muud	KOKKU
----------	------	-----	----------	-----------------------	------	-------

31.12.2007 SEISUGA

Soetusmaksumus		3 257	59 777	92 122	9 258	164 414
Kogunenud kulum		0	-9 628	-51 118	-5 926	-66 672
JÄÄKMAKSUMUS		3 257	50 149	41 004	3 332	97 742
Lõpetamata ehitus		0	7 061	145	0	7 206
KOKKU SEISUGA 31.12.2007		3 257	57 210	41 149	3 332	104 948

1.1. - 31.12.2008 TOIMUNUD LIIKUMISED

Soetatud		0	15 361	14 122	1 381	30 864
Arvestatud kulum		0	-3 028	-8 728	-1 252	-13 008
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	11	0	619	0	0	619
LIIKUMISED KOKKU		0	12 952	5 394	129	18 475

31.12.2008 SEISUGA

Soetusmaksumus		3 257	64 567	106 000	9 836	183 660
Kogunenud kulum		0	-13 049	-59 575	-6 375	-78 999
JÄÄKMAKSUMUS		3 257	51 518	46 425	3 461	104 661
Lõpetamata ehitus		0	18 644	118	0	18 762
KOKKU SEISUGA 31.12.2008		3 257	70 162	46 543	3 461	123 423

1.1. - 31.12.2009 TOIMUNUD LIIKUMISED

Soetatud		0	8 925	4 229	3 125	16 279
Müüdnud põhivara jääkväärtuses		0	-1 901	-291	-11	-2 203
Arvestatud kulum		0	-2 891	-8 781	-1 252	-12 924
LIIKUMISED KOKKU		0	4 133	-4 843	1 862	1 152

31.12.2009 SEISUGA

Soetusmaksumus		3 257	87 954	108 477	12 589	212 277
Kogunenud kulum		0	-13 659	-67 130	-7 266	-88 055
JÄÄKMAKSUMUS		3 257	74 295	41 347	5 323	124 222
Lõpetamata ehitus		0	0	353	0	353
KOKKU SEISUGA 31.12.2009		3 257	74 295	41 700	5 323	124 575

12 MATERIAALNE PÕHIVARA (JÄRG)

EUR '000	Lisa	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud	KOKKU
31.12.2007 SEISUGA						
Soetusmaksumus		208	3 820	5 888	592	10 508
Kogunenud kulum		0	-615	-3 267	-379	-4 261
JÄÄKMAKSUMUS		208	3 205	2 621	213	6 247
Lõpetamata ehitus		0	451	9	0	460
KOKKU SEISUGA 31.12.2007		208	3 656	2 630	213	6 707
1.1. - 31.12.2008 TOIMUNUD LIIKUMISED						
Soetatud		0	982	903	88	1 973
Arvestatud kulum		0	-193	-558	-80	-831
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	11	0	40	0	0	40
LIIKUMISED KOKKU		0	829	345	8	1 182
31.12.2008 SEISUGA						
Soetusmaksumus		208	4 127	6 775	628	11 738
Kogunenud kulum		0	-834	-3 808	-407	-5 049
JÄÄKMAKSUMUS		208	3 293	2 967	221	6 689
Lõpetamata ehitus		0	1 192	8	0	1 200
KOKKU SEISUGA 31.12.2008		208	4 485	2 975	221	7 889
1.1. - 31.12.2009 TOIMUNUD LIIKUMISED						
Soetatud		0	570	270	200	1 040
Müüdnud põhivara jääkväärtuses		0	-121	-19	-1	-141
Arvestatud kulum		0	-185	-561	-80	-826
LIIKUMISED KOKKU		0	264	-310	119	73
31.12.2009 SEISUGA						
Soetusmaksumus		208	5 621	6 933	805	13 567
Kogunenud kulum		0	-872	-4 291	-465	-5 628
JÄÄKMAKSUMUS		208	4 749	2 642	340	7 939
Lõpetamata ehitus		0	0	23	0	23
KOKKU SEISUGA 31.12.2009		208	4 749	2 665	340	7 962

Seisuga 31.12.2009 oli täielikult amortiseerunud kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus 17 667 tuhat krooni (1 129 tuhat eurot) ja seisuga 31.12.2008 15 340 tuhat krooni (980 tuhat eurot).

12 MATERIAALNE PÕHIVARA (JÄRG)

12.2. Kapitalirendi tingimustel ostetud põhivara

	EEK'000			EUR'000		
	Soetus- maksumus	Kulum	Jääk- väärtus	Soetus- maksumus	Kulum	Jääk- väärtus
31.12.2007 SEISUGA	5 327	-1 231	4 096	341	-79	262
Soetatud	10 890	0	10 890	696	0	696
Arvestatud kulum	0	-685	-685	0	-44	-44
Rent lõpetatud	-741	286	-455	-47	18	-29
31.12.2008 SEISUGA	15 476	-1 630	13 846	990	-105	885
Soetatud	263	0	263	17	0	17
Arvestatud kulum	0	-1 465	-1 465	0	-94	-94
Rent lõpetatud	-2 641	1 439	-1 202	-170	93	-77
31.12.2009 SEISUGA	13 098	-1 656	11 442	837	-106	731

Informatsioon kapitalirendi võlgnevuste ja tingimuste kohta on esitatud lisas 15.

12.3. Kasutusrendi tingimustel rendile antud vara

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
MASINAD JA SEADMED				
Kasutusrendile antud vara soetusmaksumus	301	1 169	19	75
Kasutusrendile antud vara akumulieeritud kulum	-38	-1 169	-2	-75
JÄÄKMAKSUMUS AASTA LÕPUS	263	0	17	0

Kontsern on kasutusrendi tingimustel rendile andnud tootmisseadmeid ja kinnisvarainvesteeringuid (lisa 11).

13 KASUTUSRENT

1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2009	2008	2009	2008
RENDITULUD					
- kinnisvarainvesteeringult		29 796	28 971	1 904	1 851
- masinatelt ja seadmetelt		125	171	8	11
KOKKU	23	29 921	29 142	1 912	1 862
RENDIKULUD					
Büroo-, kaubandus- ja tootmisruumid		1 873	2 225	120	142
Transpordivahendid		817	869	52	56
Muud		885	513	57	33
KOKKU		3 575	3 607	229	231

Renditulu kajastub koondkasumiaruandes müügituludes, rendiobjektidega seotud kulud ja amortisatsioon on müüdnud toodete kuludes.

13 KASUTUSRENT (JÄRG)

Mittekatkestatavate kasutusrentide tuleviku rendimaksete summa lepingutähtaegade alusel

1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
RENDITULUD				
← 1 aasta	28 615	30 215	1 829	1 931
1-5 aastat	82 315	57 076	5 261	3 648
KOKKU RENDITULUD	110 930	87 291	7 090	5 579
RENDIKULUD				
← 1 aasta	353	1 046	23	67
1-5 aastat	673	393	43	25
KOKKU RENDIKULUD	1 026	1 439	66	92

14 IMMATERIAALNE PÕHIVARA

	EEK '000			EUR '000		
	Arengu- välja- minekud	Muud	KOKKU	Arengu- välja- minekud	Muud	KOKKU
31.12.2007 SEISUGA						
Soetusmaksumus	1 550	6 374	7 924	99	407	506
Kogunenud kulum	-778	-3 877	-4 655	-50	-247	-297
JÄÄMAKSUMUS	772	2 497	3 269	49	160	209
1.1. - 31.12.2008 TOIMUNUD LIKUMISED						
Soetused	306	802	1 108	20	51	71
Arvestatud kulum	-219	-957	-1 176	-14	-61	-75
LIKUMISED KOKKU	87	-155	-68	6	-10	-4
31.12.2008 SEISUGA						
Soetusmaksumus	1 825	7 175	9 000	117	459	576
Kogunenud kulum	-966	-4 833	-5 799	-62	-309	-371
JÄÄMAKSUMUS	859	2 342	3 201	55	150	205
1.1. - 31.12.2009 TOIMUNUD LIKUMISED						
Soetused	81	3 763	3 844	5	241	246
Arvestatud kulum	-230	-1 000	-1 230	-15	-65	-80
LIKUMISED KOKKU	-149	2 763	2 614	-10	176	166
31.12.2009 SEISUGA						
Soetusmaksumus	1 906	10 928	12 834	122	698	820
Kogunenud kulum	-1 196	-5 823	-7 019	-77	-372	-449
JÄÄMAKSUMUS	710	5 105	5 815	45	326	371

Arenguväljaminekud on uute konkreetsete toodete valmistamise ja katsetustega seotud otsesed kulud. Muu immateriaalne põhivara on põhiliselt tootevalmistuslitsentsid ja arvutitarkvara.

Seisuga 31.12.2009 oli täielikult amortiseerunud kasutuses oleva immateriaalse põhivara soetusmaksumus 2 058 tuhat krooni (132 tuhat eurot) ja seisuga 31.12.2008 1 152 tuhat krooni (74 tuhat eurot).

15 VÕLAKOHUSTUSED

15.1. Võlakohustused finantsseisundi aruandes 31. detsembri seisuga

VÕLAKOHUSTUSED	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Lühiajalised pangalaenud	12 947	27 849	827	1 780
Pikaajaliste pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	3 682	12 066	235	771
Pikaajaliste liisingkohustuste tagasimaksed järgmisel perioodil	1 537	2 043	99	131
KOKKU LÜHIAJALISED VÕLAKOHUSTUSED	18 166	41 958	1 161	2 682
Pikaajalised pangalaenud	1 014	8 967	65	573
Pikaajalised liisingkohustused	6 002	7 414	383	473
KOKKU PIKAAJALISED KOHUSTUSED	7 016	16 381	448	1 046
VÕLAKOHUSTUSED KOKKU	25 182	58 339	1 609	3 728
VÕLAKOHUSTUSED PERIOODI ALGUSES	58 339	48 324	3 728	3 088
Perioodi 1.01. – 31.12. jooksul toimunud liikumised				
Lühiajaliste laenukohustuste kasv(+)/vähenemine (-)	-14 902	11 340	-953	725
Saadud pikaajalised pangalaenud	0	3 005	0	192
Pikaajalise pangalaenu tasumine	-16 337	-11 364	-1 044	-726
Uued liisingkohustused	263	10 890	17	696
Pikaajaliste liisingkohustuste tasumine	-2 181	-3 856	-139	-247
VÕLAKOHUSTUSED PERIOODI LÕPUS	25 182	58 339	1 609	3 728

15.2. Lühiajaliste pangalaenude tingimused

31. DETSEMBRI SEISUGA

Alus- valuuta	Laenulimiit alusvaluutas		Intressimäär		EEK'000		EUR'000	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
EUR	600 000	600 000	1k euribor+0,5%	+0,5%	2 981	8 118	190	519
EUR	1 200 000	1 200 000	1k euribor+0,4%	+0,4%	5 462	13 893	349	888
EUR	33 000	33 000	Nordea baasmäär +1,75%	0	205	0	13	0
EUR	500 000	500 000	1k euribor+0,4%	+0,5%	4 299	5 838	275	373
KOKKU LÜHIAJALISED PANGALAENUD					12 947	27 849	827	1 780

15.3. Pikaajalised pangalaenu ja tingimused

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK'000		EUR'000	
	2009	2008	2009	2008
LAENU KOGUSUMMA; TINGIMUSED; TAGASTAMISE AASTA				
EUR 850 000; 3 k euribor+0,48%; 2010	782	3 912	50	250
EUR 1 530 000; 3 k euribor+0,80% (2008+0,80%); 2010	1 408	7 041	90	450
EUR 447 382; fikseeritud intress 4,32%; 2011	2 506	3 928	160	251
LTL 1 565 385; 6 k vilibor	0	6 152	0	393
VÕLAKOHUSTUS NOMINAALVÄÄRTUSES KOKKU	4 696	21 033	300	1 344
sealhulgas tagasimaksetähtaegade järgi				
← 1 aasta	3 682	12 067	235	771
1 - 2 aastat	1 014	5 565	65	356
2 - 5 aastat	0	3 401	0	217
Intressikulu 1. jaanuar – 31. detsember	350	1 568	22	100

Juhtkonna hinnangul ei erine laenude õiglane väärtus bilansipäeval oluliselt nende raamatupidamislikust väärtusest. Pikaajaliste pangalaenude kaalutud keskmine efektiivne intressimäär oli 2009. aastal 3,6% ja võrreldaval perioodil 5,9%.

Pangalaenude garanteerimiseks panditud varade kohta on informatsioon esitatud lisas 16.

15.4. Kapitalirendikohustus

RENDIMAKSETE NÜÜDISVÄÄRTUS	EEK '000			EUR '000		
	Alg-maksumus	Tasutud	Nüüdis-väärtus	Alg-maksumus	Tasutud	Nüüdis-väärtus
Jääk seisuga 31.12.2007	5 124	-2 701	2 423	328	-173	155
Uued kohustused	10 890	0	10 890	696	0	696
Tasutud rendimaksed	0	-3 856	-3 856	0	-247	-247
Rent lõpetatud	-667	667	0	-43	43	0
JÄÄK SEISUGA 31.12.2008	15 347	-5 890	9 457	981	-377	604
Uued kohustused	263	0	263	17	0	17
Tasutud rendimaksed	0	-2 181	-2 181	0	-139	-139
Rent lõpetatud	-5 589	5 589	0	-357	357	0
JÄÄK SEISUGA 31.12.2009	10 021	-2 482	7 539	641	-159	482

Rendilepingute alusvaluutaks on valdavalt euro. Kapitalirendikohustus, mille alusvaluutaks on Leedu liti, oli 31.12. 2009 seisuga 292 tuhat krooni (19 tuhat eurot) ja 31.12. 2008 seisuga 503 tuhat krooni (32 tuhat eurot). Kapitalirendilepingute intressimäärad olid 31.12.2009 seisuga vahemikus 1,5 – 5,9% (31.12.2008 seisuga 4,1 – 6,0%).

Kapitalirendikohustuse kaalutud keskmine efektiivne intressimäär oli 2009. aastal 3,2% ja võrreldaval perioodil 5,5%.

15.5. Kapitalirendikohustus tagasimaksetähtaja järgi

	EEK '000				EUR '000			
	←1 aasta	1-5 aastat	→ 5 aastat	Kokku	←1 aasta	1-5 aastat	→ 5 aastat	KOKKU
SEISUGA 31.12.2008								
Rendimaksete miinimumsumma	2 502	7 508	1 140	11 150	160	480	73	713
Realiseerimata finantskulu	-460	-1 204	-29	-1 693	-30	-77	-2	-109
RENDIMAKSETE NÜÜDISVÄÄRTUS	2 042	6 304	1 111	9 457	130	403	71	604

SEISUGA 31.12.2009

Rendimaksete miinimumsumma	1 632	6 216	0	7 848	104	398	0	502
Realiseerimata finantskulu	-95	-214	0	-309	-6	-14	0	-20
RENDIMAKSETE NÜÜDISVÄÄRTUS	1 537	6 002	0	7 539	98	384	0	482

Rendimakseid tasutakse igakuiselt.

16 LAENUDE TAGATISED JA PANDITUD VARA

31.12.2009 SEISUGA	Kogus	Investeeringislaenu saldo		Arvelduskrediidilimiit	
PANDITUD VARA	'000	EEK '000	EUR '000	EEK '000	EUR '000
PKC Group Oyj aktsiad	1 216	4 696	300	17 211	1 100

Bilansipäeva 31.12.2009 seisuga oli panditud väärtpaberite raamatupidamisväärtus 125,6 miljonit krooni (8,0 miljonit eurot).

Kontsern pandib aktsiad pangale kuni kõik laenulepingutega võetud kohustused on panga ees täielikult täidetud. Vastavalt pandilepingu tingimustele on Kontsernil kohustus pantida kohekselt aktsiaid lisaks, kui panditud aktsiate turuväärtus langeb ja ei ületa laenu jääki vähemalt 50% ulatuses. Informatsioon PKC Group Oyj aktsia kohta on esitatud lisas 10.

17 VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008

VÕLAD TARNIJATELE

Võlg kaupade ja teenuste eest	41 721	70 802	2 667	4 525
Võlg materiaalse põhivara eest	58	1 928	3	123
Tasumata kinnisvarainvesteeringud	2 017	0	129	0
KOKKU	43 796	72 730	2 799	4 648

VIITVÕLAD

Võlad töövõtjatele	18 250	23 955	1 166	1 531
Intressivõlad	5	20	0	13
Muud viitvõlad	2 498	3 163	160	190
KOKKU	20 753	27 138	1 326	1 734
Ostjate ettemaksed	9 667	12 220	618	781
Võlad sidusettevõtetele (kaubad ja teenused)	56	264	3	17
Muud lühiajalised kohustused	1 618	43	104	3
KOKKU LÜHIAJALISED VÕLAD	75 890	112 395	4 850	7 183

18 MAKSUD

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
ETTEMAKS				
Käibemaks	805	1 944	52	124
Ettevõtte tulumaks	0	47	0	3
KOKKU	805	1 991	52	127
MAKSUVÕLG				
Käibemaks	2 815	1 937	180	124
Ettevõtte tulumaks	620	1 551	39	99
Üksikisiku tulumaks	2 298	2 694	147	172
Sotsiaalmaksud	4 099	4 101	262	262
Muud maksud	535	933	35	60
KOKKU	10 367	11 216	663	717

19 LÜHIAJALISED ERALDISED

	Garantiieraldis		Muud eraldised		KOKKU	
	EEK '000	EUR '000	EEK '000	EUR '000	EEK '000	EUR '000
2008						
Saldo 31.12.2007	1 087	70	334	21	1 421	91
Lisatud eraldis	1 294	83	0	0	1 294	83
Kasutatud eraldis	-1 087	-70	-334	-21	-1 421	-91
SALDO 31.12.2008	1 294	83	0	0	1 294	83
2009						
Lisatud eraldis	1 302	83	248	16	1 550	99
Kasutatud eraldis	-1 439	-92	-248	-16	-1 687	-108
SALDO 31.12.2009	1 157	74	0	0	1 157	74

Garantiieraldis on moodustatud potentsiaalsete garantiiremondikulude katteks. Müügilepingute kohaselt annab Kontsern müüdnud toodetele kaheaastase garantii, kohustudes selle aja jooksul tasuta parandama või välja vahetama mittekvaliteetsed või defektidega tooted (sõlmed).

20 TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

20.1. Tulumaks

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Jaotamata kasum	156 770	153 445	10 020	9 808
Omanikele maksimaalselt võimalik väljamakstav dividendisumma	123 848	121 222	7 916	7 748
Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaksukulu	32 922	32 223	2 104	2 060

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja tasumisele kuuluva tulumaksu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31. detsember 2009.

Tingimusliku tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud maksumäär, mis kehtib alates 1. jaanuarist 2009 (2008: alates 1. jaanuarist 2008). Kui aktsionäride üldkoosolek kinnitab juhatuse kasumi jaotamise ettepaneku maksta dividendidena välja 13,4 miljonit krooni (859 tuhat eurot), kaasneb sellega tulumaksukohustus summas 3,6 miljonit krooni (228 tuhat eurot).

21 AKTSIAKAPITAL JA RESERVID

21.1. Aktsiakapital ja ülekurs

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK		EUR	
	2009	2008	2009	2008
Aktsiakapital ('000)	168 000	168 000	10 737	10 737
Aksia nimiväärtus	10	10	0,64	0,64
Aksiate arv ('000) (tasutud täies ulatuses)	16 800	16 800	16 800	16 800
Ülekurs ('000)	6 000	6 000	384	384

Põhikirjajärgne maksimaalne lubatud aksiate arv on 20 miljonit. Iga lihtaktsia annab omanikule õiguse saada dividende ja ühe hääle üldkoosolekul.

21.2. Dividend aksia kohta

2008. aasta tulemuste põhjal maksti omanikele dividende 1,00 krooni (0,0648 eurot) aktsialt, kokku summas 16,8 miljonit krooni (1,07 miljonit eurot). Dividendid maksti välja 19. mail 2009.

Kasumijaotamise ettepaneku kohaselt makstakse 2009. aasta eest dividendidena välja 13,4 miljonit krooni (859 tuhat eurot), s.o. 0,80 krooni (0,0511 eurot) aktsia kohta. Väljamaksmisele kuuluvad dividendid kajastatakse siis, kui kasumi jaotamise ettepanek on üldkoosoleku poolt kinnitatud.

21.3. Üle 5% aktsiatega määratud hääli omavad aktsionärid

31. DETSEMBRI SEISUGA	2009	2008
AS Harju KEK	32,14%	32,15%
ING Luxembourg S.A	11,31%	11,31%
Lembit Kirsme	8,33%	8,33%
Endel Palla	5,95%	5,66%
Muud	42,27%	42,55%

21.4. AS Harju Elekter nõukogu ja juhatuse liikmete osalus

NÕUKOGU	Aksiate kogus	Otsene osalus	Kaudne osalus
Palla, Endel	1 000 100	5,95%	0,33%
Kirsme, Lembit	1 400 000	8,33%	0,72%
Talgre, Madis	21 000	0,13%	0,00%
Kabal, Ain	3 660	0,02%	0,00%
Toome, Andres	0	0,00%	0,06%
KOKKU	2 424 760	14,43%	1,11%
JUHATUS			
Allikmäe, Andres	186 800	1,11%	0,00%
Padjus, Karin	110 193	0,66%	0,25%
Libe, Lembit	17 760	0,11%	0,00%
KOKKU	314 753	1,88%	0,25%

Aktsionäride omanduses olevate aksiate arv ja osaluse protsent on fikseeritud 31.12.2009 kell 23:59 seisuga.

Vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele on emitent kohustatud majandusaasta aruandes esitama teabe oma juhatuse ja nõukogu liikmetele (otsene osalus) ning nende lähikondsetele (kaudne osalus) kuuluvate emitendi aksiate arvu kohta majandusaasta lõpu seisuga. Kaudse osalusena käsitletakse ka aktsionäri poolt kontrollitavale äriühingule kuuluvate aktsiatega esindatud hääli. Lähikondseteks on juhtorgani liikme abikaasa, alaealine laps või liikmega ühist majapidamist omav isik.

21.5. Reservid

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Reservkapital	16 800	16 800	1 073	1 073
Ümberhindluse reserv	132 960	52 946	8 498	3 384
KOKKU	149 760	69 746	9 571	4 457

(a) Muutused ümberhindluse reservis

1. JAANUARIST 31. DETSEMBRINI	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Algsaldo	52 946	193 859	3 384	12 390
Finantsvara ümberhindluse kasum(-kahjum)	83 365	-140 913	5 328	-9 006
Finantsvara müügiga realiseerunud kasum	-3 351	0	-214	0
LÕPPSALDO	132 960	52 946	8 498	3 384

Harju Elekter omab 8,32%-list (2008: 8,89%) osalust Soome firmas PKC Group Oyj-s (lisa 10). Nimetatud finantsinvesteering on klassifitseeritud müügivalmis finantsvaraks. Müügivalmis finantsvarasid hinnatakse finantsseisundi aruandes õiglasest väärtusest, väärtuse muutusest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse otse omakapitalis. Müügivalmis finantsvarade müügi korral kantakse müüdü varadele vastav proportsionaalne osa ümberhindluse reservist sama perioodi koondkasumiaruandesse finantstuludesse. 2009. aastal müüdi 100 tuhat PKC Group Oyj aktsiat, 2008. aastal aktsiaid ei müüdnud. Ümberhindluse reserv realiseeruks kasumina PKC Oyj aktsiate müümisel.

21.6. Aktsiapõhine hüvitis

23. aprillil 2009 toimunud aktsionäride üldkoosolek otsustas korraldada 01.06. – 15.06.2012. aastal Kontserni töötajatele ja Kontserni ning Kontserniga seotud äriühingute juhtorganite liikmetele suunatud aktsiaemissiooni, mille käigus lastakse välja kuni 600 tuhat uut nimelist aktsiat. Märkimisõiguse planeeritavast aktsiaemissioonist osavõtuks annab töötajaga sõlmitud eelleping ning aktsiate märkimise perioodil töötajaga kehtiv töö- või ametisuhe kuni aktsiate märkimise kuupäevani kaasa arvatud. 8. juunist 19. juunini 2009 toimunud eellepingute sõlmimise käigus registreeriti märkimisõigusi 578,4 tuhandele aktsiale. Aktsiate väljallaskehinna määrati ajavahemikus 4. maist kuni 29. maini 2009 ASi Harju Elekter aktsia börsipäevade keskmine hind Tallinna Väärtpaberibörsil eurodes (EUR) pluss kümme protsenti (+10 %) eelnimetatud hinnast. Aktsia väljallaske hinna kujunes 1,10 eurot (17,21 krooni). Aktsiaemissiooni korraldamise otsuse teeb aktsionäride korraline üldkoosolek 2012. aastal tingimusel, et aktsia turuhind on kõrgem emissioonihinnast.

Aktsiate märkimisõiguste kajastamisel on rakendatud IFRS 2 põhimõtteid. 2009. aasta teisel poolaastal kajastati tööjõukuludena ja omakapitalis jaotamata kasumi suurenemisena 899 tuhat krooni (57 tuhat eurot).

Kontsern kasutas töötajatelt aktsiate eest saadud teenuste (tööpanuse) hindamisel märkimisõiguse õiglast väärtust eellepingute sõlmimise hetkel, mille väärtuse määras sõltumatu ekspert 0,55 eurole (8,61 kroonile) ühe aktsia märkimisõiguse kohta. Õiglase väärtuse hindamisel kasutati Black-Scholes hindamismudelit. Hinna määramisel on arvesse võetud kaalutud keskmist aktsia turuhinda, aktsia eeldatavat volatiilsust ning perioodi pikkust eellepingute sõlmimise ja planeeritava aktsiate märkimishetke vahel.

22 SEGMENTIDARUANNE

Kontserni kõrgeimaks äriotsustajaks on emaettevõtte ASi Harju Elekter juhatus. Emaettevõtte juhatus jälgib Kontserni sisemisi aruandeid hindamaks tulemuslikkust ja langetamaks otsuseid ressursside osas. Juhatus on määranud ärisegmendid antud aruannete alusel.

Konsolideeritud finantsaruannetes eristatakse kahte segmenti – tootmine ja kinnisvara.

Tootmine – elektrienergia jaotus- ja juhtimisseadmete tootmine ja müük, samuti nendega seotud tegevused. Sellesse harusse kuuluvad Kontserni ettevõtetest AS Harju Elekter Elektrotehnika, AS Eltek, UAB Rifas ning Satmatic Oy.

Kinnisvara – kinnisvara arendamine, hooldus ja rentimine, kinnisvara ja tootmisvõimsuste ülalpidamisega seotud teenused ja teenuste vahendamine. Kinnisvara on klassifitseeritud eraldiseisevaks segmendiks, sest tema varade maksumus on rohkem kui 10% kõigi segmentide varade maksumusest kokku.

Muud tegevused – Kontserni ja temaga seotud ettevõtete toodete ning muude elektriinstallatsioonitöödeks vajalike kaupade müük peamiselt jaeklientidele ja väiksema ning keskmise suurusega elektripaigaldusfirmadele; juhtimisalased teenused.

Muud tegevusalad on kontserni seisukohalt väheolulised ja ükski neist ei moodusta eraldiseisvat segmenti aruandluse tarbeks. Kontsern hindab tegevussegmentide tulemust segmenti müügitulu ja ärikasumi alusel. Välises aruandluses kasutab juhatus ka EBITDA marginaali. Emaettevõtte juhtkonna hinnangul toimuvad segmentidevahelised tehingud tavapärasel turutingimustel ning ei erine oluliselt tingimustest, millega on tehing tehtud kolmandate osapooltega.

Tootmissegmenti varad sisaldavad antud segmenti otseseid ja segmentile omistatud varasid. Kinnisvara segmenti ja muude tegevuste vara koosneb põhiliselt antud tegevuste ärinõuetest, varudest ja põhivarast. Kontserni jagamatud varad on Emaettevõtte raha, mitmesugused nõuded ja ettemaksed ning muud finantsinvesteeringud.

Tootmissegmenti kohustused sisaldavad antud segmenti otseseid ja segmentile omistatud kohustusi. Kinnisvara segmenti ja muude tegevuste kohustused koosnevad põhiliselt antud tegevustega seotud võlgnevustest kaupade, teenuste ning põhivarade eest, tellijate ettemaksetest ja ettemakstud tulevaste perioodide tuludest. Kontserni jagamatud kohustused on Emaettevõtte võlakohustused, maksu- ja viitvõlad.

EEK '000	Tootmine	Kinnisvara	Muud tegevused	Elimineerimine	Konsolideeritud
2008					
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	772 622	36 536	62 452	0	871 610
Tulu teistelt segmentidelt	5 327	13 095	2 401	-20 823	0
SEGMENTI ÄRITULUD	777 949	49 631	64 853	-20 823	871 610
ÄRIKASUM	37 222	17 365	-4 571	48	50 064
Segmenti varad	363 585	137 994	24 459	-202	525 836
Kontserni jagamatud varad					76 151
VARAD KOKKU					601 987
Segmenti kohustused	155 602	852	5 686	-1 556	160 584
Kontserni jagamatud kohustused					22 660
KOHUSTUSED KOKKU					183 244
Investeeringud põhivarasse	29 829	5 387	1 993	0	37 209
Põhivara amortisatsioon (lisa 11, 12, 14)	12 510	4 721	1 707	-34	18 904
2009					
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	561 806	37 634	33 235	0	632 675
Tulu teistelt segmentidelt	2 764	13 665	3 472	-19 901	0
SEGMENTI ÄRITULUD	564 570	51 299	36 707	-19 901	632 675
ÄRIKASUM	12 399	17 287	-1 401	28	28 313
Segmenti varad	299 245	146 538	17 978	-1 029	462 732
Kontserni jagamatud varad					155 416
VARAD KOKKU					618 148
Segmenti kohustused	98 079	2 892	5 493	-3 016	103 448
Kontserni jagamatud kohustused					10 712
KOHUSTUSED KOKKU					114 160
Investeeringud põhivarasse	15 260	9 226	4 863	0	29 349
Põhivara amortisatsioon (lisa 11, 12, 14)	12 477	5 787	1 701	-24	19 941

EUR'000	Tootmine	Kinnisvara	Muud tegevused	Elimineerimine	Konsolideeritud
2008					
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	49 380	2 335	3 991	0	55 706
Tulu teistelt segmentidelt	340	837	153	-1 330	0
SEGMENTI ÄRITULUD	49 720	3 172	4 144	-1 330	55 706
ÄRIKASUM	2 379	1 110	-293	3	3 199
Segmenti varad	23 237	8 819	1 564	-13	33 607
Kontserni jagamatud varad					4 867
VARAD KOKKU					38 474
Segmenti kohustused	9 945	54	363	-99	10 263
Kontserni jagamatud kohustused					1 448
KOHUSTUSED KOKKU					11 711
Investeeringud põhivarasse	1 907	344	128	0	2 379
Põhivara amortisatsioon (lisa 11, 12, 14)	800	302	108	-2	1 208
2009					
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	35 906	2 405	2 124	0	40 435
Tulu teistelt segmentidelt	177	873	222	-1 272	0
SEGMENTI ÄRITULUD	36 083	3 278	2 346	-1 272	40 435
ÄRIKASUM	793	1 105	-91	2	1 809
Segmenti varad	19 125	9 366	1 149	-66	29 574
Kontserni jagamatud varad					9 933
VARAD KOKKU					39 507
Segmenti kohustused	6 268	185	351	-193	6 611
Kontserni jagamatud kohustused					685
KOHUSTUSED KOKKU					7 296
Investeeringud põhivarasse	975	590	311	0	1 876
Põhivara amortisatsioon (lisa 11, 12, 14)	797	371	109	-2	1 275

Investeeringud põhivarasse sisaldavad kinnisvarainvesteeringute (lisa 11), materiaalse (lisa 12) ja immateriaalse põhivara (lisa 14) soetust.

23 KOONDKASUMIARUAND E KIRJETE SELGITUSED

		EEK '000		EUR '000	
PERIOODI 1. JAANUAR KUNI 31. DETSEMBER KOHTA	Lisa	2009	2008	2009	2008
MÜÜGITULUD					
Tegevusalade viisi					
Elektriseadmed		498 937	678 526	31 888	43 366
Lehtmetalltooted ja teenused		19 577	35 020	1 251	2 238
Telekommunikatsiooni tooted ja teenused		17 738	24 300	1 134	1 553
Elektrikaupade ja komponentide vahendusmüük		49 950	88 355	3 192	5 647
Teenuste vahendusmüük		9 206	8 507	588	544
Renditulu	13	29 921	29 142	1 912	1 862
Muud teenused		7 346	7 760	470	496
KOKKU		632 675	871 610	40 435	55 706
Turgude viisi					
Eesti		232 741	324 065	14 875	20 712
Soome		270 055	390 683	17 260	24 969
Leedu		66 475	98 746	4 249	6 311
Muud EL liikmesriigid		23 443	47 095	1 498	3 010
EL välised riigid		39 961	11 021	2 553	704
KOKKU		632 675	871 610	40 435	55 706
REALISEERITUD TOODETE KULUD					
Kaubad ja materjalid		-360 463	-533 832	-23 038	-34 118
Teenused		-22 897	-48 107	-1 463	-3 075
Tööjõukulu (vt alljärgnev)		-98 278	-119 707	-6 281	-7 651
Põhivara kulum		-16 461	-15 551	-1 052	-994
Muud kulud		-6 102	-9 034	-390	-577
Lõpetamata ja valmistoodangu varude kasv		-23 870	-7 236	-1 526	-462
KOKKU		-528 071	-733 467	-33 750	-46 877
TURUSTUSKULUD					
Ostuteenused		-5 088	-7 343	-325	-469
Tööjõukulu (vt alljärgnev)		-18 851	-22 615	-1 205	-1 446
Põhivara kulum		-664	-897	-42	-57
Muud kulud		-6 128	-7 930	-392	-507
KOKKU		-30 731	-38 785	-1 964	-2 479
ÜLDHALDUSKULUD					
Ostuteenused		-5 863	-5 911	-374	-378
Tööjõukulu (vt alljärgnev)		-30 116	-29 838	-1 925	-1 907
Põhivara kulum		-2 816	-2 456	-181	-157
Muud kulud		-7 252	-10 553	-463	-675
KOKKU		-46 047	-48 758	-2 943	-3 117
- sealhulgas arenduskulud		-6 944	-7 434	-444	-475

	EEK '000		EUR '000	
Lisa	2009	2008	2009	2008
TÖÖJÕUKULUD MÜÜDUD TOODETE, TURUSTUS- JA ÜLDHALDUSKULUDES:				
Töötasud	-114 270	-132 402	-7 303	-8 462
Sotsiaal- ja muud maksud palgakulult	-34 287	-38 423	-2 191	-2 456
Aktsiapõhine hüvitis	-899	0	-57	0
Reservid	2 211	-1 335	140	-86
KOKKU	-147 245	-172 160	-9 411	-11 004
MUUD ÄRITULUD				
Kasum materiaalse põhivara müügist	124	13	8	1
Saadud trahvid ja viivised	679	25	43	2
Kasum valuutakursi muutusest	0	2	0	0
Muud äritulud	274	284	18	18
KOKKU	1 077	324	69	21
MUUD ÄRIKULUD				
Kahjum põhivara müügist ja likvideerimisest	-13	0	-1	0
Trahvid, viivised ja muud kahjud	-38	-114	-3	-7
Kahjum valuutakursi muutusest	-3	0	0	0
Kulutused kingitustele ja annetustele	-437	-469	-28	-30
Muud ärikulud	-99	-277	-6	-18
KOKKU	-590	-860	-38	-55
FINANTSTULUD				
Intressitulu	711	564	45	36
Dividenditulu	3 474	11 125	222	711
Tulu finantsinvesteeringute müügist	4 975	0	318	0
KOKKU	9 160	11 689	585	747
FINANTSKULUD				
Intressikulu	-1 115	-2 944	-71	-188
Netokasum(+)/-kahjum(-) valuutakursi muutustest	-89	-51	-6	-3
KOKKU	-1 204	-2 995	-77	-191

24 TULUMAKS

Kontserni kasumilt arvestatud teoreetiline tulumaks erineb tegelikust tulumaksukulust erinevatel põhjustel, mis on esitatud alljärgnevas tabelis:

	Eesti		Soome		Leedu		Konsolideeritud	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
EEK '000								
Kasum enne maksustamist	16 871	35 551	4 317	10 772	6 855	8 367	28 043	54 690
Tulumaksumäär	0%	0%	26%	26%	20%	15%		
Teoreetiline tulumaks	0	0	-1 123	-2 801	-1 371	-1 255	-2 494	-4 056
Dividendide tulumaks	-3 688	-8 465	0	0	0	0	-3 688	-8 465
Maksuvabad tulud	0	0	9	0	92	77	101	77
Mittemahaarvatavad kulud	0	0	-89	-113	-186	-72	-275	-185
Tulumaksukulu koondkasumiaruandes	-3 688	-8 465	-1 203	-2 914	-1 465	-1 250	-6 356	-12 629
EUR '000								
Kasum enne maksustamist	1 078	2 272	276	688	438	535	1 792	3 495
Tulumaksumäär	0%	0%	26%	26%	20%	15%		
Teoreetiline tulumaks	0	0	-72	-179	-87	-80	-159	-259
Dividendide tulumaks	-236	-541	0	0	0	0	-236	-541
Maksuvabad tulud	0	0	1	0	6	5	7	5
Mittemahaarvatavad kulud	0	0	-6	-7	-12	-5	-18	-12
Tulumaksukulu koondkasumiaruandes	-236	-541	-77	-186	-93	-80	-406	-807

Leedu ja Soome tütarettevõtetes ei ole edasilükkunud tulumaksukohustust ega vara.

25 TAVA- JA LAHUSTATUD PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

Tavapuhaskasum aktsia kohta on leitud jagades aruandeperioodi puhaskasumi perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga.

Lahustatud puhaskasumi leidmiseks on võetud arvesse potentsiaalselt emiteeritavad aktsiad. Bilansipäeva 31.12.2009 seisuga oli Kontsernil 578,4 tuhat potentsiaalselt emiteeritavat lihtaktsiat. Kooskõlas 23. aprillil 2009 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsusega fikseeriti aktsia hind tasemel 1,10 eurot (17,21 krooni). Aktsiapõhiste hüvitiste suhtes, mille kohta kehtivad IFRS 2 nõuded, hõlmab aktsiate märkimishind ka tulevikus töötajate poolt aktsiapõhiste hüvitiste eest osutatavate teenuste maksustust. Sõltumatu eksperdi poolt hinnati teenuse väärtuseks ühe emiteeritava aktsia kohta 0,55 eurot (8,61 krooni). Seega on IFRS 2 mõistes aktsia märkimishind 1,65 eurot (25,82 krooni) ja potentsiaalsed aktsiad muutuvad lahustuvaks alles pärast seda, kui nende perioodi keskmine turuhind ületab 1,65 eurot (25,82 krooni). Aktsia keskmine turuhind oli 32,78 krooni (2,10 eurot). Aktsiate emiteerimisel laekuks 14,9 miljonit krooni (954 tuhat eurot). Sama summa saamiseks peaks keskmises turuhinnas emiteerima 455,6 tuhat (14,9/32,78) uut aktsiat. Potentsiaalselt emiteeritavate aktsiate arvu ning turuhinnas emiteeritavate aktsiate arvu vahet 122,8 tuhandet aktsiat (578,4-455,6) saaks vaadelda tasuta antud aktsiatena ning selle võrra on korrigeeritud keskmist aktsiate arvu.

		EEK		EUR	
	Ühik	2009	2008	2009	2008
Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist	'000	19 226	38 551	1 229	2 464
Perioodi keskmine aktsiate arv	'000	16 800	16 800	16 800	16 800
Tavapuhaskasum emaettevõtte omanike aktsia kohta		1,14	2,29	0,07	0,15
Perioodi korrigeeritud keskmine aktsiate arv	'000	16 867	16 800	16 867	16 800
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta		1,14	2,29	0,07	0,15

26 RAHAVOOGUDE ARUANDE KIRJETE SELGITUSED

1. JAANUAR KUNI 31. DETSEMBER	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2009	2008	2009	2008
ETTEVÕTTE TULUMAKS					
Tulumaksukulu koondkasumiaruandes	24	-6 356	-12 629	-406	-807
Tulumaksu ettemaksu vähenemine (+)/ kasv (-) ja võla vähenemine (-)/ kasv (+)	18	-884	1 549	-57	99
MAKSTUD ETTEVÕTTE TULUMAKS		-7 240	-11 080	-463	-708
MAKSTUD INTRESSID					
Intressikulu koondkasumiaruandes	23	-1 115	-2 944	-71	-188
Intressivõla vähenemine (-)/ kasv (+)	17	-15	164	-1	10
MAKSTUD INTRESSID		-1 130	-2 780	-72	-178
TASUTUD KINNISVARAINVESTEERINGUTE EEST					
Soetus	11	-9 226	-5 237	-590	-335
Soetusega seotud võla vähenemine (-)/ kasv (+)	17	2 017	0	129	0
TASUTUD KINNISVARAINVESTEERINGUD		-7 209	-5 237	-461	-335
TASUTUD MATERIAALSE PÕHIVARA EEST					
Materiaalse põhivara soetus	12	-16 279	-30 864	-1 040	-1 973
Kapitalirendi korras soetatud	12	263	10 890	17	696
Põhivara ostuga seotud võla vähenemine (-)/ kasv (+)	17	-1 870	1 749	-120	112
TASUTUD MATERIAALSE PÕHIVARA EEST		-17 886	-18 225	-1 143	-1 165
LAEKUS PÕHIVARA MÜÜGIST					
Müüdud põhivara jääkväärtus	12	2 203	0	141	0
Kasum põhivara müügist		110	13	7	1
LAEKUS PÕHIVARA MÜÜGIST		2 313	13	148	1
LAEKUNUD INTRESSITULU					
Intressitulu	23	711	564	45	36
Nõude vähenemine (+)/ kasv (-)	6	35	-36	3	-2
LAEKUNUD INTRESSID		746	528	48	34

27 SEOTUD OSAPOOLED

ASi Harju Elekter seotud osapoolteks on sidusettevõtte AS Draka Keila Cables, juhatuse ja nõukogu liikmed, nende lähikondsed ning AS Harju KEK, kelle omanduses on 32,14 % ASi Harju Elekter aktsiatest.

Tehingud seotud osapooltega

1. JAANUAR KUNI 31. DETSEMBER	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008

KAUPADE JA TEENUSTE OST SEOTUD OSAPOOLETILT:

- Sidusettevõttelt	4 928	9 853	315	630
- Harju KEK'lt	1 089	761	70	49
KOKKU	6 017	10 614	385	679

Sealhulgas:

- kaubad ja materjalid	4 915	9 854	314	630
- põhivara rentimine	1 062	700	68	45
- muud teenused	40	60	3	4

KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK SEOTUD OSAPOOLETELE:

- Sidusettevõttele	10 883	10 586	696	677
- Harju KEK'le	0	85	0	5
KOKKU	10 883	10 671	696	682

Sealhulgas:

- kaubad ja materjalid	233	364	15	23
- põhivara rentimine	7 227	6 292	462	403
- juhtimisteenus	2 713	2 713	174	173
- muud teenused	710	1 302	45	83

SALDOD SEOTUD OSAPOOLETAGA

Nõuded sidusettevõttele: kaubad ja teenused	2 663	1 970	170	126
Kohustused sidusettevõttele: kaubad ja teenused	56	264	3	17

Tasud ja hüvitised

NÕUKOGU JA JUHATUSE LIIKMETELE MAKSTUD TASUD

- palk, preemia, muud sarnased tasud	3 649	4 196	233	268
- erisoodustused	96	69	6	4
KOKKU	3 745	4 265	239	272

AKTSIAPÕHISED HÜVITISED

- sidusettevõtte juhtkonnale	16	0	1	0
- Harju KEK'i juhtkonnale	62	0	4	0
- Harju Elektri nõukogu ja juhatuse liikmetele	124	0	8	0
KOKKU	202	0	13	0

Aktsiapõhiste hüvitiste kohta on informatsioon esitatud lisas 21.6.

Juhatuse liikmed ei saa Kontsernilt pensioniga seotud õigusi. Juhatuse esimehel on õigus saada lahkumishüvitist. Kontserni juhtorganite liikmete ja nende lähikondsetega muid tehinguid ei toimunud.

28 FINANTSINFORMATSIOON EMAETTEVÖTTE KOHTA

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

31. DETSEMBRI SEISUGA	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Raha ja pangakontod	1 397	1 225	89	78
Nõuded ostjate vastu	5 413	6 912	346	442
Nõuded seotud osapoolte vastu	5 601	3 449	358	220
Muud lühiajalised nõuded ja ettemaksud	866	627	55	40
Varud	4 843	7 706	310	493
KÄIBEVARA KOKKU	18 120	19 919	1 158	1 273
Investeeringud tütarettevõtetesse	44 459	44 459	2 841	2 841
Investeeringud sidusettevõttesse	8 840	8 840	565	565
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	153 172	74 323	9 790	4 750
Kinnisvarainvesteeringud	181 000	168 524	11 568	10 771
Materiaalne põhivara	6 808	15 324	435	980
Immateriaalne põhivara	4 531	1 395	290	89
PÕHIVARA KOKKU	398 810	312 865	25 489	19 996
VARAD KOKKU	416 930	332 784	26 647	21 269
KOHUSTUSED				
Võlakohustused	6 490	14 601	415	933
Võlad tarnijatele	6 783	6 478	433	414
Võlad seotud osapooltele	24	0	2	0
Maksuvõlad	1 155	1 466	74	94
Muud võlad ja saadud ettemaksed	4 645	4 463	297	285
Lühiajalised kohustused kokku	19 097	27 008	1 221	1 726
Pikaajaliste laenude kohustused	0	2 191	0	140
KOHUSTUSED KOKKU	19 097	29 199	1 221	1 866
OMAKAPITAL				
Aktiivkapital	168 000	168 000	10 737	10 737
Ülekurss	6 000	6 000	383	383
Reservid	149 760	69 746	9 571	4 457
Jaotamata kasum	74 073	59 839	4 735	3 826
OMAKAPITAL KOKKU	397 833	303 585	25 426	19 403
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	416 930	332 784	26 647	21 269

KOONDKASUMIARUANNNE 1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	EEK '000		EUR '000	
	2009	2008	2009	2008
Müügitulu	88 006	114 953	5 624	7 347
Müüdnud toodete kulud	-50 307	-74 483	-3 215	-4 760
BRUTOKASUM	37 699	40 470	2 409	2 587
Muud äritulud	292	125	19	8
Turustuskulud	-5 909	-10 385	-378	-664
Üldhalduskulud	-15 460	-16 806	-988	-1 074
Muud ärikulud	-407	-610	-26	-39
ÄRIKASUM	16 215	12 794	1 036	818
Tulu tütarettevõtetest	8 715	6 755	557	432
Tulu müügivalmis finantsvaradelt				
-dividenditulu	3 474	11 125	222	711
-investeeringute müügist	4 975	0	318	0
Intressitulu	69	629	4	40
Intressikulud	-256	-1 194	-16	-76
Kahjum valuutakursi muutusest	-9	-12	-1	-1
KASUM MAJANDUSTEGEVUSEST	33 183	30 097	2 120	1 924
Tulumaks	-2 149	-7 136	-137	-456
ARUANDEAASTA PUHASKASUM	31 034	22 961	1 983	1 468
MUU KOONDKASUM				
Müügikõlblike finantsvarade õiglase väärtuse netomuutus	80 014	-140 913	5 114	-9 006
ARUANDEAASTA KOONDKASUM	111 048	-117 952	7 097	-7 538

RAHAVOOGUDE ARUANNE

31. DETSEMBRI SEISUGA

EEK '000

EUR '000

	2009	2008	2009	2008
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST				
Ärikasum	16 215	12 794	1 036	818
Korrigeerimised				
Põhivara kulum ja väärtuse langus	8 869	8 269	567	528
Kasum(kahjum) põhivara müügist	-7	11	0	1
Äritegevusega seotud nõuete muutus	-893	2 783	-57	178
Varude muutus	2 862	1 742	183	111
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	-10	-4 097	-1	-262
Makstud ettevõtte tulumaks	-2 149	-7 136	-137	-456
Makstud intressid	-271	-1 024	-17	-66
KOKKU RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST	24 616	13 342	1 574	852
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST				
Tasutud põhivara eest	-15 959	-15 129	-1 020	-967
Laekunud põhivara müügist	225	744	14	48
Tasutud finantsinvesteeringute eest	-178	0	-11	0
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	6 318	0	404	0
Antud laenud	0	-35	0	-2
Antud laenude tagasimaksed	0	11 753	0	751
Laekunud intressid	72	665	4	42
Laekunud dividendid	12 188	17 880	779	1 143
KOKKU RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST	2 666	15 878	170	1 015
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST				
Saadud laenud	0	5 838	0	373
Laenude tagasimaksed	-10 301	-8 762	-658	-560
Makstud dividendid	-16 800	-33 600	-1 074	-2 147
KOKKU RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST	-27 101	-36 524	-1 732	-2 334
KOKKU RAHAVOOD	181	-7 304	12	-467
RAHA JÄÄK PERIOODI ALGUL				
Rahajääkide muutus	181	-7 304	12	-467
Valuutakursside muutuste mõju	-9	-12	-1	-1
RAHA JÄÄK PERIOODI LÕPUS	1 397	1 225	89	78

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	Aktsia- kapital	Ülekurss	Reserv- kapital	Ümber- hindluse reserv	Jaotamata kasum	KOKKU
EEK '000						
SALDO 31.12.2007	168 000	6 000	13 400	193 859	73 878	455 137
2008. a. koondkasum	0	0	0	-140 913	22 961	-117 952
Makstud dividendid	0	0	0	0	-33 600	-33 600
Reservkapitali	0	0	3 400	0	-3 400	0
SALDO 31.12.2008	168 000	6 000	16 800	52 946	59 839	303 585
2009. a. koondkasum	0	0	0	80 014	31 034	111 048
Makstud dividendid	0	0	0	0	-16 800	-16 800
SALDO 31.12.2009	168 000	6 000	16 800	132 960	74 073	397 833
EUR '000						
SALDO 31.12.2007	10 737	383	856	12 390	4 722	29 088
2008. a. koondkasum	0	0	0	-9 006	1 468	-7 538
Makstud dividendid	0	0	0	0	-2 147	-2 147
Reservkapitali	0	0	217	0	-217	0
SALDO 31.12.2008	10 737	383	1 073	3 384	3 826	19 403
2009. a. koondkasum	0	0	0	5 114	1 983	7 097
Makstud dividendid	0	0	0	0	-1 074	-1 074
SALDO 31.12.2009	10 737	383	1 073	8 498	4 735	25 426
				EEK'000	EUR'000	
31. DETSEMBRI SEISUGA			2009	2008	2009	2008
KONSOLIDEERIMATA OMAKAPITAL			397 833	303 585	25 426	19 403
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste:						
-bilansiline väärtus			-53 299	-53 299	-3 406	-3 406
-bilansiline väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			135 996	146 905	8 692	9 389
KORRIGEERITUD KONSOLIDEERIMATA OMAKAPITAL			480 530	397 191	30 712	25 386

JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2009. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus on koostanud ASi Harju Elekter ja Kontserni 2009. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

19. märts 2010

Andres Allikmäe
juhatuse esimees

Lembit Libe
juhatuse liige

Karin Padjus
juhatuse liige

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande (lk. 9-75), mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

6. aprill 2010

Endel Palla
nõukogu esimees

Ain Kabal
nõukogu liige

Madis Talgre
nõukogu liige

Andres Toome
nõukogu liige

KPMG Baltics AS
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Harju Elekter aktsionäridele

Oleme auditeerinud lehekülgedel 35 kuni 76 esitatud AS Harju Elekter konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2009, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Nende kohustuste hulka kuuluvad asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Vandeauditori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunne, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaõtjate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskide hindamisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab ülalmainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt AS Harju Elekter finantsseisundit seisuga 31. detsember 2009 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tallinn, 5. aprill 2010

KPMG Baltics AS

Andris Jegers
Vandeauditor

Indrek Alliksaar
Vandeauditor

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

ASi Harju Elekter omanikele kuuluv jaotamata kasum on:

	EEK '000	EUR '000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	137 544	8 791
2009. a. puhaskasum	19 226	1 229
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2009	156 770	10 020

Juhatus teeb ettepaneku kasumi jaotamiseks alljärgnevalt:

Dividendideks (0,80 krooni ehk 0,051 eurot aktsialt)	13 440	859
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist	143 330	9 161

19. märts 2010

Andres Allikmäe
juhatuse esimees

Lembit Libe
juhatuse liige

Karin Padjus
juhatuse liige

INFO NÕUKOGU JA JUHATUSE KOHTA

ENDEL PALLA (19.06.1941)

nõukogu esimees

Haridus: Tallinna Polütehniline Instituut (TTÜ),
elektroonikainsener

Karjäär

1985 – 1999 Harju Elekter, sh 1991-1999 AS Harju
Elekter peadirektor/juhataja
alates 1999 AS Harju Elekter nõukogu esimees

Osalemine äriühingute juhtorganites

AS Eltek, AS Harju Elekter Elektrotehnika – nõukogu
esimees; AS Draka Keila Cables – nõukogu esimehe
asetäitja; AS Harju KEK, AS Laagri Vara – nõukogu liige;
Satmatic Oy – juhatuse esimees; PKC Group Oyj, Rifas
UAB, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda – juhatuse liige

Ennel Palla omab 1 000 100 Harju Elektri aktsiat.
Tema otsene osalus on 5,95% ja kaudne 0,33%.

AIN KABAL (10.06.1962)

nõukogu liige

Haridus: Tartu Ülikool, jurist

Karjäär

2004 – 2006 Advokaadibüroo Hansa Law Offices OÜ,
partner
alates 2001 Kabal & Partners OÜ ja OÜ Invest-
konsult, juhataja

Osalemine äriühingute juhtorganites

Investkonsult OÜ – juhataja
Lincona Konsult AS – nõukogu liige

Ain Kabal omab 3 660 Harju Elektri aktsiat.
Tema otsene osalus on 0,02%, kaudset osalust
ei oma.

LEMBIT KIRSME (1.01.1941)

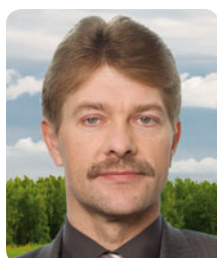
nõukogu liige

Haridus: Tallinna Polütehniline Instituut (TTÜ),
raadioinsener

Karjäär

1991 – 2006 Devest AS, juhataja
alates 1999 Harju KEK AS, nõukogu esimees

Lembit Kirsme omab 1 400 000 Harju Elektri aktsiat.
Tema otsene osalus on 8,33% ja kaudne 0,72%.

MADIS TALGRE (17.04.1960)

nõukogu liige

Haridus: Tallinna Polütehniline Instituut (TTÜ),
mehaanikainsener

Karjäär

1990 – 1999 Põlva KEK, juhataja
alates 1999 Harju KEK, juhataja

Osalemine äriühingute juhtorganites

Põlva Koit AS, AS Harju KEKi tütarettevõtjad –
nõukogu esimees; EKE Invest AS ja tema tütarette-
võtjad, Liimpuit AS – nõukogu liige; AS Laagri Vara –
juhatuse liige

Madis Talgre omab 21 000 Harju Elektri aktsiat.
Tema otsene osalus on 0,13%, kaudset osalust ei oma.

ANDRES TOOME (9.01.1972)

nõukogu liige

Haridus: Tallinna Tehnikaülikool, majandus-
teaduskond

Karjäär

1992 – 1999 Eesti Pank, Eesti Investeerimispank,
Optiva Pank ja Sampo Pank Eesti, investeerimis-
osakonna juhataja
alates 1999 OÜ Tradematic, juhataja

Osalemine äriühingute juhtorganites

AS Lynn Group, AS Tallinna Olümpiapurjespordi-
keskus – nõukogu liige; OÜ Tradematic, OÜ Jaama
Kinnisvara, OÜ Norber Grupp, Ladina Kvartali
Kinnisvara OÜ, OÜ M50 juhatuse liige.

Andres Toome ei oma Harju Elektri aktsiaid,
tema kaudne osalus on 0,06%.

Kokkuvõttes on nõukogu liikmete omanduses 2 424 760 aktsiat, vastavalt millele on nende otsene osalus ettevõttes 14,43% ja kaudne osalus 1,11%

ANDRES ALLIKMÄE (07.02.1957)

juhatuse esimees

Haridus: Tallinna Polütehniline Instituut (TTÜ),
süsteemiinsener

Karjäär

1991 – 1999 AS Harju Elekter Autojuhtmete Tehas,
juhataja

alates 1999 AS Harju Elekter, juhatuse esimees

Osalemine äriühingute juhtorganites

AS Harju Elekter Elektrotehnika, AS Eltek, AS Draka
Keila Cables, AS Saajos – nõukogu liige;
Rifas UAB, Satmatic OY – juhatuse liige

Andres Allikmäe omab 186 800 Harju Elektri aktsiat.
Tema otsene osalus on 1,11%, kaudset osalust
ei oma.

LEMBIT LIBE (21.02.1946)

juhatuse liige

Haridus: Tallinna Polütehniline Instituut (TTÜ),
ehituse ökonomika ja organiseerimine

Karjäär

1982 – 1991 Harju Elekter, peaökonomist/
plaaniosakonna juhataja

alates 1991 AS Harju Elekter, peaökonomist

Osalemine äriühingute juhtorganites

AS Eltek, AS Harju Elekter Elektrotehnika –
nõukogu liige

Lembit Libe omab 17 760 Harju Elektri aktsiat.
Tema otsene osalus on 0,11%, kaudset osalust
ei oma.

KARIN PADJUS (01.06.1948)

juhatuse liige

Haridus: Tartu Riiklik Ülikool,
raamatupidamine

Karjäär

1985 – 2007 Harju Elekter, pearaamatupidaja
alates 2007 AS Harju Elekter, finantsdirektor

Osalemine äriühingute juhtorganites

AS Eltek, AS Harju Elekter Elektrotehnika –
nõukogu liige

Karin Padjus omab 110 193 Harju Elektri aktsiat.
Tema otsene osalus on 0,66% ja kaudne 0,25%.

Kokkuvõttes on juhatuse liikmete omanduses 314 753 aktsiat, vastavalt millele on nende otsene osalus ettevõttes 1,88% ja kaudne osalus 0,25%.

FINANTSKOKKUVÕTE

VIIMASE VIIE AASTA KOHTA

KONTSERN 1 EUR=15,6466 EEK	2009	2008	2007	2006	2005
KOONDKASUMIARUANNE (miljon EEK)					
Müügitulud	632,7	871,6	732,0	622,1	513,9
Ärikasum	28,3	50,1	51,5	45,2	37,5
Puhaskasum (emaettevõtte omanikele kuuluv)	19,2	38,6	84,5	47,3	41,7
FINANTSSEISUNDI ARUANNE 31.12 SEISUGA (miljon EEK)					
Käibevara kokku	187,7	249,4	241,0	169,4	163,6
Põhivara kokku	430,4	352,6	479,3	588,4	532,8
Varad kokku	618,1	602,0	720,3	757,7	696,4
Omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv)	480,5	397,2	533,2	605,6	552,2
Omakapitali kordaja (%)	77,7	66,0	74,0	79,9	79,3
JUURDEKASVUTEMPOD (%)					
Müügitulud	-27,4	19,1	17,7	21,1	13,3
Ärikasum	-43,4	-2,8	14,0	20,5	20,2
Puhaskasum	-50,1	-54,3	78,6	13,6	-25,9
Varad	2,7	-16,4	-4,9	8,8	8,7
Omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv)	21,0	-25,5	-12,0	9,7	6,0
TULUSUSE SUHTARVUD (%)					
Käibe ärirentaablus	4,5	5,7	7,0	7,3	7,3
Käibe puhasrentaablus	3,4	4,4	11,5	7,6	8,1
Varade puhasrentaablus	3,2	5,8	11,4	6,5	6,2
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)	4,4	8,3	14,8	8,2	7,8
AKTSIA (EEK)					
Keskmine aktsiate arv (1000 tk)	16 800	16 800	16 800	16 800	16 401
Omakapital aktsia kohta	26,12	23,64	33,89	34,46	31,94
Aktsia sulgemishind	32,08	15,49	53,2	64,93	64,15
Puhaskasum aktsia kohta	1,14	2,29	5,03	2,81	2,48
P/E suhe (kordaja)	25,6	6,76	10,58	23,06	25,87
Dividend aktsia kohta	10,80	1,00	2,00	1,80	1,60
LIKVIIDSUSSUHTARVUD					
Maksevõime kordaja	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7
Likviidsuskordaja	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9
PERSONAL JA PALGAD					
Töötajate arv perioodi lõpu seisuga	464	515	486	427	425
Keskmine töötajate arv	452	501	442	439	412
Palgakulu (mln krooni)	114,3	132,4	116,2	86,6	73,9

Käibe ärirentaablus	= Ärikasum/Müügitulud*100
Käibe puhasrentaablus	= Puhaskasum/Müügitulud*100
Omakapital aktsia kohta	= Omakapital/(keskmine)/Aktsiate arvuga(perioodi keskmine)
Vara puhasrentaablus	= Puhaskasum/Keskmine vara*100
Omakapitali puhasrentaablus	= Puhaskasum/Keskmine omakapital*100
Omakapitali kordaja	= Omakapital(emaettevõtte omanikele kuuluv) /Varad*100
Maksevõime kordaja	= Käibevara/Lühiajalised kohustused
Likviidsuskordaja	= Likviidsed varad/lühiajalised kohustused

¹ Juhatuse ettepanek

AS HARJU ELEKTER

Paldiski mnt 31, 76606 Keila
Tel 674 7400
Faks 674 7401
he@he.ee
www.harjuelekter.ee

AS Harju Elekter Elektrotehnika

Paldiski mnt 31, 76606 Keila
Tel 674 7449
Faks 674 7441
mail@he.ee
www.harjuelekter.ee/elektrotehnika

AS Eltek

Paldiski mnt 31, 76606 Keila
Tel 674 7495
Faks 674 7499
eltek@eltek.ee
www.eltek.ee

UAB Rifas

Tinklų Str. 35 R, LT-35115 Panevėžys, Leedu
Tel +370 (45) 58 2728
Faks +370 (45) 58 2729
info@rifas.lt
www.rifas.lt

Satmatic OY

Sammontie 9, FIN-28400 Ulvila, Soome
Tel +358 (2) 537 9800
Faks +358 (2) 537 9810
satmatic@satmatic.fi
www.satmatic.fi

AS Draka Keila Cables

Paldiski mnt 31, 76606 Keila
Tel 674 7466
Faks 674 7468
info.keila@draka.com
www.draka.ee